

Vruchtwisseling hand in hand met IPM

Webinar 14/1/2026

Demonstratieproject 'Vruchtwisseling voor een robuust melkveebedrijf'

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

Medegefinancierd door
de Europese Unie

Goedenavond!

Praktisch

- Naam in Teams = naam op identiteitskaart?
- Vragen via chat
- Opname

fyto licentie

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Agenda

- Vruchtwisseling: voordelen, beperkingen en het wetgevend kader (IPM & GLB) (Katrien Geudens, Hooibeeekhoeve - Joos Latré, HoGent AgroFoodNature/UGent)
- Resultaten van 20 jaar vruchtwisselingsproef in Bottelare (Joos Latré, HoGent AgroFoodNature/UGent)
- Resultaten van 10 jaar vruchtwisselingsproef in Geel (Gert Van de Ven, Hooibeeekhoeve)
- Aan de slag met de vruchtwisselingstool (Marijke Gijbels, Proef- en Vormingscentrum voor de Landbouw)

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisseling: voordelen, beperkingen en het wetgevend kader

Katrien Geudens en Joos Latré
Hooibeeekhoeve / Proefhoeve Bottelare

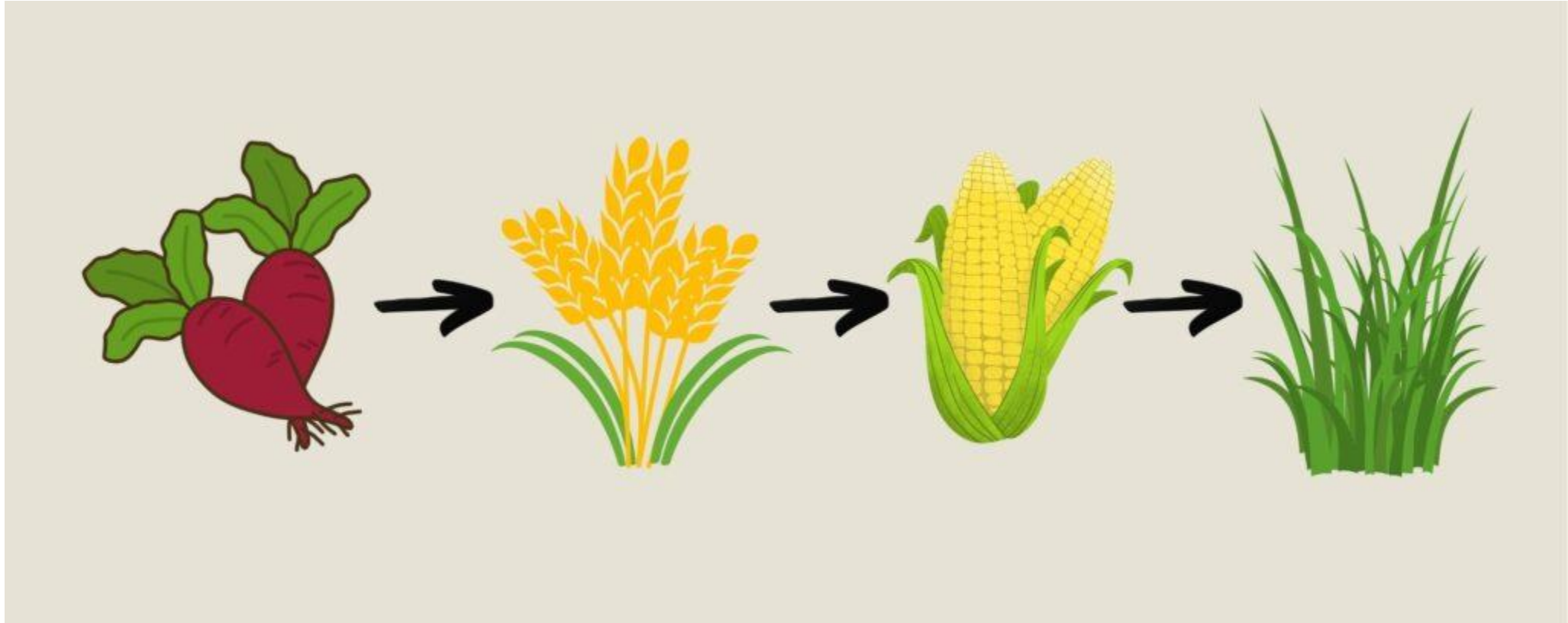

Medegefinancierd door
de Europese Unie

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Wat is vruchtwisseling?

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Waarom vruchtwisseling?

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD
NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Wat zegt wetgeving over vruchtwisseling?

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

Wetgeving: GLB

Door het roteren van de gewassen op een perceel wordt bodemuitputting vermeden en kan de ontwikkeling van bodempathogenen afgeremd worden, zodat het bodempotentieel behouden blijft.

- ▶ Pas gewasrotatie toe op perceelsniveau
- ▶ Als alternatief kunt u ook gewasdiversificatie toepassen op uw bedrijf
- ▶ Aardappelen: slechts éénmaal om de drie jaar op eenzelfde perceel, voor gecertificeerde pootaardappelen: éénmaal om de vier jaar

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Wetgeving: GLB

Op percelen besmet met **knolcyperus** is mais na mais toegelaten tot wanneer het perceel vrij van knolcyperus is. De vrijstelling geldt voor elk aangemeld perceel ongeacht de omvang van de besmetting.

Deze afwijking is toegestaan om knolcyperus effectief te kunnen bestrijden. Op basis van de verplichtingen voor geïntegreerde bestrijding (IPM) is de bestrijding van knolcyperus verplicht.

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

Wetgeving: Ecoregelingen

- Toepassen van vruchtafwisseling met vlinderbloemigen

Deze maatregel stimuleert de landbouwers om het principe van teeltrotatie, dat al is verplicht in de biologische landbouw, ook toe te passen in een gangbare bedrijfsvoering. In de teeltrotatie moeten in een periode van vijf opeenvolgende jaren teelten uit minstens drie verschillende vruchtafwisselingsgroepen geteeld worden waarbij minstens éénmaal een vlinderbloemige als hoofdteelt gekozen wordt. De vlinderbloemige zorgt voor het fixeren van N in de bodem en een aanvoer van koolstof, waardoor de bodem verbetert en er een betere bodemstructuur ontstaat, waardoor hogere opbrengsten kunnen verkregen worden voor daaropvolgende teelten.

- Eenjarige ecoregeling, jaarlijks aanvragen
- 108 euro/ha

<https://lv.vlaanderen.be/steun/steun-percelen-en-dieren/ecoregelingen-en-agromilieuklimaatmaatregelen/bouwland/ecoregeling>

Medegefinancierd door
de Europese Unie

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

Wetgeving: Ecoregelingen

- Inzaai van éénjarige milieu-, biodiversiteitsvriendelijke of klimaatbestendige teelten
 - Eenjarige ecoteelten – biodiversiteitsvriendelijke teelten → 230 – 600 euro/ha
 - Eenjarige ecoteelten – eiwitteelt → 600 euro/ha
 - Eenjarige ecoteelten – faunavriendelijke teelten → 350 – 1500 euro/ha
- Eenjarige ecoregeling, jaarlijks aanvragen

<https://lv.vlaanderen.be/steun/steun-percelen-en-dieren/ecoregelingen-en-agromilieuklimaatmaatregelen/bouwland/ecoregeling-2>

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Wetgeving: Agromilieuklimaatmaatregelen

- Teelt van meerjarige milieu-, biodiversiteitsvriendelijke of klimaatbestendige teelten

Via deze maatregel wordt de inzaai van teelten met een positief effect op milieu, klimaat of biodiversiteit gestimuleerd. Verschillende milieu-, biodiversiteitsvriendelijke en/of klimaatbestendige meerjarige gewassen, de 'meerjarige ecoteelten', kunnen hiertoe bijdragen. Ecoteelten dragen bij aan onder andere een betere bodemkwaliteit, klimaatmitigatie en -adaptatie, verhoogde biodiversiteit, verminderde eiwitafhankelijkheid en verhoogde resistentie tegen droogte en wateroverlast. Het potentieel van deze meerjarige ecoteelten is echter nog onderbenut.

- Meerdere jaren op vast perceel, jaarlijks aanvragen
- 230 – 600 euro/ha

<https://lv.vlaanderen.be/steun/steun-percelen-en-dieren/ecoregelingen-en-agromilieuklimaatmaatregelen/bouwland>

Medegefinancierd door
de Europese Unie

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

Wetgeving: IPM

		Akker- bouw	Ruwvoe- -der, uitz. maïs, voeder- bieten	Groente n open- lucht	Glasgroe n -ten	Fruit
13	Vruchtafwisseling					
13.1	Vruchtafwisseling geldt voor éénjarige vollegrondsteelten in open lucht met minimum van 1 op 2 teelten of jaren. Deze maatregel is geldig indien er geen andere specifieke vruchtrotatiemaatregelen zijn voorgeschreven voor de teelt.	2	nvt	2	nvt	2

1 (=A): major 100 % conform
 2 (=B): minor: 80 % conform
 3 (=C): aanbeveling
 nvt = niet van toepassing

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Wetgeving: IPM

- Specifieke vereisten afh. van teelt en/of behandeling, bv.
 - Biet: rotatie van minimaal 1/3 respecteren (2)
 - Aardappelen: rotatie van minimaal 1/3 respecteren (1)
 - Granen: max 2/3 graan telen (2)
 - ...

1 (=A): major 100 % conform
2 (=B): minor: 80 % conform
3 (=C): aanbeveling
nvt = niet van toepassing

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Wetgeving: IPM

- Uitgelicht:
 - Mais max 3/4 mais telen (2 (2026))
 - Indien knolcyperus aanwezig is op het perceel en dit is gemeld bij het Agentschap Landbouw en Zeevisserij en/of aangeduid in de verzamelaanvraag dan vervalt deze vereiste.
foto van de besmetting op het perceel zelf + graad van besmetting + haard of diffuse besmetting → info@lv.vlaanderen.be of Agrilens-app

1 (=A): major 100 % conform
2 (=B): minor: 80 % conform
3 (=C): aanbeveling
nvt = niet van toepassing

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Wetgeving: IPM

- Uitgelicht:
 - Mais in geval van maiswortelboorder (1)
 - Jaar van vaststelling: bestrijding in geval van overschrijding schadedrempel (1 kever/50 planten);
 - Jaar na vaststelling:
 - 1) Verplicht ploegen
 - 2) geen maïs telen op het betreffende perceel, ofwel maïs telen mits gebruik van een erkend bodeminsecticide voor toepassing tegen maïswortelboorder en monitoringvallen uit te hangen volgens de richtlijnen van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.

1 (=A): major 100 % conform
2 (=B): minor: 80 % conform
3 (=C): aanbeveling
nvt = niet van toepassing

Medegefinancierd door
de Europese Unie

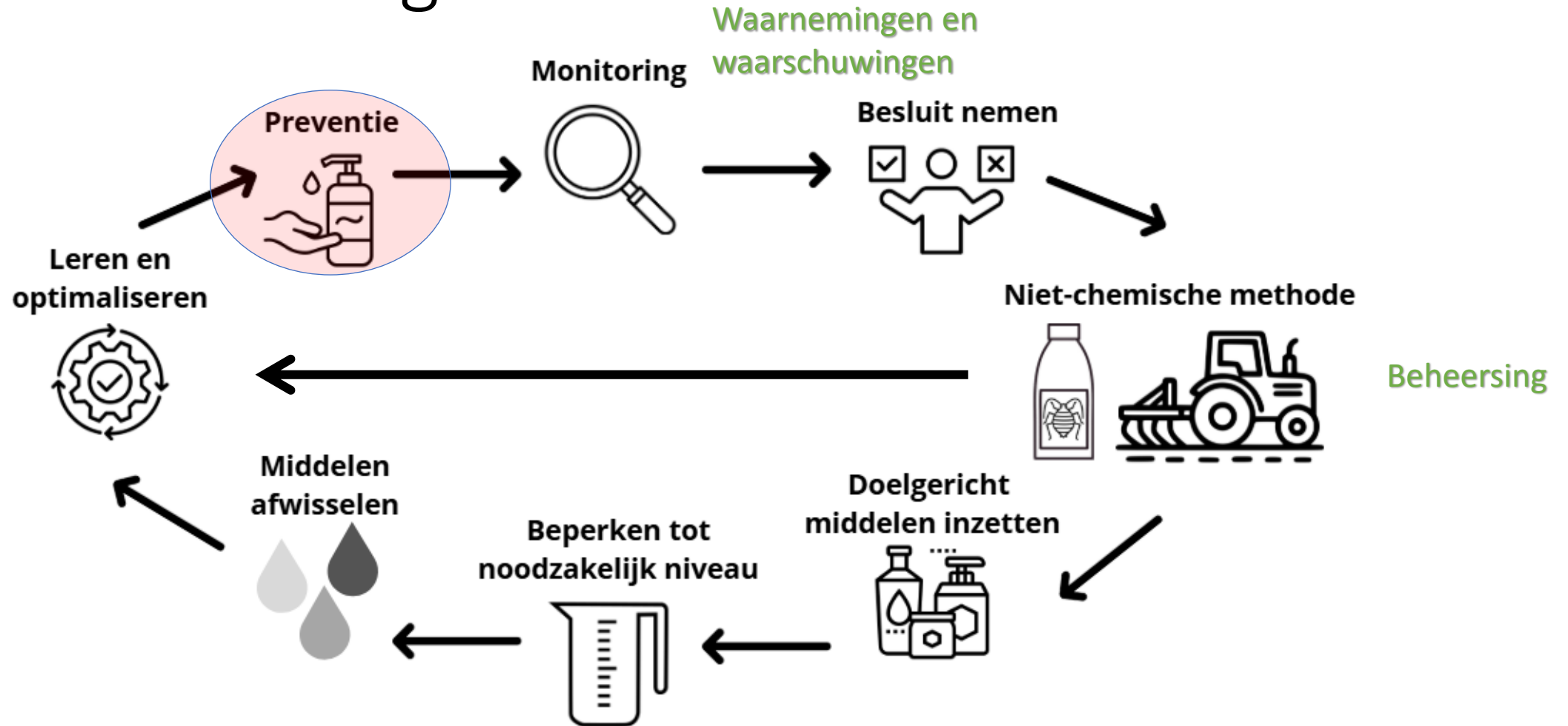
PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisseling in IPM

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD
NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

Voorbeeld 1 : beheersing BODEMSCHIMMEL *RHIZOCTONIA SOLANI* ondermeer via vruchtwisseling

- **Probleem in akkerbouw:**
 - suiker- en voederbieten
 - aardappelen
 - vollegrondsgroenten
 - ...
- **Uiteenlopende symptomen**
 - afhankelijk van het gewas
 - kiemval, lakschurft, stengelrot, wortelrot, ...
- **Problematiek gerelateerd met o.a.**
 - warme temperaturen in combinatie met natte voor- en najaren
 - **vruchtwisseling: deel van het probleem én van de oplossing**

Bron : Wambacq et al. , Proefhoeve Bottelare (2025)

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

ZIEKTEBEELD BIJ BIETEN

Pleksgewijs voorkomen van Rhizoctonia

!!! Niet verwarren met boorgebrek

Aphanomyces

stengelaaltje

Bron : Wambacq et al. , Proefhoeve Bottelare (2025)

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD
NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Rhizoctonia solani : verschillende ANASTOMOSEGROEPEN EN HUN WAARDPLANTEN

Gewas	Anastomosegroep	Symptomen
Granen	AG 1, 2, 4, 5 en 8 AG 8	Kiemplantensterfte + weggroten zaden Wortelrot
Maïs	AG 2- 2III B en AG 4	Zaad- en wortelrot
Grassen	AG 1, AG 2-2 III B	Vlekken op bladeren + wortelrot
Suiker- en voederbiet	AG 2-2III B en AG 4	Wortelrot, verwelking, bladvlekken, bladrot en kiemval
Aardappel	AG 3 (4, 5 en 8)	Lakschurft en scheutsterfte
Koolzaad	AG 2-1	Insnoering van stengel + bladvlekken
Bloemkool / spruitkool	AG 1, AG 2-1	Kiemval, bladrot, wortelrot,...
Wortel	AG 2-2 IIIB	Kiemval + wortelrot
Spinazie	AG 1, AG 2-1, AG2-2 III B, AG 4 en 5	Voetrot + kiemval
Ui	AG 3, 4 en 5	Rot en kiemval
Boon	AG 1, 1B2, AG 2-2 IIIB, AG 4	Wortel en hypocotylrot, kiemval
Erwt	AG 3, 4 en 5	Wortelrot en epicotylrot

Doorgaans enkel
visuele schade
bij bieten

Bron : Wambacq et al. , Proefhoeve Bottelare (2025)

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD
NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

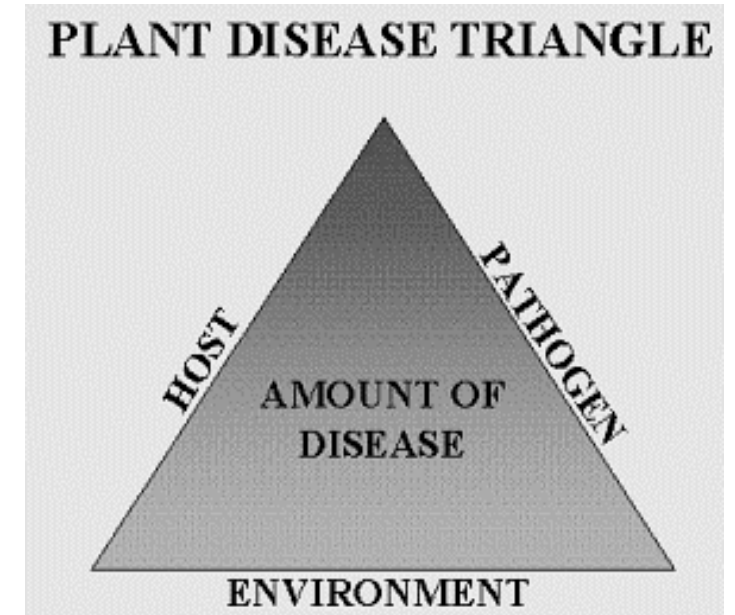
Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

Rhizoctonia Solani

Naar een geïntegreerde aanpak

Zwakteparasiet !!!

Bron : Wambacq et al. , Proefhoeve Bottelare (2025)

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

- Typische gras-maïs gebaseerde rotatie op rundveebedrijf = risicovol !!!
 - Maïs, gras en bieten zijn waardplanten voor AG2-2 IIB , **granen niet**
 - meestal zonder symptomen
 - onzekerheid over al dan niet aanwezig zijn van *Rhizoctonia*
- !!! Aanbevolen om graangewas op te nemen in rotatie of luzerne**

Jaar1	Jaar2	Jaar3	Jaar4	Jaar5	Jaar6	Jaar7
GK	GK	GK	VB	M+LM↑	M	Tr+GK
Tr+GK	GK	GK	GK	VB	M+LM↑	M
M	Tr+GK	GK	GK	GK	VB	M+LM↑
M+LM↑	M	Tr+GK	GK	GK	GK	VB
VB	M	M+LM↑	Tr+GK	GK	GK	GK
GK	VB	M+LM↑	M	Tr+GK	GK	GK
GK	GK	VB	M+LM↑	M	Tr+GK	GK

Bron : Wambacq et al. , Proefhoeve Bottelare (2025)

Medegefinancierd door
de Europese Unie

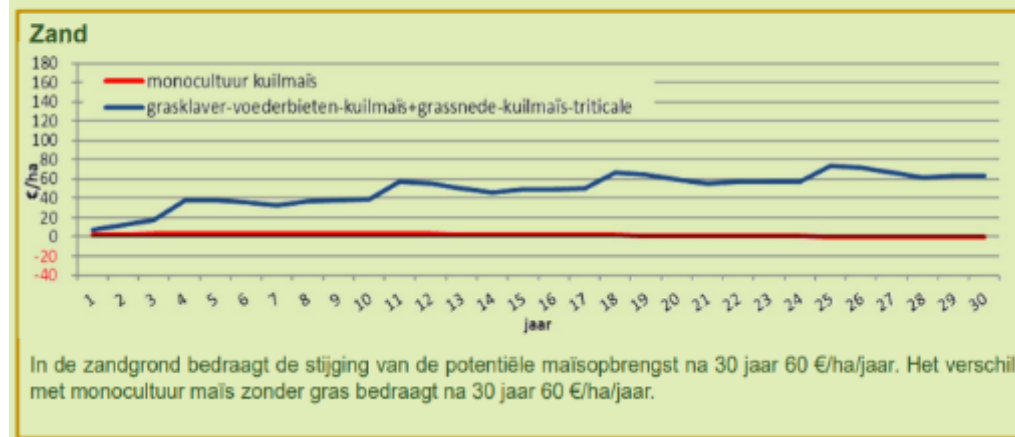
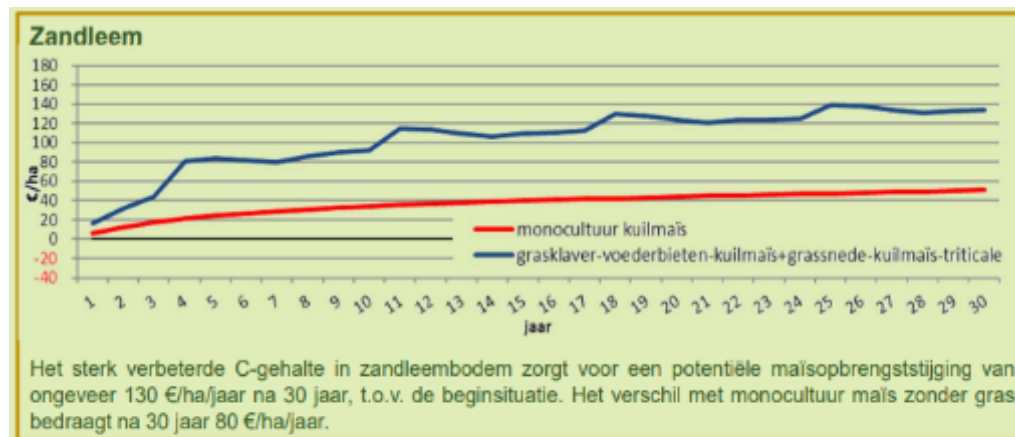
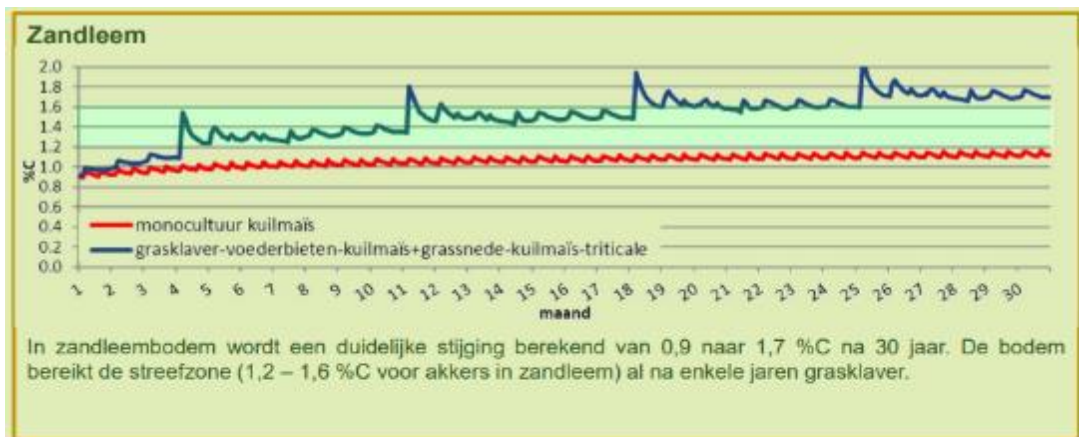
PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD
NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Via deze rotatie stijgt het organische stofgehalte en de potentiële maïsopbrengst

https://www.lcvzw.be/wp-content/uploads/2022/04/A2022_10-Scenariofiches-1-tot-8-4J-vruchtwisseling.pdf

Koolstofgehalte en effect op vochthoudend vermogen : minder gewasstress én minder impact bodempathogenen

Humusgehalte

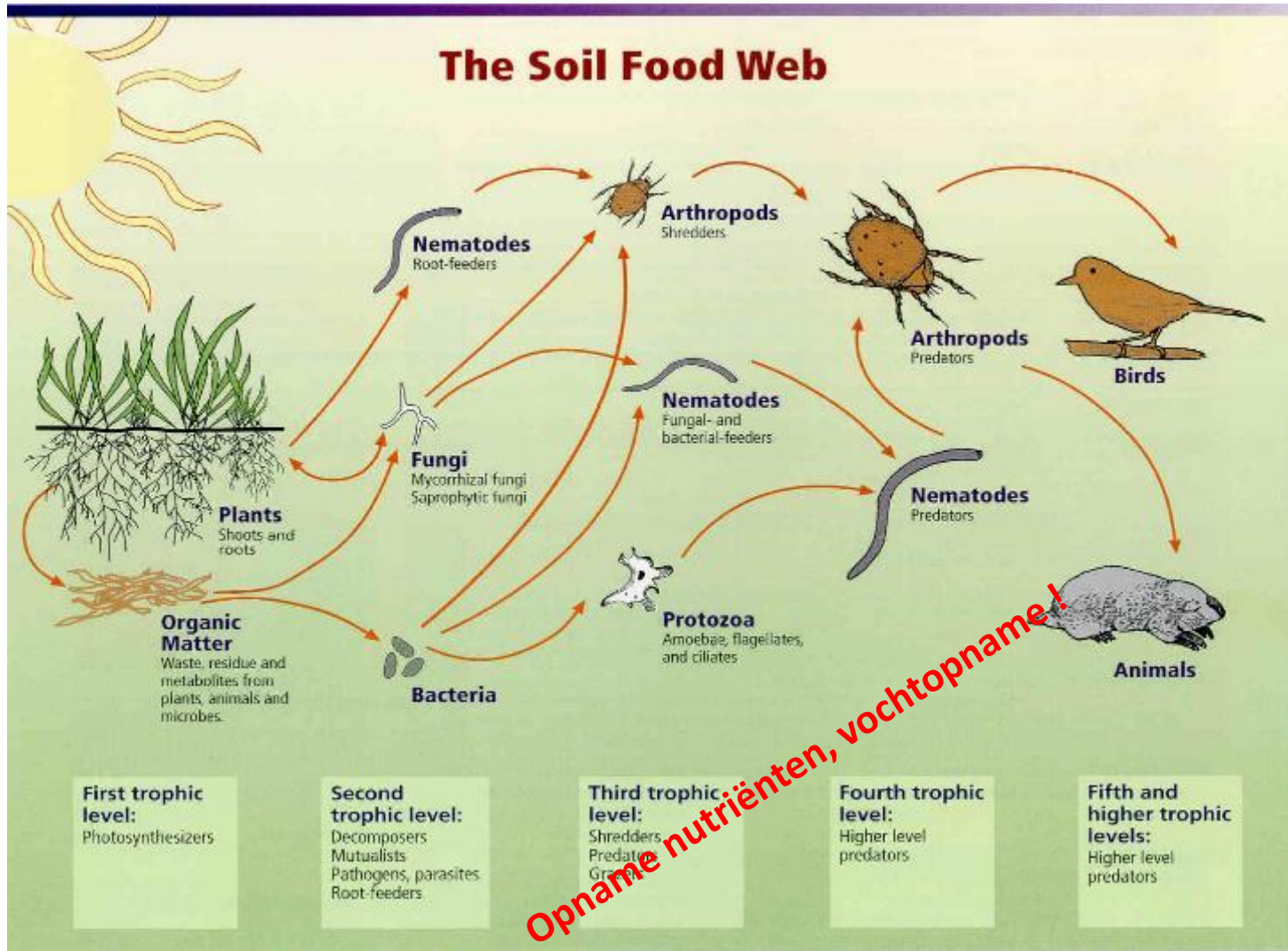
- verbetert bodemstructuur
- versnelt **afvoer van overtollig water**
- **vergroot waterreserve** in de bodem

Bodempathogenen zijn vaak **zwakteparasieten**

Bv. planten in stress door droogte of wateroverlast ondervinden meer druk!

Organische stof : basis voor het bodemvoedselweb... VAN MACRO tot..

Via groenbedekker
aaltjesreductie mogelijk=IPM
en aanbreng organische stof
= 2 vliegen in één klap

Medegefinancierd door
de Europese Unie

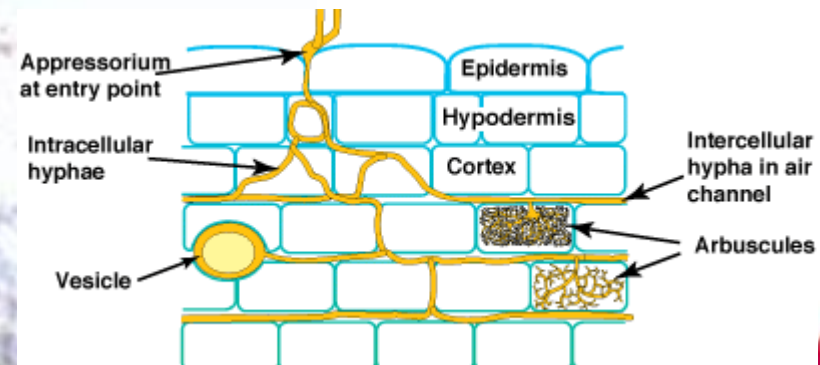
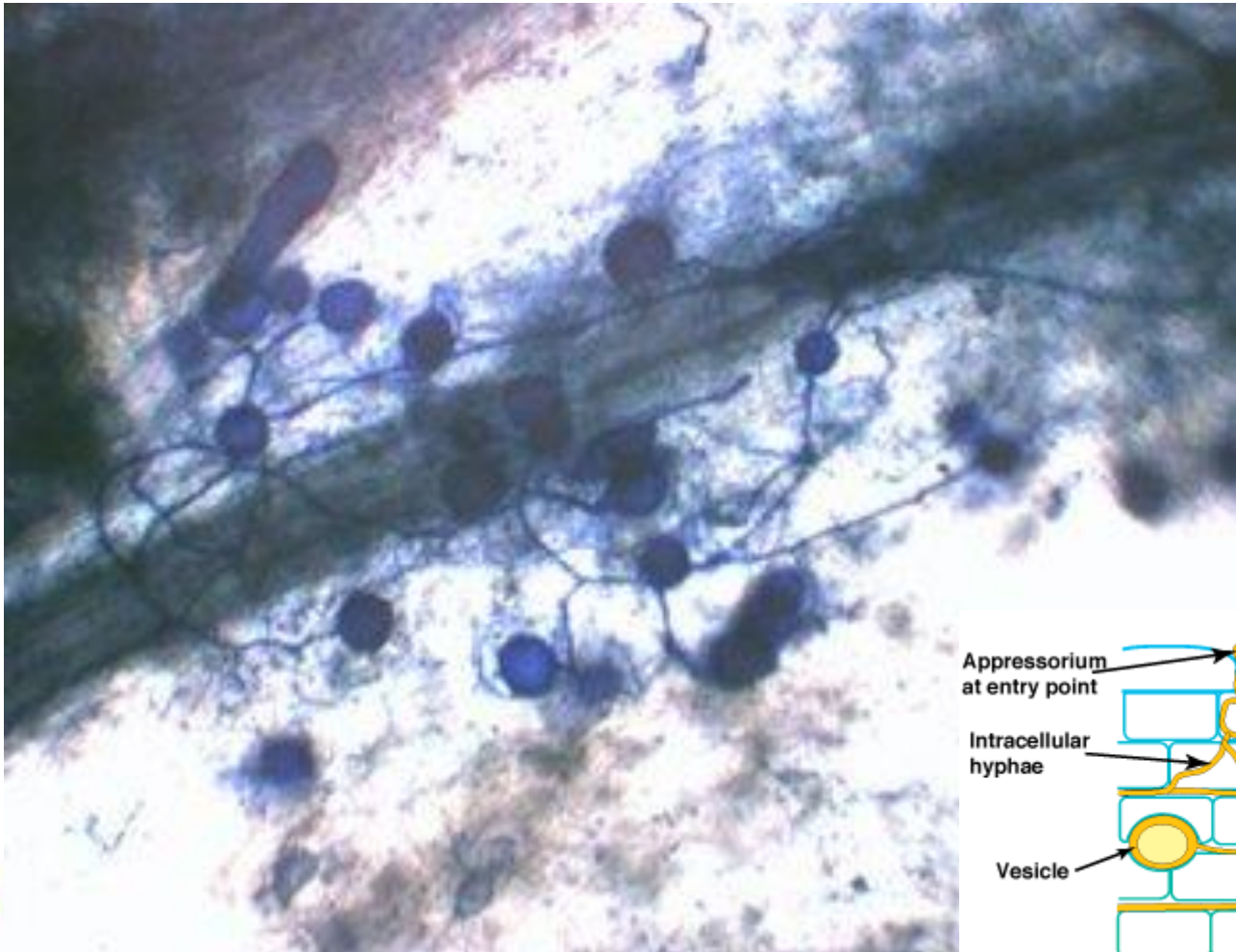
PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

...micro – organismensoil food web – “Goede schimmels”,
“Mycorrhiza”, ‘Plant Growth Promoting Bacteria’ (PGPB), ...werken
aan een ziekteverende bodem ook in de gangbare landbouw !

PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Voorbeeld 2 : verlaging druk schimmels Fusarium-complex en gerelateerde mycotoxinen via vruchtwisseling

Fusarium - MYCOTOXINEN=

Toxine (gif) geproduceerd door
Fusarium- schimmels

Stengelrot in maïs

= *Fusarium graminearum*, *F. culmorum*, *F. verticillioides*, ...

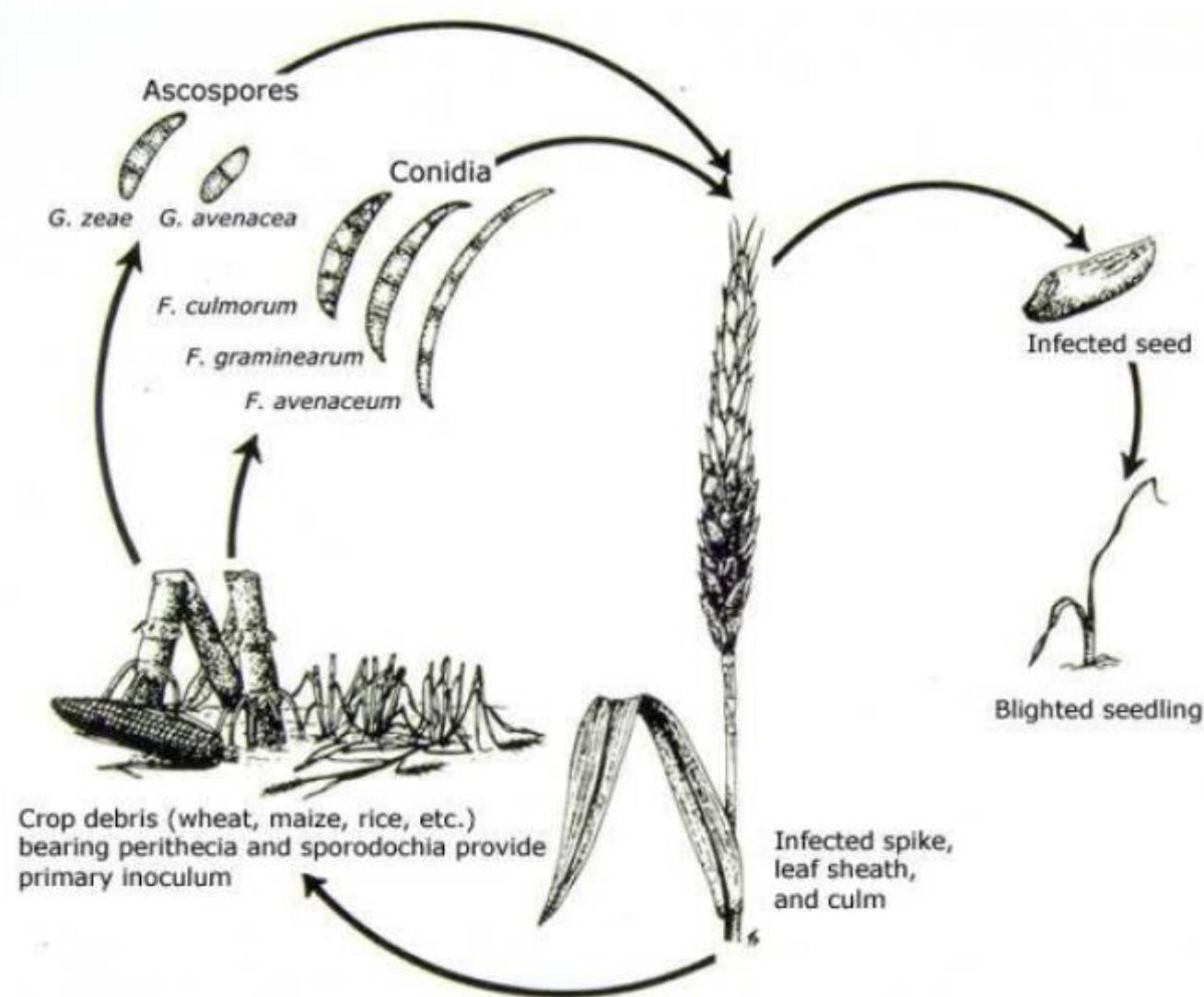

Fusarium in granen

- *Fusarium graminearum* (*Gibberella zeae*)
- *F. culmorum*
- *F. avenaceum*
- *F. poae*
- *Microdochium nivale*
- Infecteren aarpakjes en centrale aarspil

→ verkleuren rose-oranje

Cyclus Fusarium : groot aanpassingsvermogen!

Advies : nauwe vruchtwisseling met veel granen en maïs onderbreken met bv. voederbiet of andere teelten

GEVOLGEN mycotoxinencontaminatie : een complex beeld : voorkomen is beter dan genezen

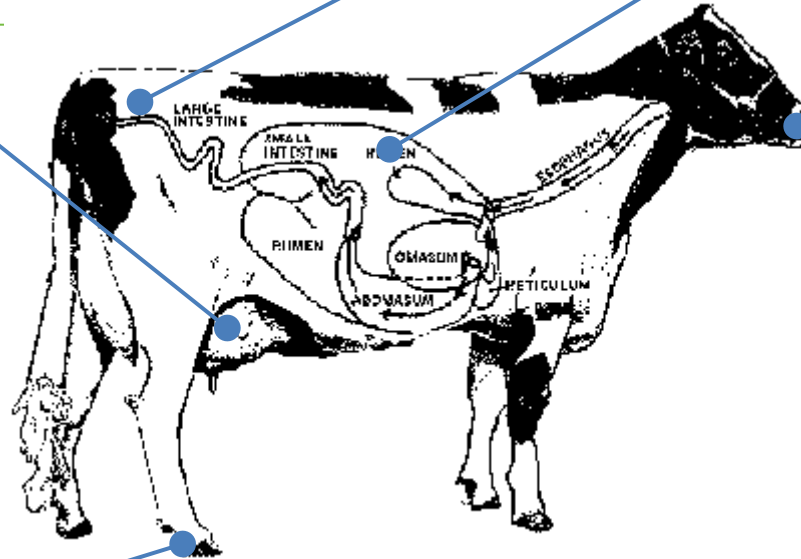
Contaminatie melk
Lager melkproductie
Mastitis

Onregelmatige bronst
Lager drachtigheids%
Ovariële cysten
Embryonale sterfte

Gastro enteritis of
ontsteking
maagdarwand
Bloedingen
darmkanaal
Diarree
Ketose (slepde
melkziekte)

Fusarium – gerelateerd

→ tricothecenen (bv. **DON**):
afweersysteem, ontstekingen
pens, voederopn.
→ zearelenon (**ZEA**): oestrogeen effect
(varkens), omgezet in de pens, ook
gevaar voor rundvee (250-500ppb)
→ fumonisine: verlamming bij paarden

Hoefbevangenheid

Lagere
voederopname
Lagere
melkproductie
Lagere
voederefficiëntie

PS Voor de volledigheid : ook input mycotoxinen mogelijk
Via schimmelontwikkeling in de kuil + andere grondstoffen

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO
FOOD
NATURE
**HO
GENT**
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Resultaten van 20 jaar vruchtwisselingsproef in Bottelare

Joos Latré, Sofie Landschoot, Eva Wambacq, Valérie Claeys, Geert Haesaert
HoGent AgroFoodNature /UGent

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO
FOOD
NATURE
**HO
GENT**
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

Veldproef vruchtwisseling Bottelare – 2006- heden

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	KorrelM	M	M	M	M	M	A	M	M	M	M	M	M	A
2	M+Lm↓	M+Lm↓	M+Lm↓	M+Lm↓	M+Lm↓	M+Lm↓	A	M+Lm↓	M+Lm↓	M+Lm↓	M+Lm↓	M+Lm↓	M+Lm↓	A
3	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑	A	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑	A
4	GK	GK	GK	GK	GK	GK	A	GK	GK	GK	GK	GK	GK	A
5	M↑	M↑	GK	GK	M↑	M↑	A	M↑	M↑	GK	GK	M↑	M↑	A
6	M↑	GK	GK	M↑	M↑	GK	A	M↑	GK	GK	M↑	M↑	GK	A
7	GK	GK	M↑	M↑	GK	GK	A	GK	GK	M+Lm↑	M+Lm↑	GK	GK	A
8	ZT+gb	Vb	A	M↓	WT+gb	Vb	A	ZT+gb	Vb	A	M↓	WT+gb	Vb	A
9	Vb	M↓	A	M↓	Vb	M	A	Vb	M↓	A	M↓	Vb	M	A
10	E+gb	WT	A	M↓	E of V +gb	WT	A	E+gb	ZT	A	M↓	E of V +gb	WT	A
11	M↓	V	A	M↓	M↓	E of V	A	M↓	E	A	M↓	M↓	E of V	A

A: aardappel M: maïs

Lm: Italiaans raaigras GK: gras-klover

ZT: zomertarwe WT: wintertarwe

Vb: voederbiet (bladeren afgevoerd) E: erwten

V: Vicia-bonen Gb: groenbemester: aaltjesresistente gele mosterd

↓: ingewerkt (niet oogsten) ↑: éénmaal oogsten, stoppel ingewerkt

	N ₁	N ₂	N ₃	N ₄	P ₂ O ₅	K ₂ O
<u>Mais</u>	0	100	150	200	80	150
<u>Aardappel</u>	0	50	100	150	80	250
<u>Graan</u>	0	50	75	100	50	50
<u>Erwt</u>	0	25	37	50	80	150
<u>Voederbiet</u>	0	100	150	200	80	200
<u>Grass-Claver</u>	0	100	150	200	80	150

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD
NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

Meerjarige proef Bottelare –nieuwe accenten sinds 2020 n.a.v. vruchtwisselingsscenario's

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1	KO	KO	KO	KO	KO	KO	KO	M+Lm↑
2	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑
3	M+Sc↑	M+Sc↑	M+Sc↑	M+Sc↑	M+Sc↑	M+Sc↑	M+Sc↑	M+Lm↑
4	GK	GK	GK	GK	GK	GK	GK	M+Lm↑
5	GK	GK	GK	Vb	ZG + Gb	A	M+Lm↑	M+Lm↑
6	GK	GK	M+Lm↑	M+Lm↑	GK	GK	M+Lm↑	M+Lm↑
7	M+Lm↑	Vb	Tr + Gb	M+Lm↑	Vb	ZG + Gb	M+Lm↑	M+Lm↑
8	M+Lm↑	compost + Vb	Tr + Gb	M+Lm↑	compost + Vb	ZG + Gb	M+Lm↑	M+Lm↑
9	M+As↑	Vb	Tr + Gb	M+As↑	Vb	ZG + Gb	M+As↑	M+Lm↑
10	M+Sc↑	Vb	Tr + Gb	M+Sc↑	Vb	ZG + Gb	M+Sc↑	M+Lm↑
11	V	Tr + Gb	A+méteil ↑	M+Lm↑	V	Tr + Gb	A	M+Lm↑

KO: korrelmaïs

Vb: voederbieten

↑: afvoeren maaisel

M: kuilmaïs

Tr: tritcale (winterteelt)

Lm: Italiaans raaigras (*Lolium multiflorum*)

Gb: groenbedekker mengsel

Sc: snijrogge (*Secale cereale*)

A: aardappelen

GK: gras-klover

ZG: zomergerst

As: Japanse haver (*Avena strigosa*)

V: veldbonen

Figuur 1: Overzicht van de verschillende rotaties in de vruchtwisselproef.

	N ₁ (kg/ha)	N ₂ (kg/ha)	N ₃ (kg/ha)	N ₄ (kg/ha)	P ₂ O ₅	K ₂ O
Mais+gras	0	100	150	200	70	150
Korrelmaïs	0	100	150	200	55	150
Aardappelen	0	50	100	150	55	250
tritcale + nateelt	0	100	150	200	55	50
veldboon	0	25	37	50	45	150
Voederbiet	0	100	150	200	45	250
Gras-klover	0	100 (40-20-20) ²	150 (50-40-40-20) ²	200 (75-50-50-25) ²	70	250

- Aanpassingen : Bemesting/ 3 jaar grasklaverrotatie / object met compost /differentiatie in groenbedekkers/ aanpassing dosering fosfaat - nivelleren pas om de 8 jaar en dit met maïs**

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1	KO	KO	KO	KO	KO	KO	KO	M+Lm↑
2	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑	M+Lm↑
3	M+Sc↑	M+Sc↑	M+Sc↑	M+Sc↑	M+Sc↑	M+Sc↑	M+Sc↑	M+Lm↑
4	GK	GK	GK	GK	GK	GK	GK	M+Lm↑
5	GK	GK	GK	Vb	ZG + Gb	A	M+Lm↑	M+Lm↑
6	GK	GK	M+Lm↑	M+Lm↑	GK	GK	M+Lm↑	M+Lm↑
7	M+Lm↑	Vb	Tr + Gb	M+Lm↑	Vb	ZG + Gb	M+Lm↑	M+Lm↑
8	M+Lm↑	compost + Vb	Tr + Gb	M+Lm↑	compost + Vb	ZG + Gb	M+Lm↑	M+Lm↑
9	M+As↑	Vb	Tr + Gb	M+As↑	Vb	ZG + Gb	M+As↑	M+Lm↑
10	M+Sc↑	Vb	Tr + Gb	M+Sc↑	Vb	ZG + Gb	M+Sc↑	M+Lm↑
11	V	Tr + Gb	A+méteil ↑	M+Lm↑	V	Tr + Gb	A	M+Lm↑

KO: korrelmaïs

Vb: voederbieten

↑: afvoeren maaisel

M: kuilmaïs

Tr: tritcale (winterteelt)

Lm: Italiaans raaigras (*Lolium multiflorum*)

Gb: groenbedekker mengsel

Sc: snijrogge (*Secale cereale*)

A: aardappelen

GK: gras-klover

ZG: zomergerst

As: Japanse haver (*Avena strigosa*)

V: veldbonen

Figuur 1: Overzicht van de verschillende rotaties in de vruchtwisselproef.

	N ₁ (kg/ha)	N ₂ (kg/ha)	N ₃ (kg/ha)	N ₄ (kg/ha)	P ₂ O ₅	K ₂ O
Mais+gras	0	100	150	200	70	150
Korrelmaïs	0	100	150	200	55	150
Aardappelen	0	50	100	150	55	250
tritcale + nateelt	0	100	150	200	55	50
veldboon	0	25	37	50	45	150
Voederbiet	0	100	150	200	45	250
Gras-klover	0	100 (40-20-20) ²	150 (50-40-40-20) ²	200 (75-50-50-25) ²	70	250

Medegefinancierd door
de Europese Unie

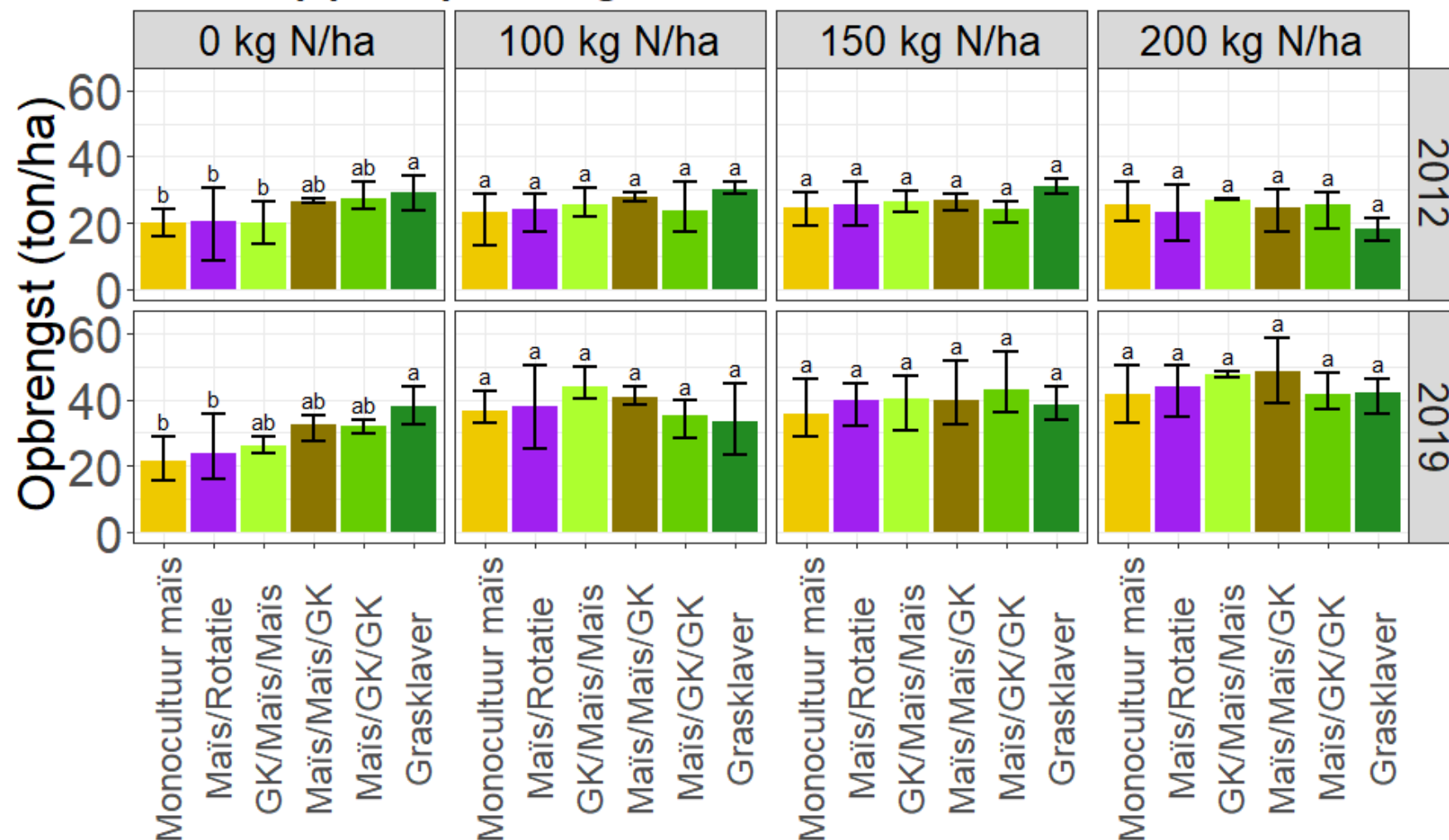

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Aardappelopbrengsten

Grasklaver als voorvrucht
Hoogste opbrengstniveau door :

- **Betere bodemstructuur**
- **Meer organische stof**
- **Betere N-beschikbaarheid**

Maïs monocultuur: minst gunstige optie

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE **HO GENT** UNIVERSITEIT GENT

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

Vereiste N-bemesting (kg N/ha) om evenveel opbrengst te hebben als
maïs monocultuur met 150 kg N/ha = NFRV (Nitrogen Fertilizer
Replacement Value)

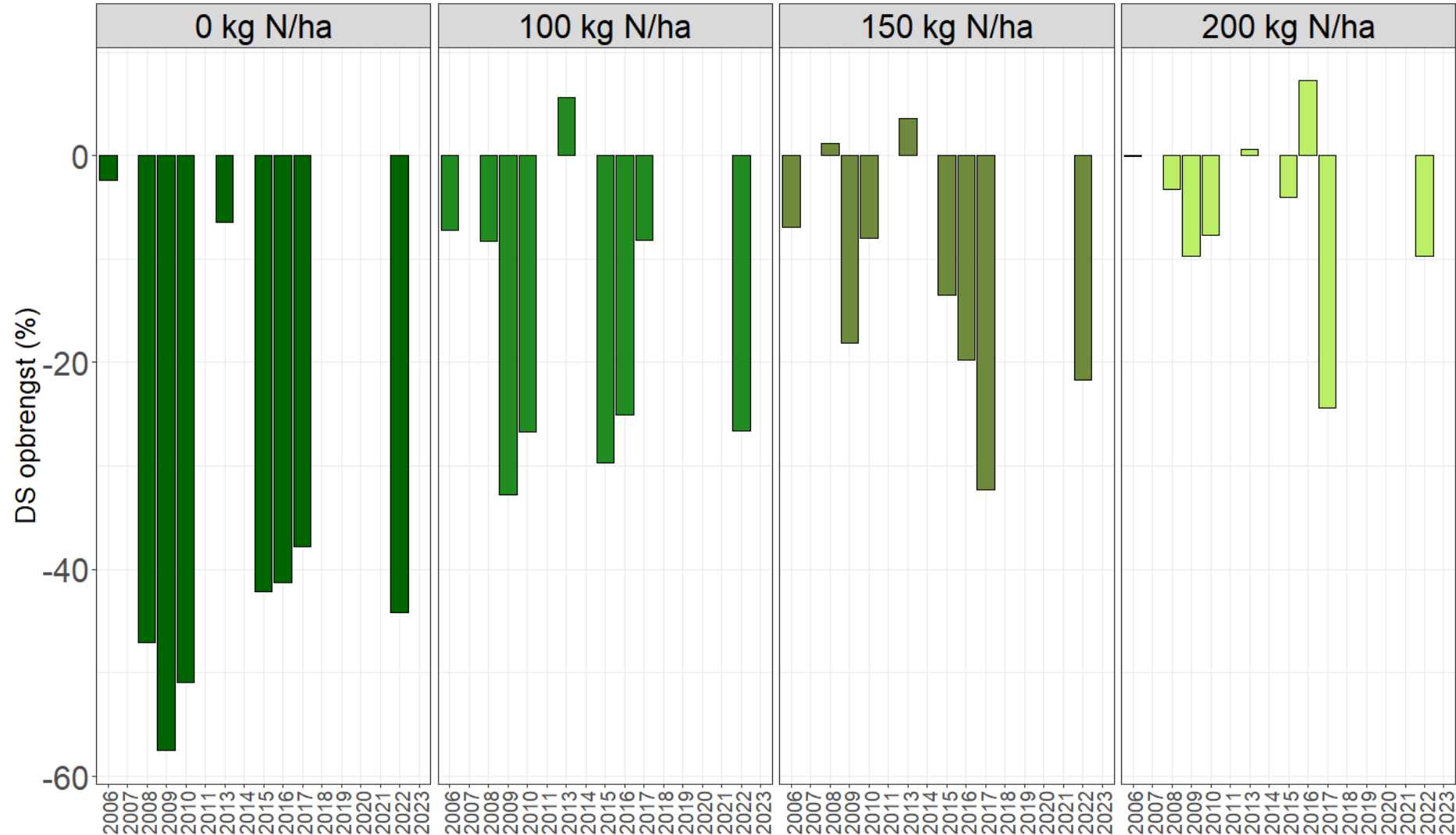
	2008	2009	2010	2011	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2020	2022	2023
Maïs-Grasklaver	140	39	1	89	150	114	32	102	0	11	11	0	0
Ruime VW	-	55	112	116	150	150	-	126	103	70	70	-	170

In een vruchtwisseling
en zeker in combinatie
met grasklaver kan je
meestal minder
bemesten om toch
evenveel opbrengst te
behalen als in
monocultuur bij 150 kg
N/ha !

Maïsofbrengsten : monocultuur versus grasklaver/maïs

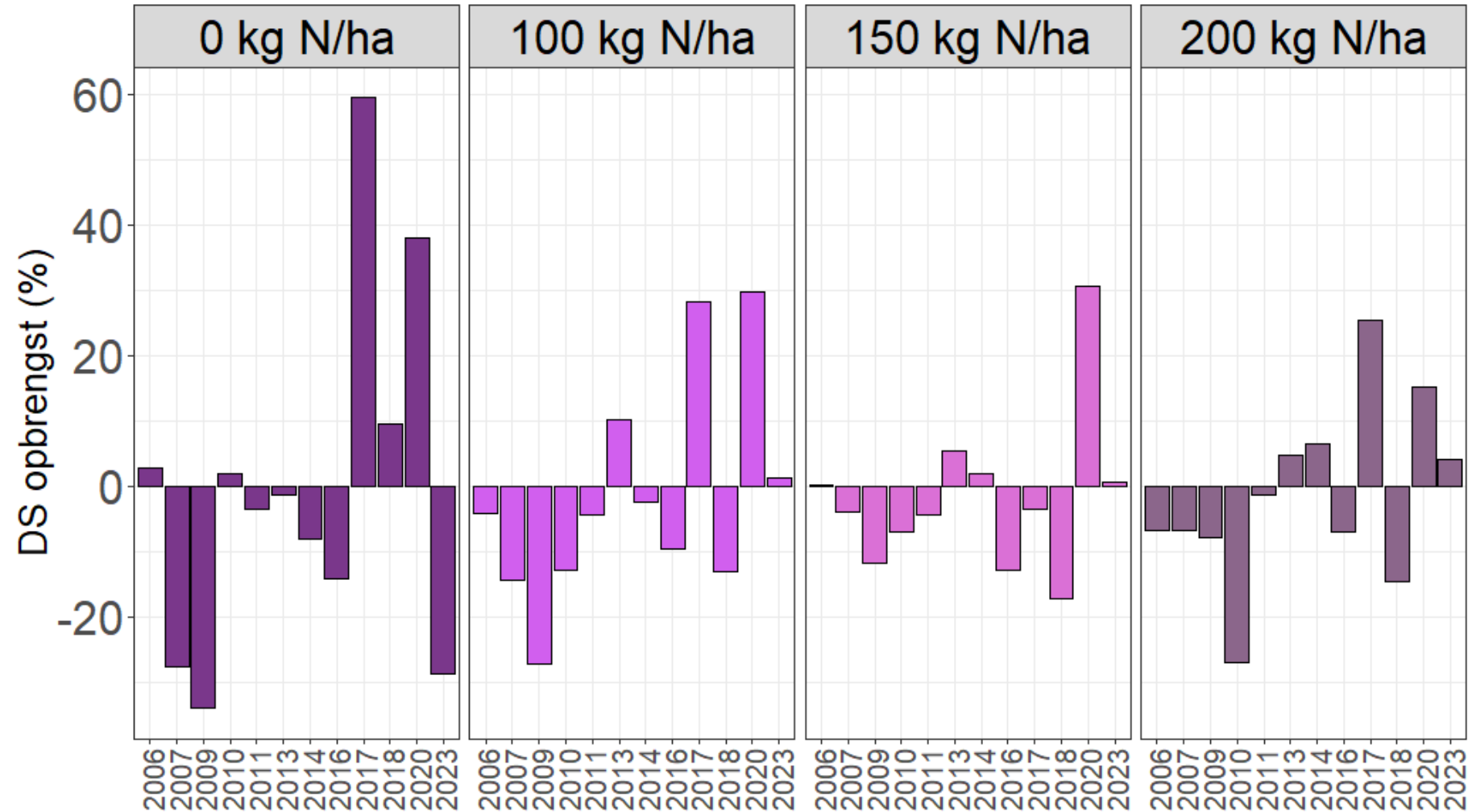
Vershil monocultuur maïs t.o.v.grasklaver maïs

Monocultuur maïs
Duidelijk lagere
Opbrengsten bij de
Verschillende
N-dosissen

Maïsopbrengsten monocultuur maïs versus maïs in rotatie

Vershil monocultuur maïs t.o.v.maïs in rotatie

**Monocultuur maïs
meestal lagere
Opbrengsten bij de
Verschillende
N-dosissen**

Medegefinancierd door
de Europese Unie

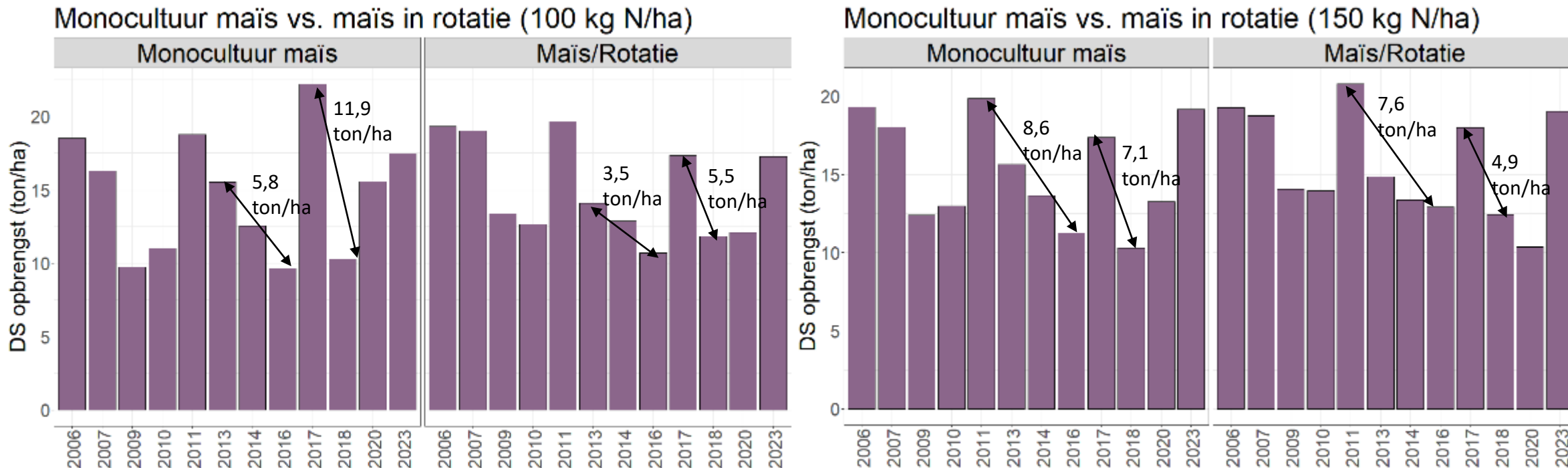
PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Schommeling van de gemiddelde droge stof opbrengst van maïs geteeld in monocultuur en maïs geteeld in rotatie over de jaren heen bij 100 kg N/ha en bij 150 kg N/ha.

- **Het “Jaar-effect”, i.e. effect van weer speelt dus een grotere rol bij maïs geteeld in monocultuur**

Medegefinancierd door
de Europese Unie

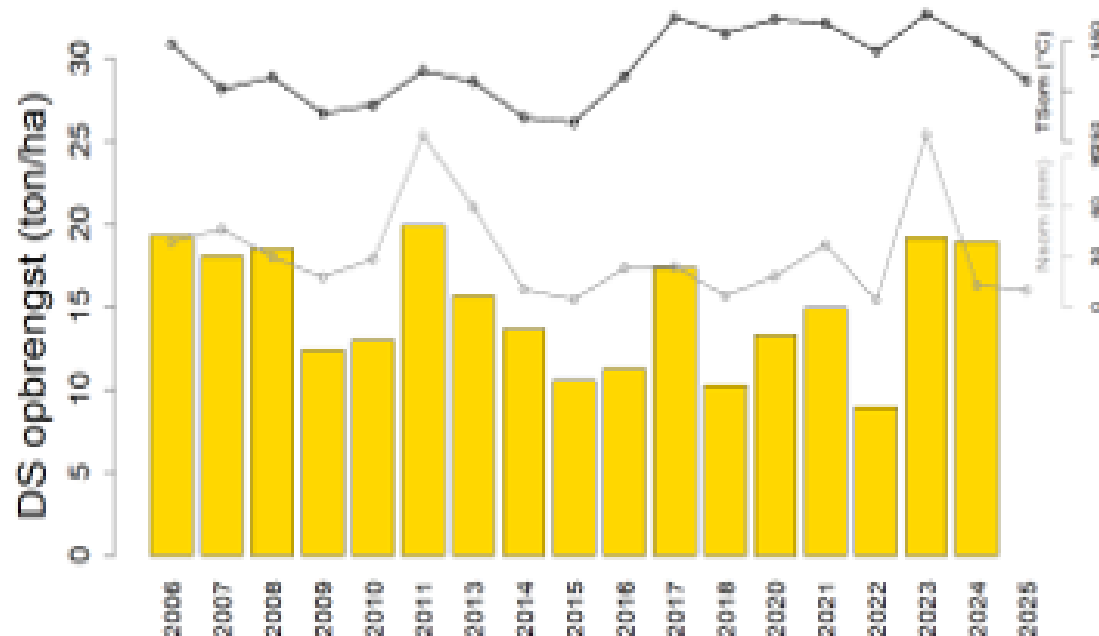
PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

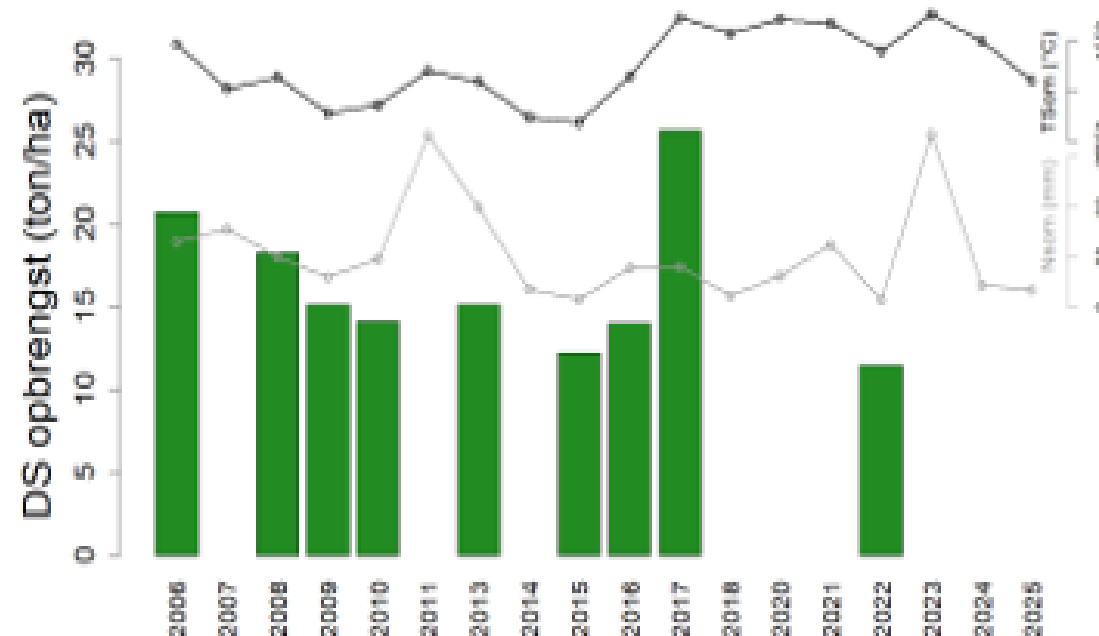

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

Variatie in opbrengst en weersparameters : neerslagsom tussen 76-90 dagen na zaai en temperatuursom (monocultuur versus GK/GK/maïs bij 150 kg/ha)

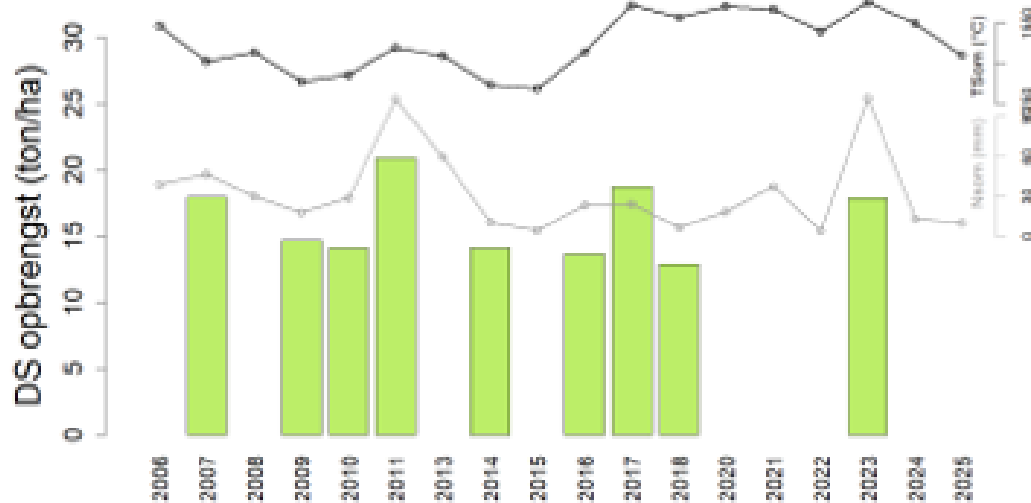

Monocultuur (150 kg N/ha)

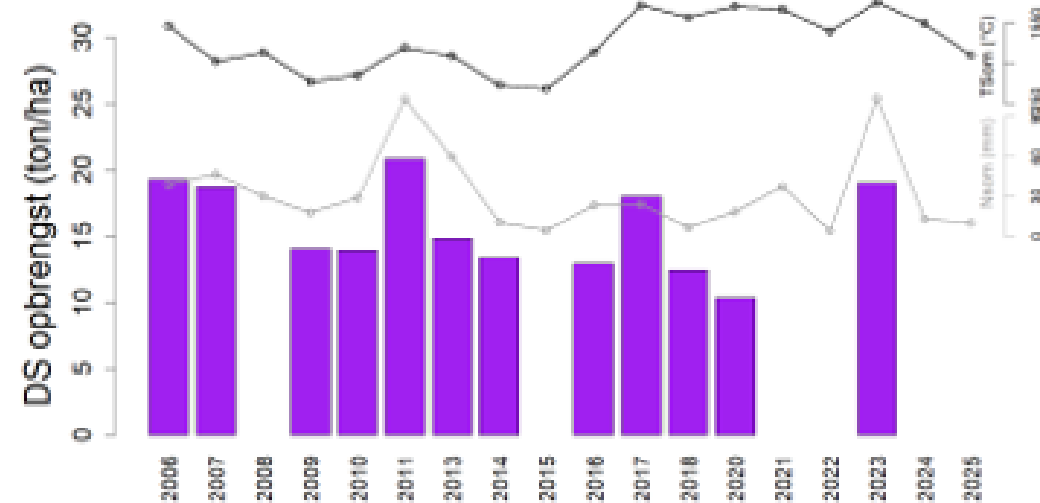

GK/GK/Maïs (150 kg N/ha)

Variatie in opbrengst en weersparameters : neerslagsom tussen 76-90 dagen na zaai en temperatuursom (GK/Maïs/Maïs versus Maïs/rotatie bij 150 kg N/ha)

GK/Maïs/Maïs (150 kg N/ha)

Maïs/rotatie (150 kg N/ha)

- Monocultuur : laagste en meest variabele opbrengst
- Monocultuur : gevoeliger voor jaareffecten (weer)
- Rotaties met grasklaver + voor stabiliteit en productie

Vruchtwisselingsproeven: Compost

Medegefinancierd door
de Europese Unie

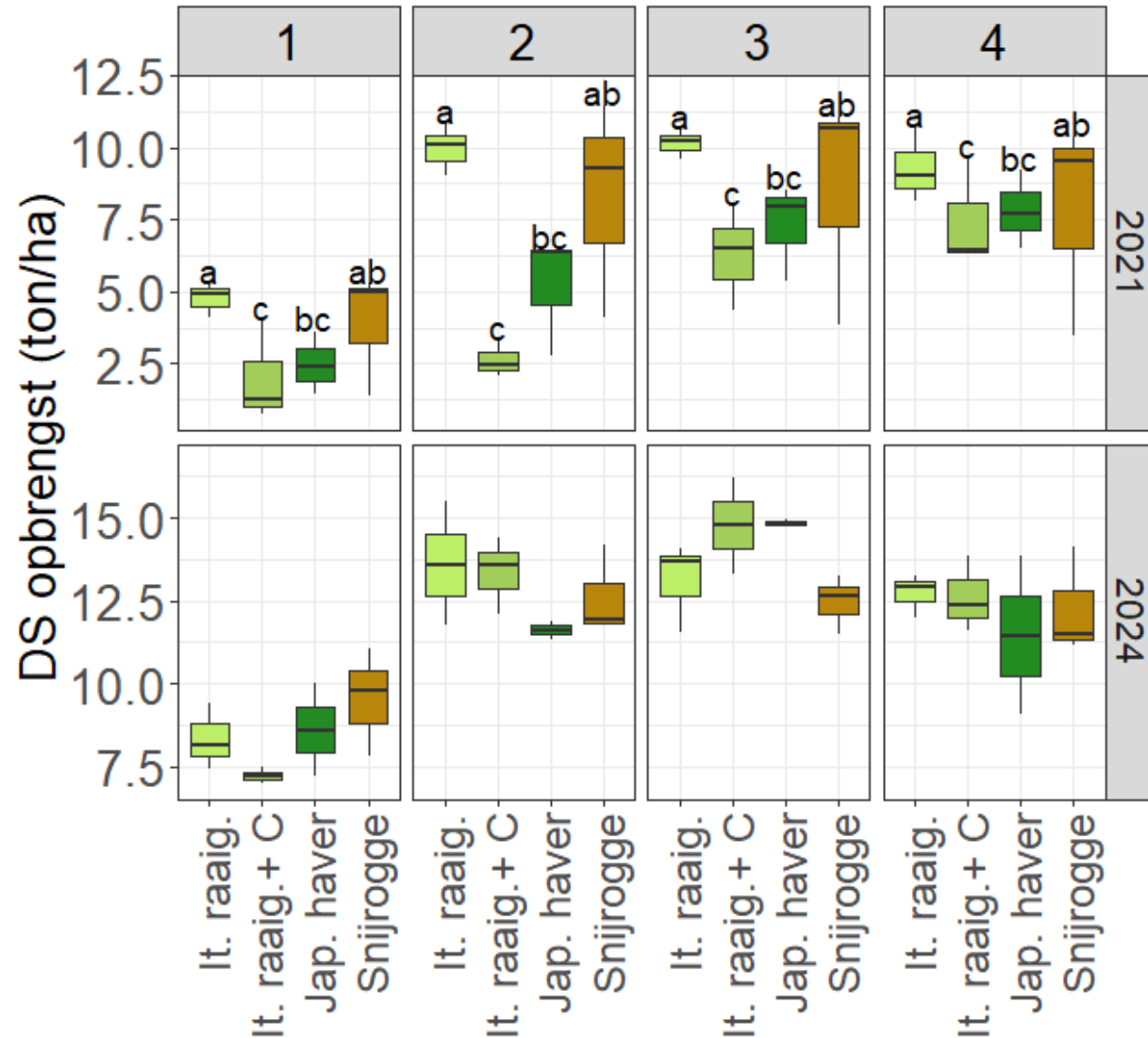
PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Opbrengst voederbiet na maïs+groenb.

1 – 4: bemestingsniveau's

1=0 kg N/ha

2=100 kg N/ha

3=150 kg N/ha

4=200 kg N/ha

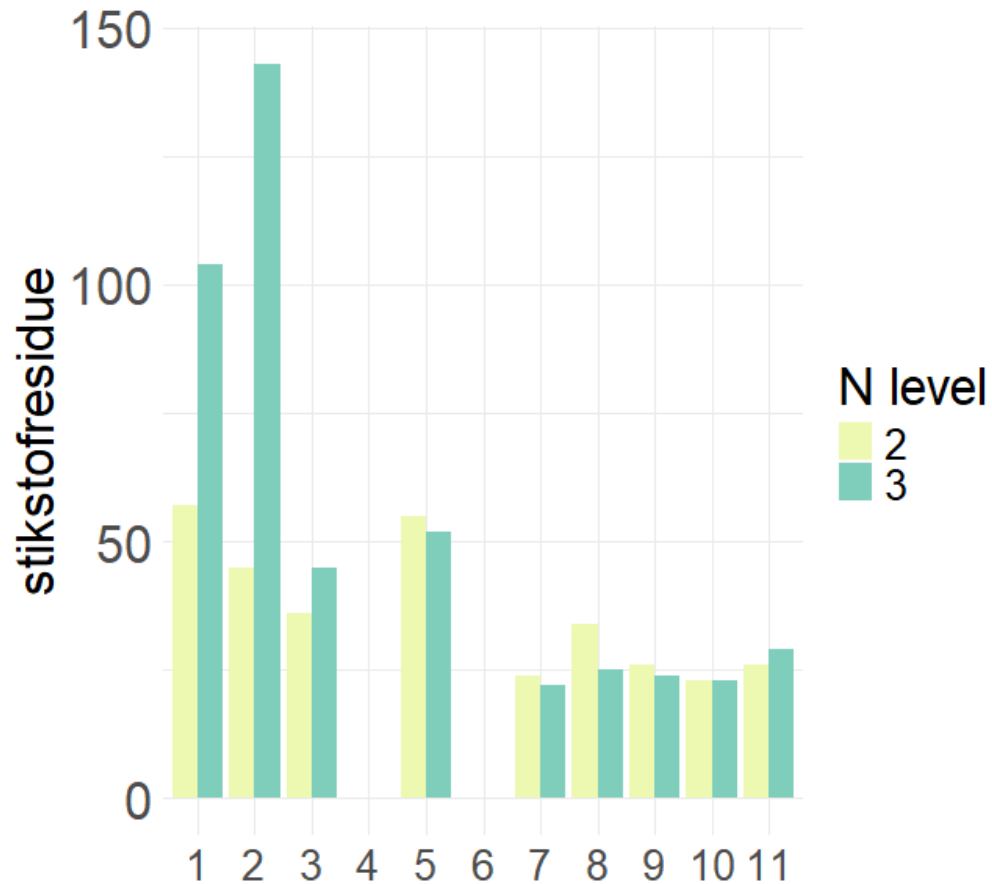
C: Compost

2021: 40 ton/ha

2024: 20 ton/ha

**! Teveel compost ineens geeft
N-fixatie en slechte opbrengsten**

Vruchtwisselingsproef: Nitraatresidu

Meting najaar 2025

N2: 100 kg N/ha

N3: 150 kg N/ha

1 – 3: monocultuur mais

4: grasklaver

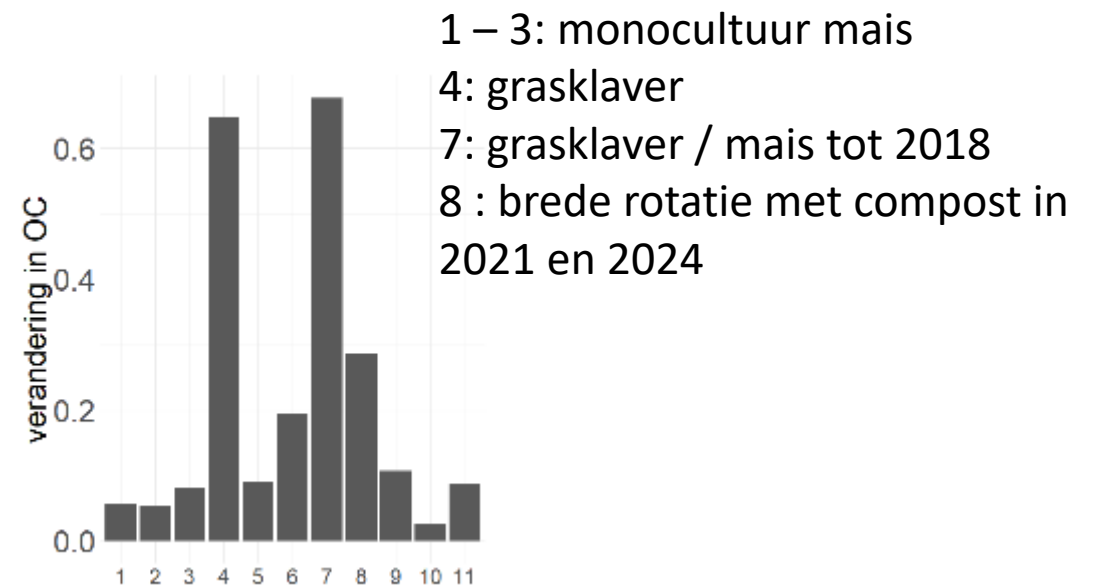
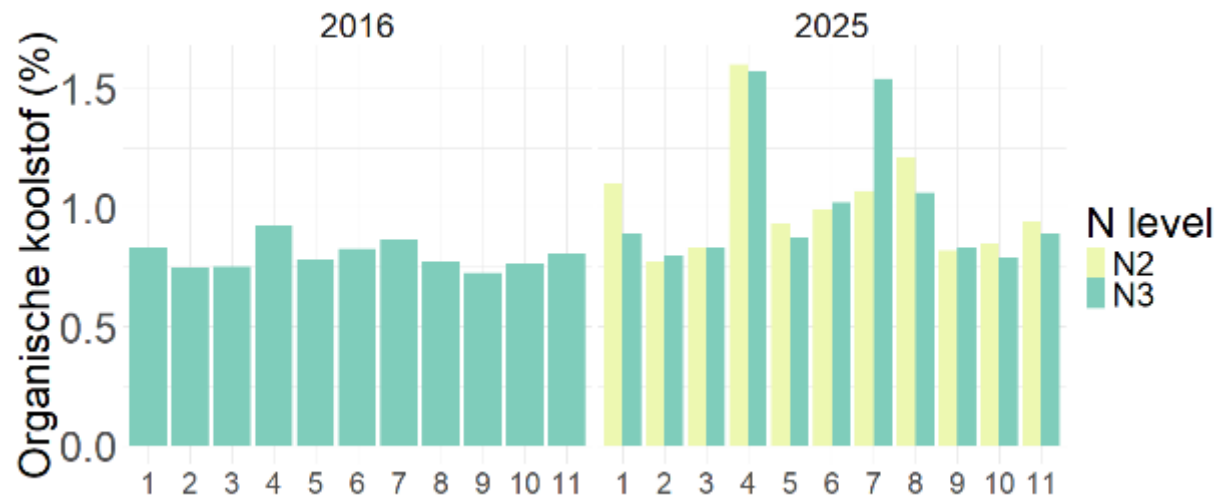
5 – 7: grasklaver / mais

8 – 11: brede rotatie

4 en 6: geen staalname mogelijk

Vruchtwisselingsproef: C%

Meting 2025 - voorjaar

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

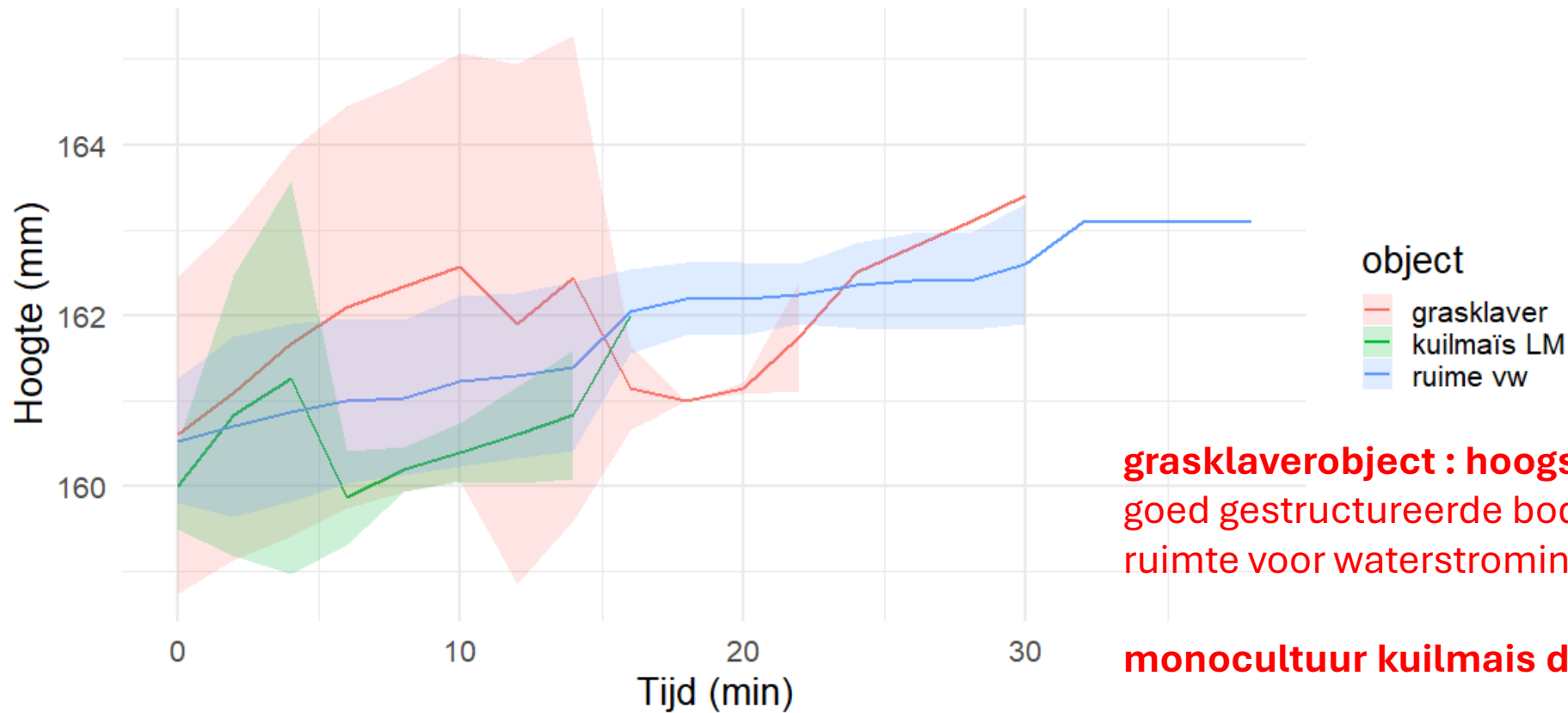
PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Waterdoorlaatbaarheid – meting 2020

Gemiddelde doorlaatbaarheid met SD

grasklaverobject : hoogste doorlatendheid = losse, goed gestructureerde bodem met voldoende poreuze ruimte voor waterstroming

monocultuur kuilmaïs de laagste doorlatendheid

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO
FOOD
NATURE
**HO
GENT**
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Resultaten van 10 jaar vruchtwisselingsproef in Geel

Gert Van de Ven
Hooibeeekhoeve

Medegefinancierd door
de Europese Unie

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisselingsproef Hooibeekhoeve: Opzet

- Sinds 2016 vruchtwisselingsproef
 - 5 blokken
 - Monocultuur mais
 - 3 jaar gras – 1 jaar mais
 - 2 jaar gras – 1 jaar mais – 1 jaar graan
 - 2 of 3 jaar mais (+ snede gras) + 1 jaar graan
 - 2 jaar mais – 1 jaar graan – 1 jaar voederbiet – 1 jaar eiwitteelt
- Sinds 2019
 - Opsplitsing blokken
 - Compost (GFT compost 20 ton/ha) – geen compost
Jaarlijkse toediening bij eenjarige teelten in voorjaar of op stoppel
 - Bemesting
 - volgens GBT 1 = 170 kg N/ha RDM + 35 kg N/ha kunstmest in de rij
 - Volgens GBT 3 = 170 kg N/ha

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisselingsproef Hooibeekhoeve:

Opzet

	2016	2017	2018	2019	2020
1	kuilmais + gb	kuilmais + gb	kuilmais + gb	kuilmais + gb	kuilmais
2	gras/klaver	kuilmais + inzaai gras na oogst	gras/klaver	gras/klaver	kuilmais
3	zomergerst + gb	kuilmais + inzaai graan	graan + gras	grasklaver	kuilmais
4	zomergerst + gras	1 snede gras + kuilmais + inzaai graan	graan + gras	1 snede gras + sorghum	kuilmais
5	voederbiet	kuilmais + inzaai graan	graan + gb	voederbiet	kuilmais

	2021	2022	2023	2024	2025
1	kuilmais + gb	kuilmais + gb	kuilmais + gb	kuilmais + gb	kuilmais + gb
2	kuilmais + inzaai gras na oogst	gras/klaver	gras/klaver	gras/klaver	kuilmais + gb
3	kuilmais + inzaai graan	graan + gras	grasklaver	grasklaver	kuilmais + inzaai graan
4	1 snede gras + kuilmais + gras	1 snede gras + kuilmais + inzaai graan	graan + gras	1 snede gras + zonnebloemen (mislukt) -> gele mosterd	1 snede gras + kuilmais + gras
5	veldboon+gb	kuilmais	graan + gb	voederbiet (mislukt) --> Japanse haver	kuilmais

Medegefinancierd door
de Europese Unie

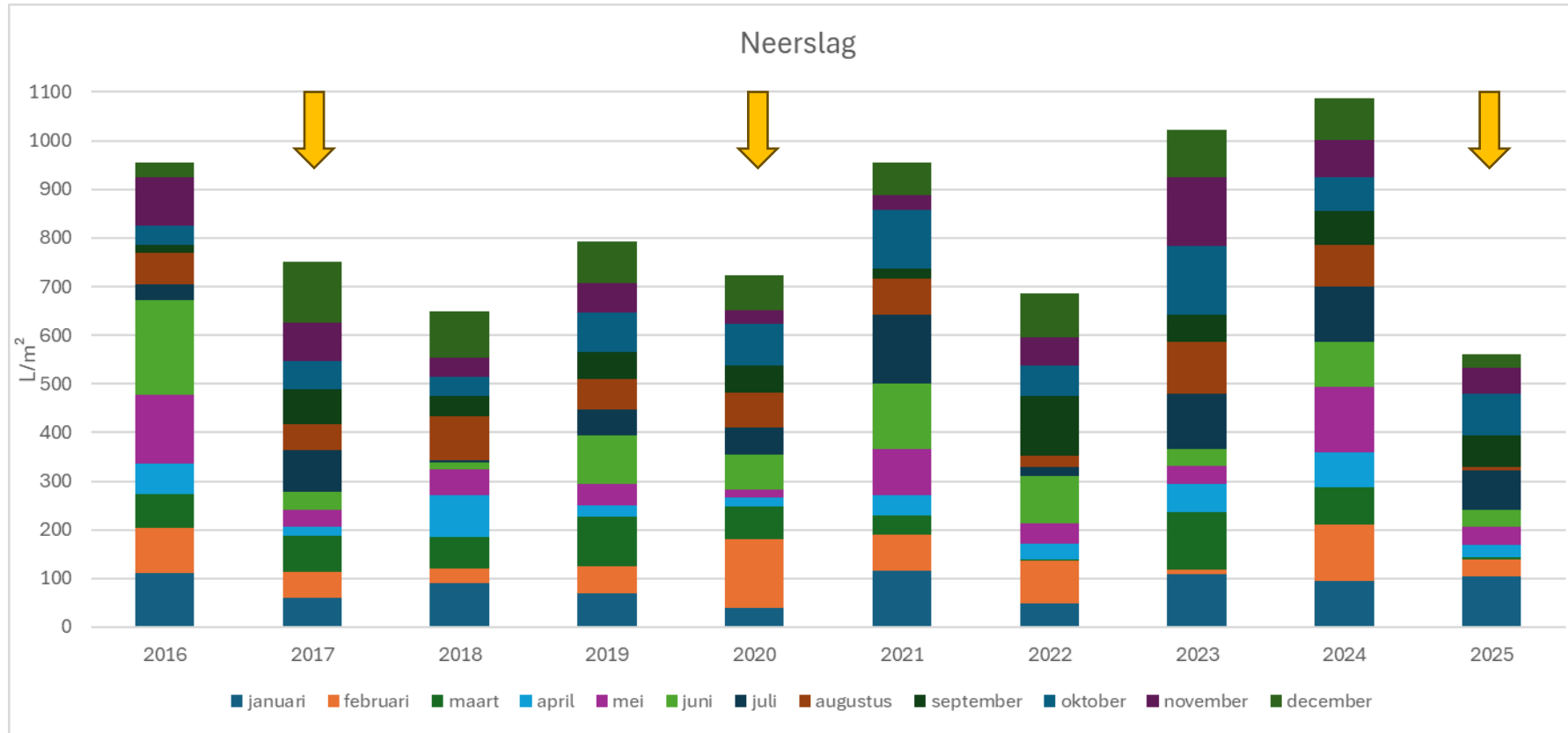
PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisselingsproef Hooibeekhoeve: Weer

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD
NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisselingsproef Hooibeekhoeve: Onkruiden

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

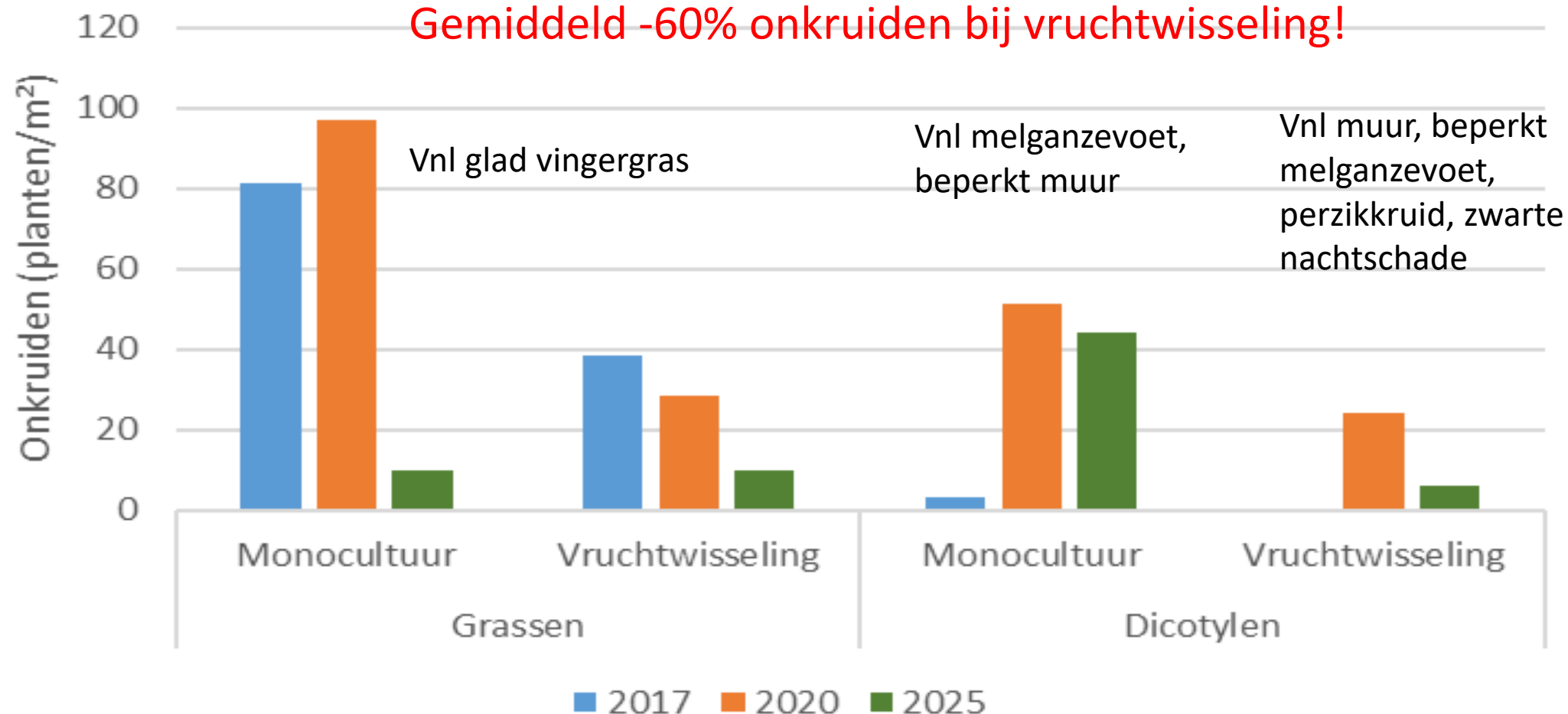
PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Effect van vruchtwisseling op onkruiddruk

Gemiddeld -60% onkruiden bij vruchtwisseling!

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisselingsproef Hooibeekhoeve: Opbrengst

Medegefinancierd door
de Europese Unie

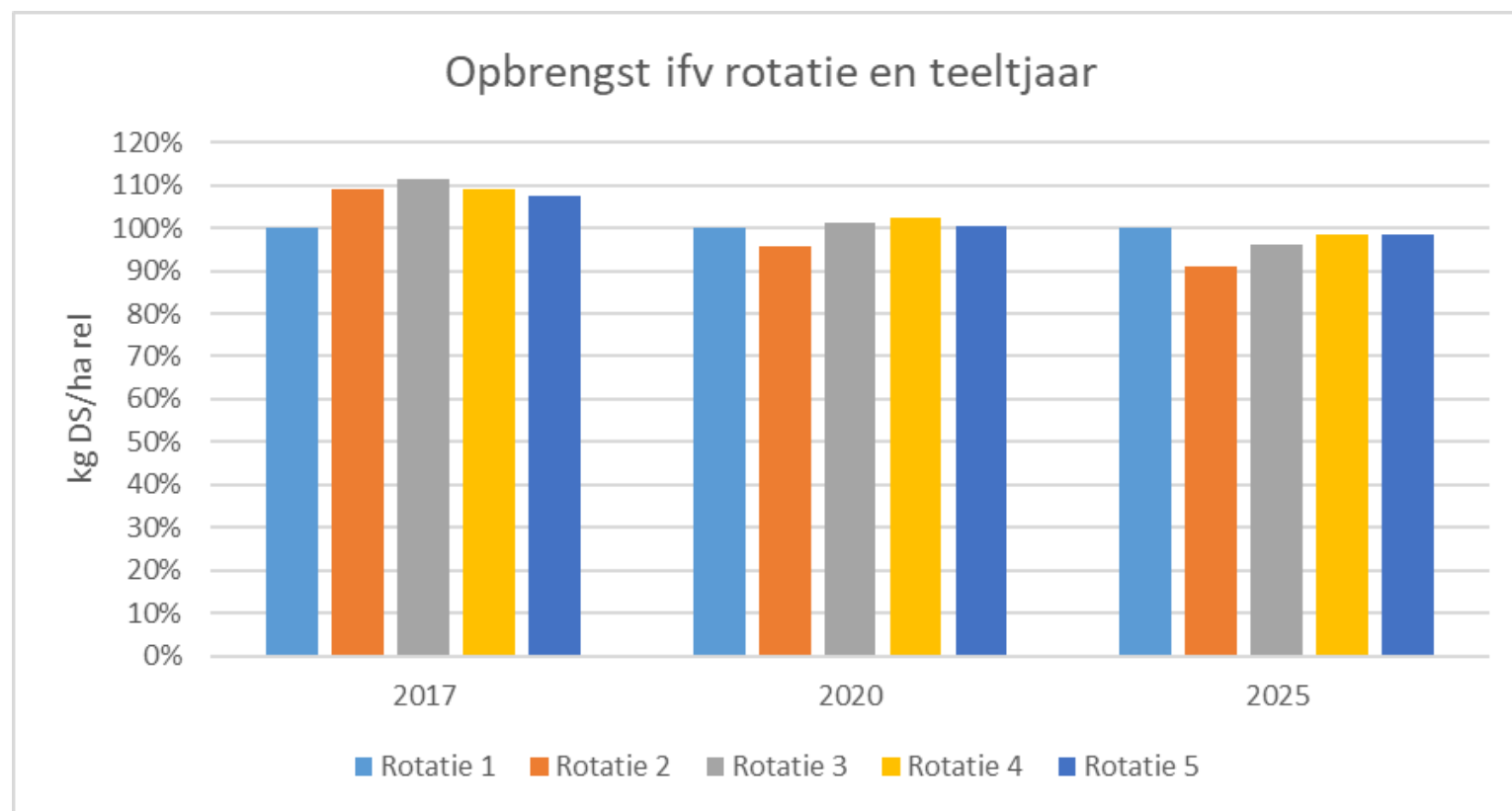
PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD
NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisselingsproef Hooibeekhoeve: Opbrengst

Geen meeropbrengst bij
vruchtwisseling
in 2020 en 2025?

2017 (LG30217) 100% = 19,1 ton/ha
2020 (LG31220) 100% = 18,9 ton/ha
2021 (LG32257) 100% = 19,05 ton/ha

Medegefinancierd door
de Europese Unie

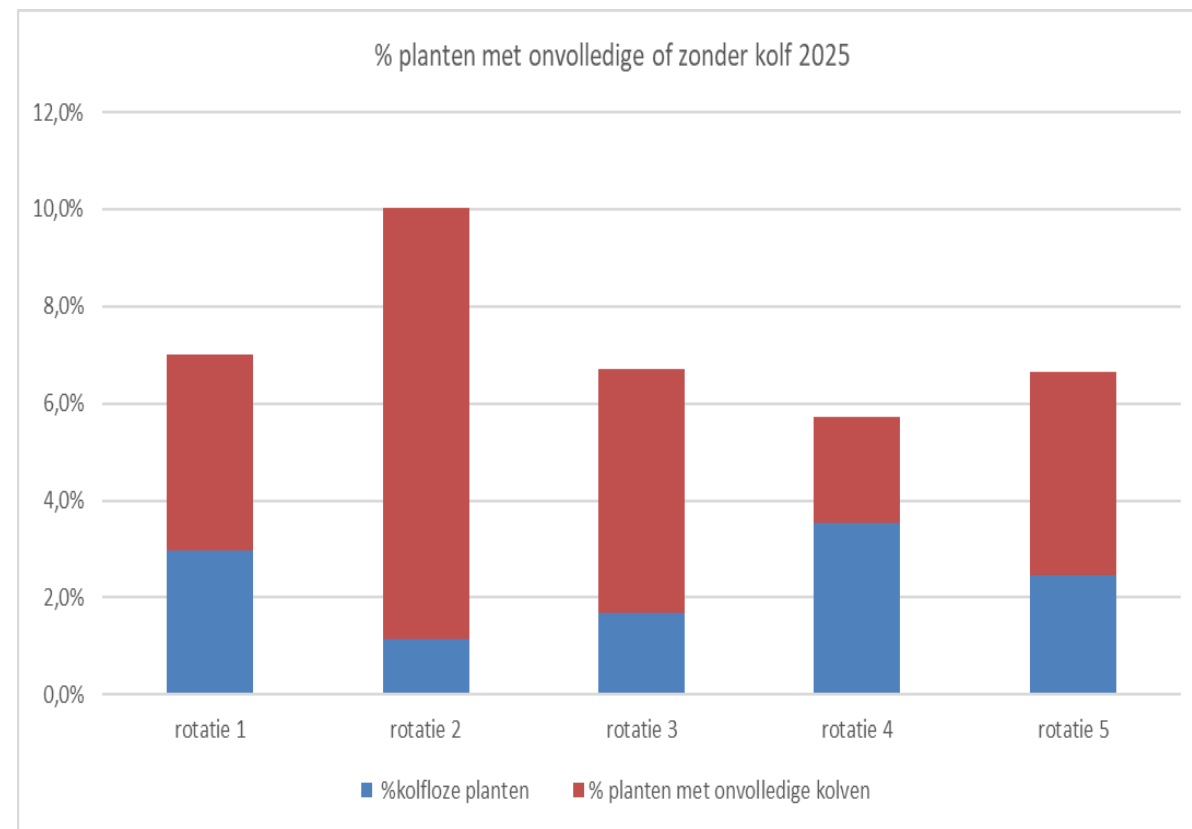
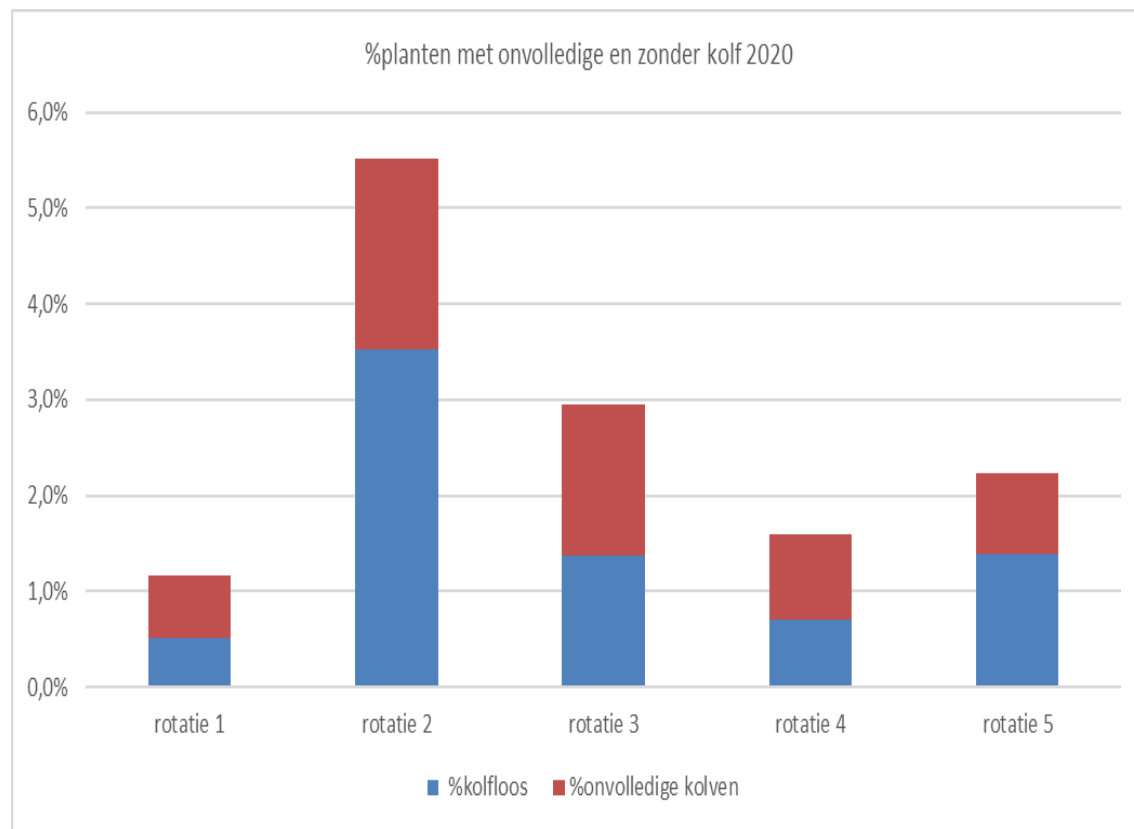
PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD
NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisselingsproef Hooibeekhoeve: Kolfontwikkeling

Medegefinancierd door
de Europese Unie

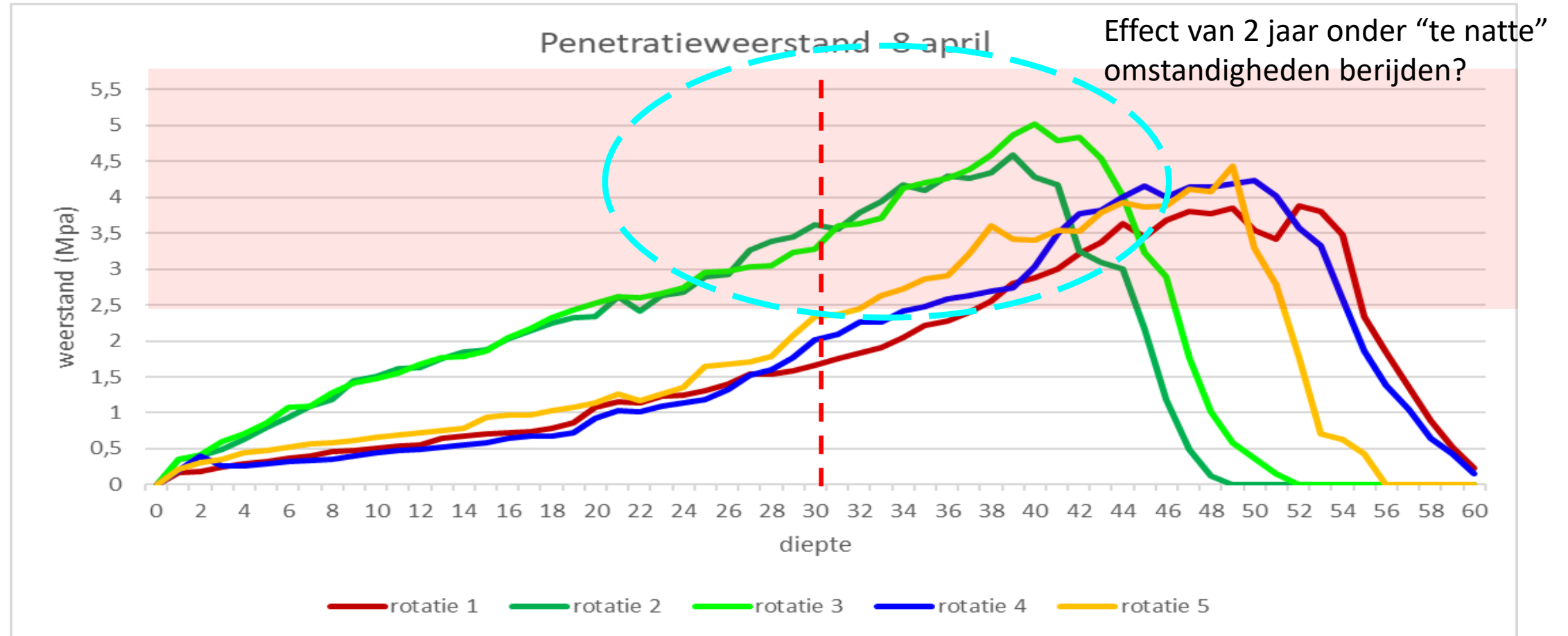
PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD
NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisselingsproef Hooibeekhoeve: Bodemverdichting

Medegefinancierd door
de Europese Unie

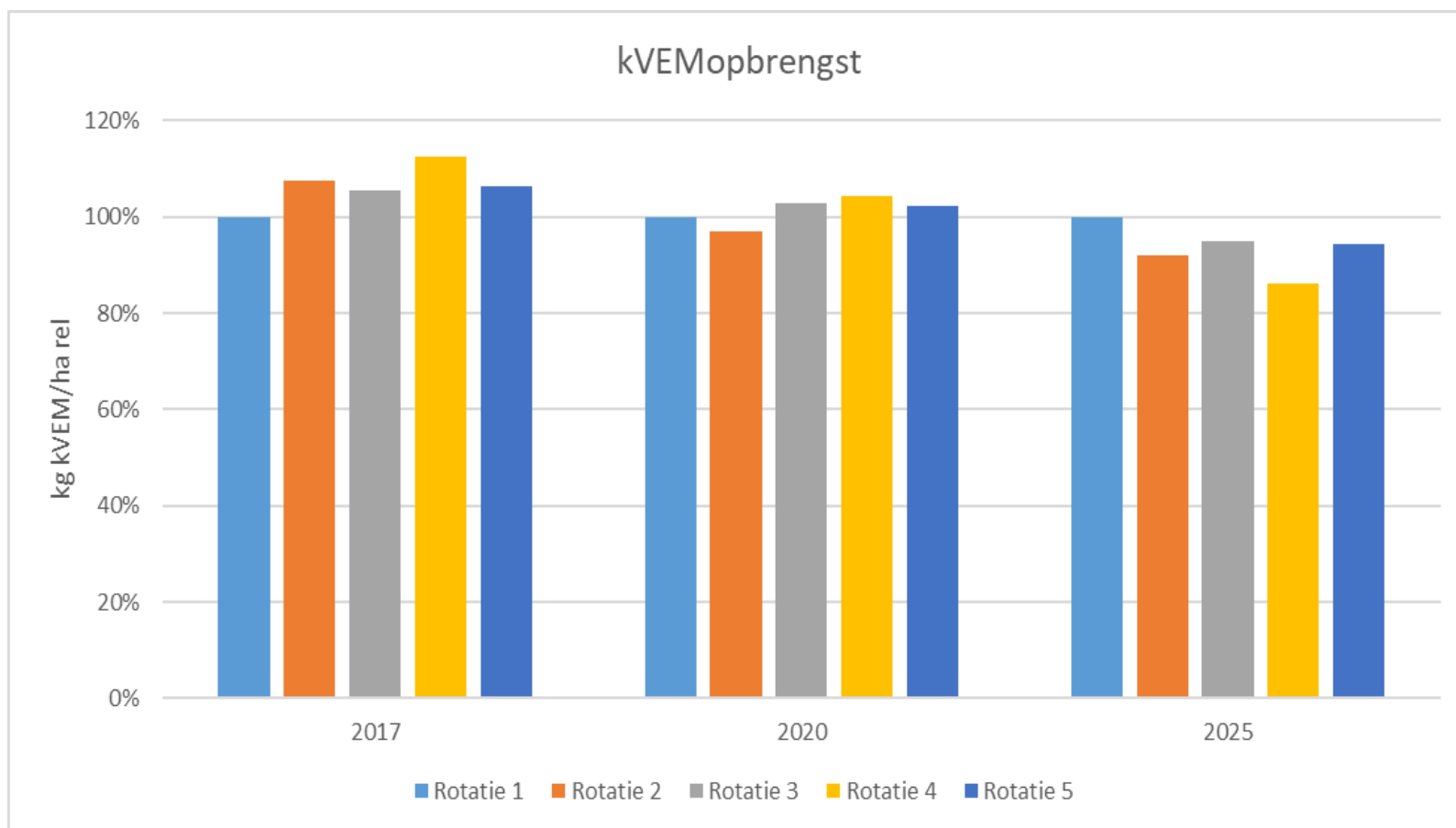

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD
NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisselingsproef Hooibeekhoeve: Voederwaarde

2017 (LG30217) 100% = 17,5 ton/ha
2020 (LG31220) 100% = 16,9 ton/ha
2021 (LG32257) 100% = 16,8 ton/ha

Medegefinancierd door
de Europese Unie

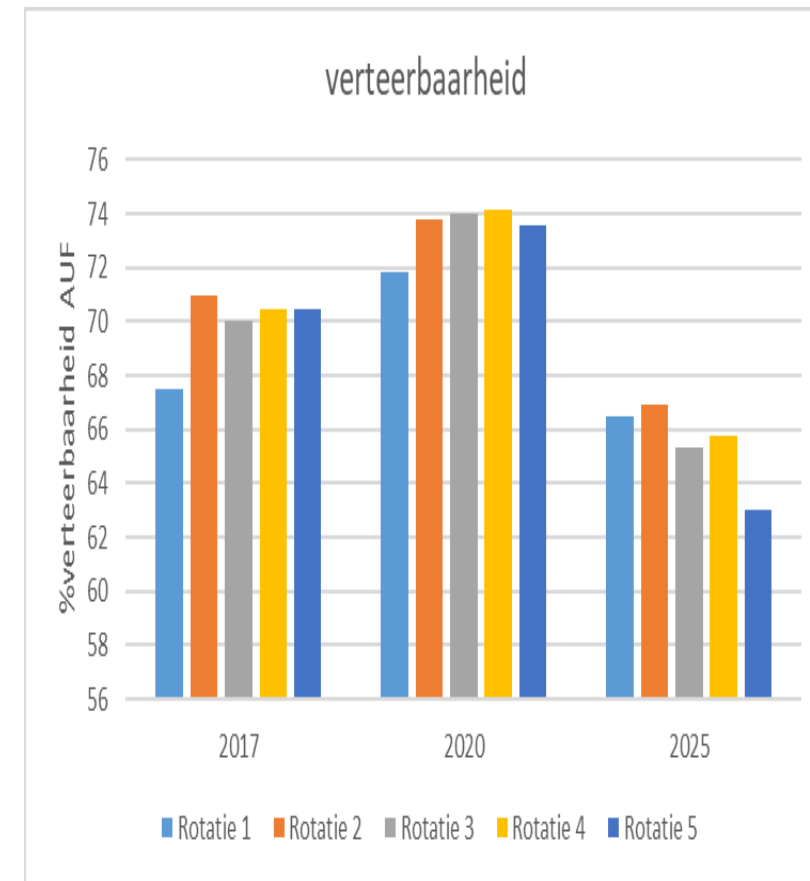
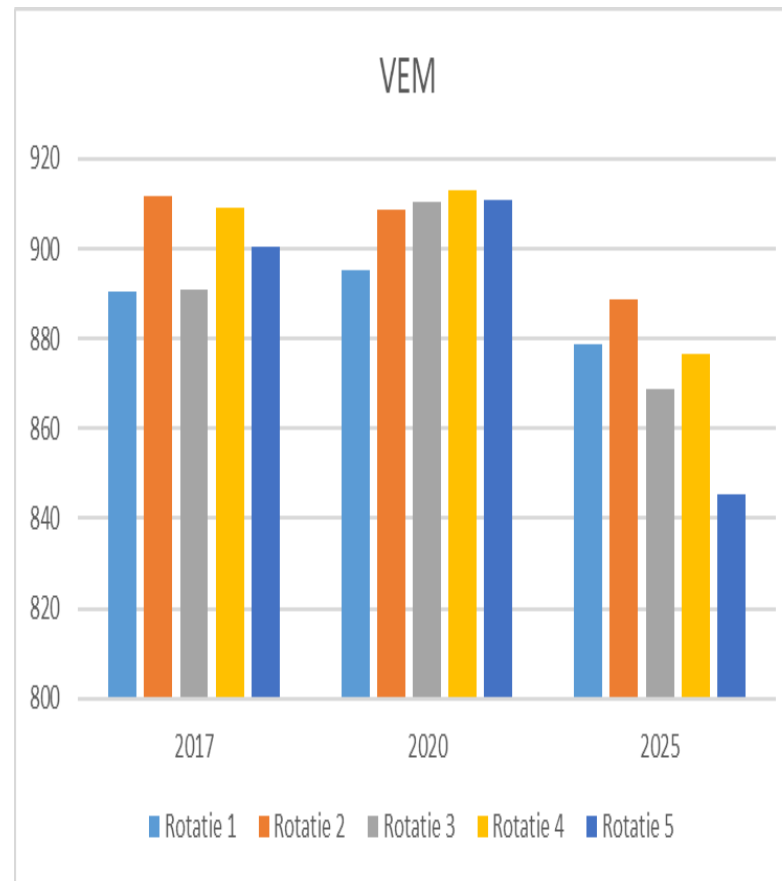
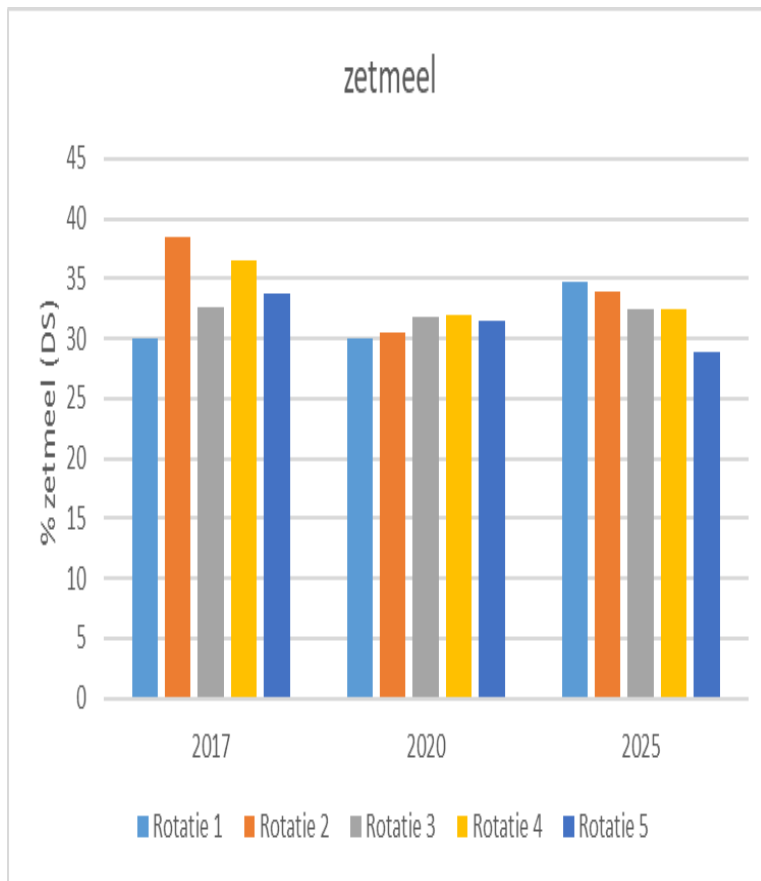
PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisselingsproef Hooibeekhoeve: Voederwaarde

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD
NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisselingsproeven: Nitraatresidu

Medegefinancierd door
de Europese Unie

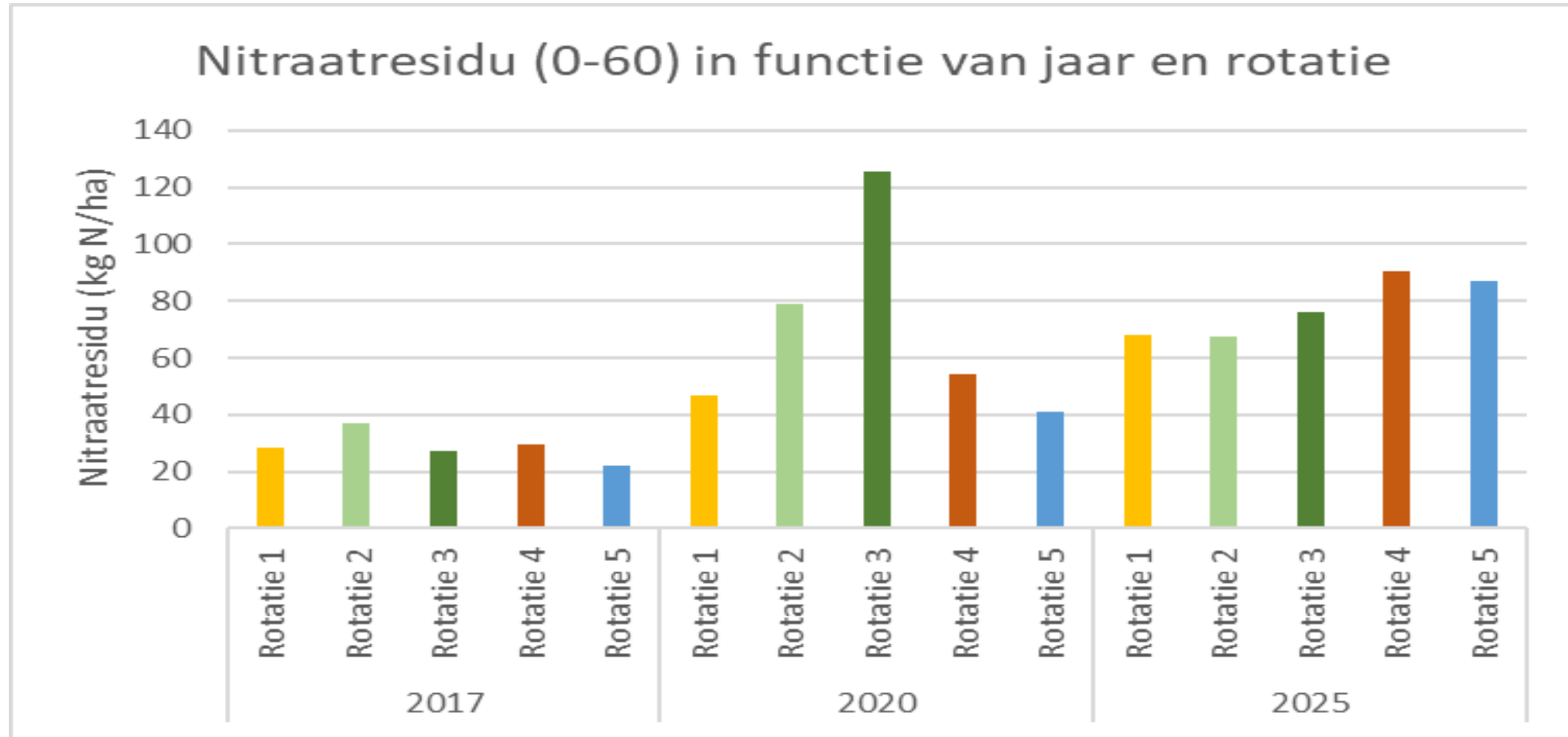
PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisselingsproef Hooibeekhoeve: Nitraatresidu

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD
NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisselingsproeven: kunstmestgift?

Medegefinancierd door
de Europese Unie

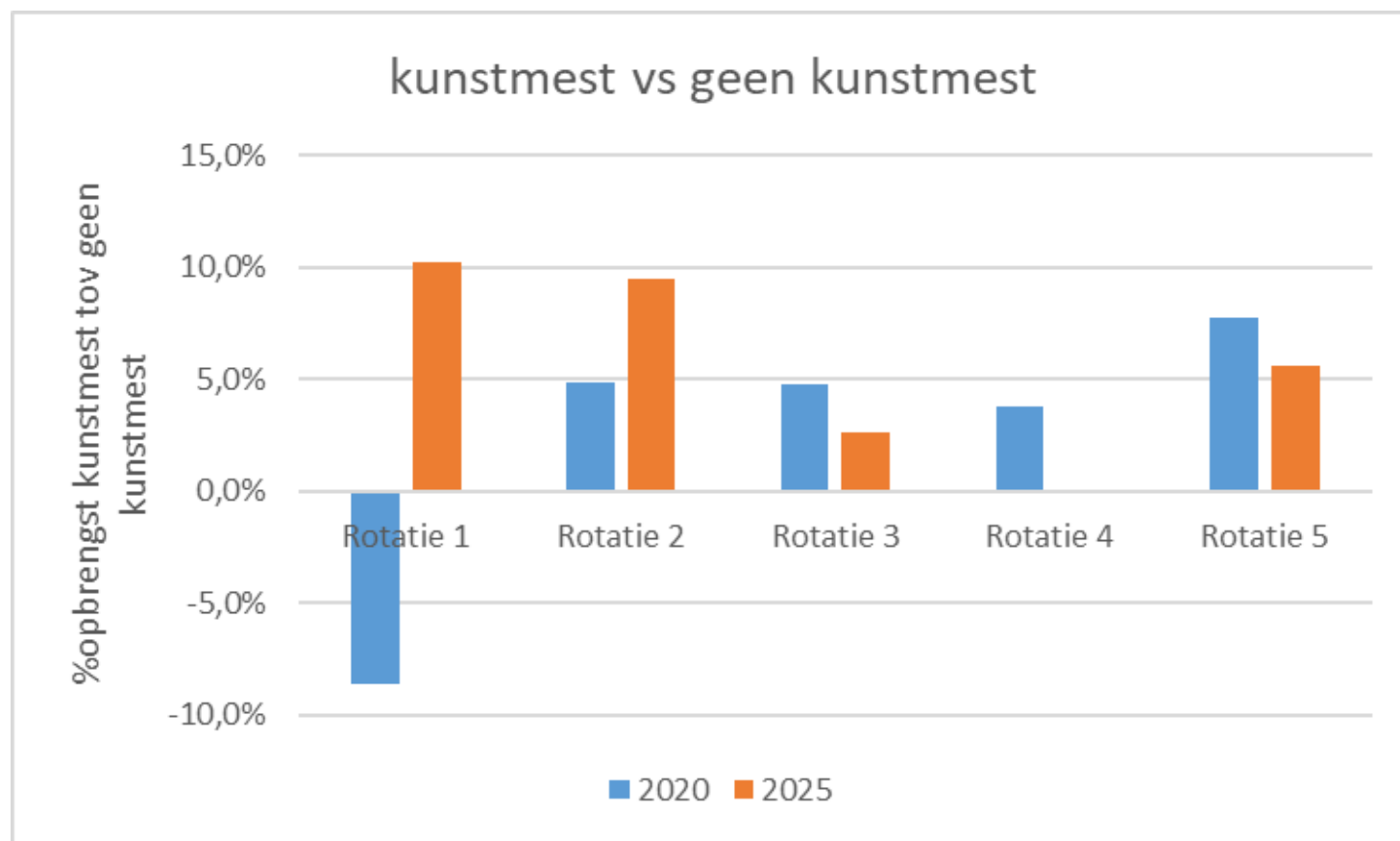
PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisselingsproef Hooibeekhoeve: kunstmestgift nodig?

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisselingsproeven: Compost

Medegefinancierd door
de Europese Unie

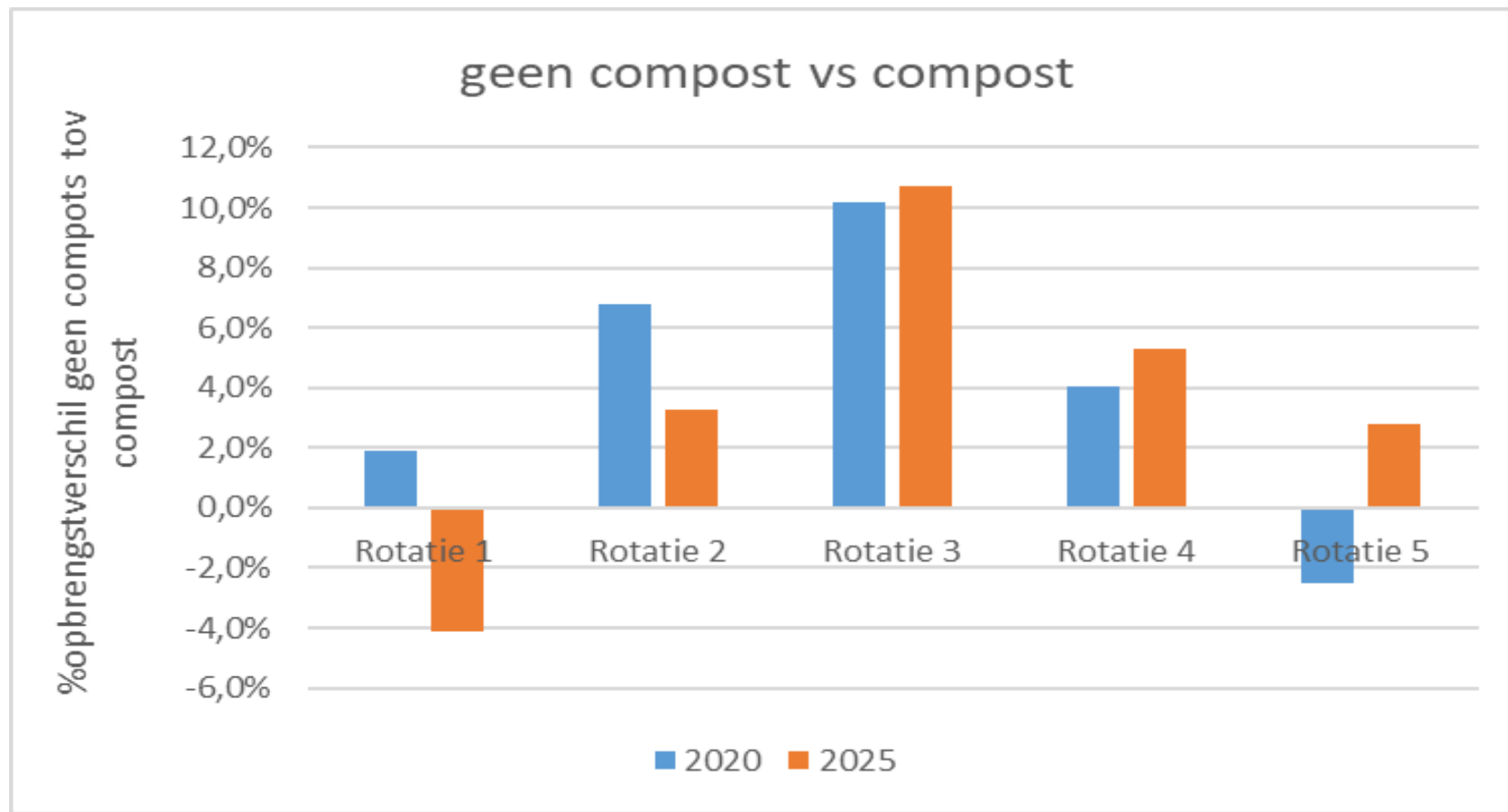
PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisselingsproef Hooibeekhoeve: toepassing compost

Toepassing compost =

- $\pm 4\%$ meeropbrengst
- Snellere infiltratie
- Weinig verschil in bodemverdichting
- Iets hoger nitraatresidu

Medegefinancierd door
de Europese Unie

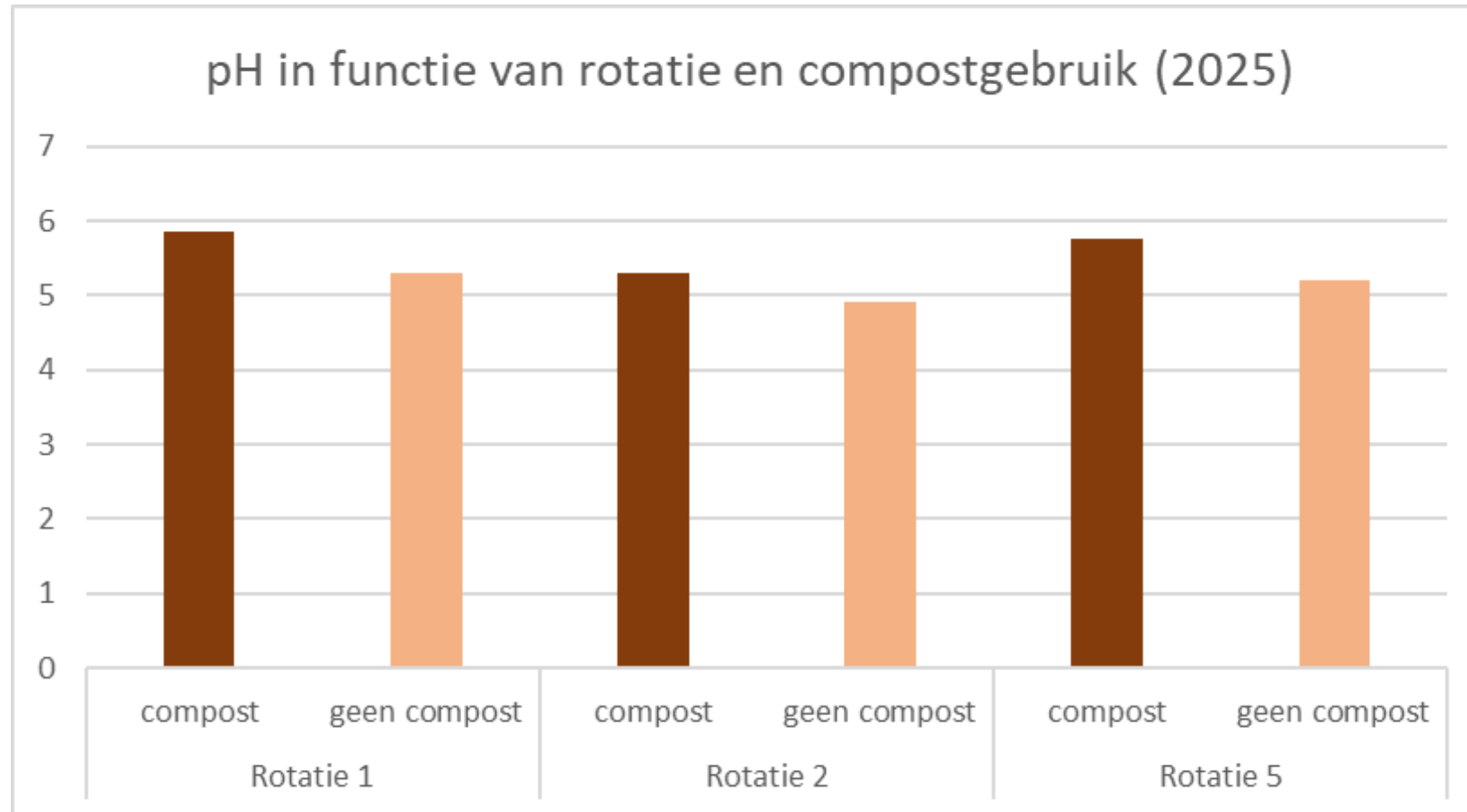
PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD
NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisselingsproef Hooibeekhoeve: Compost en pH

Medegefinancierd door
de Europese Unie

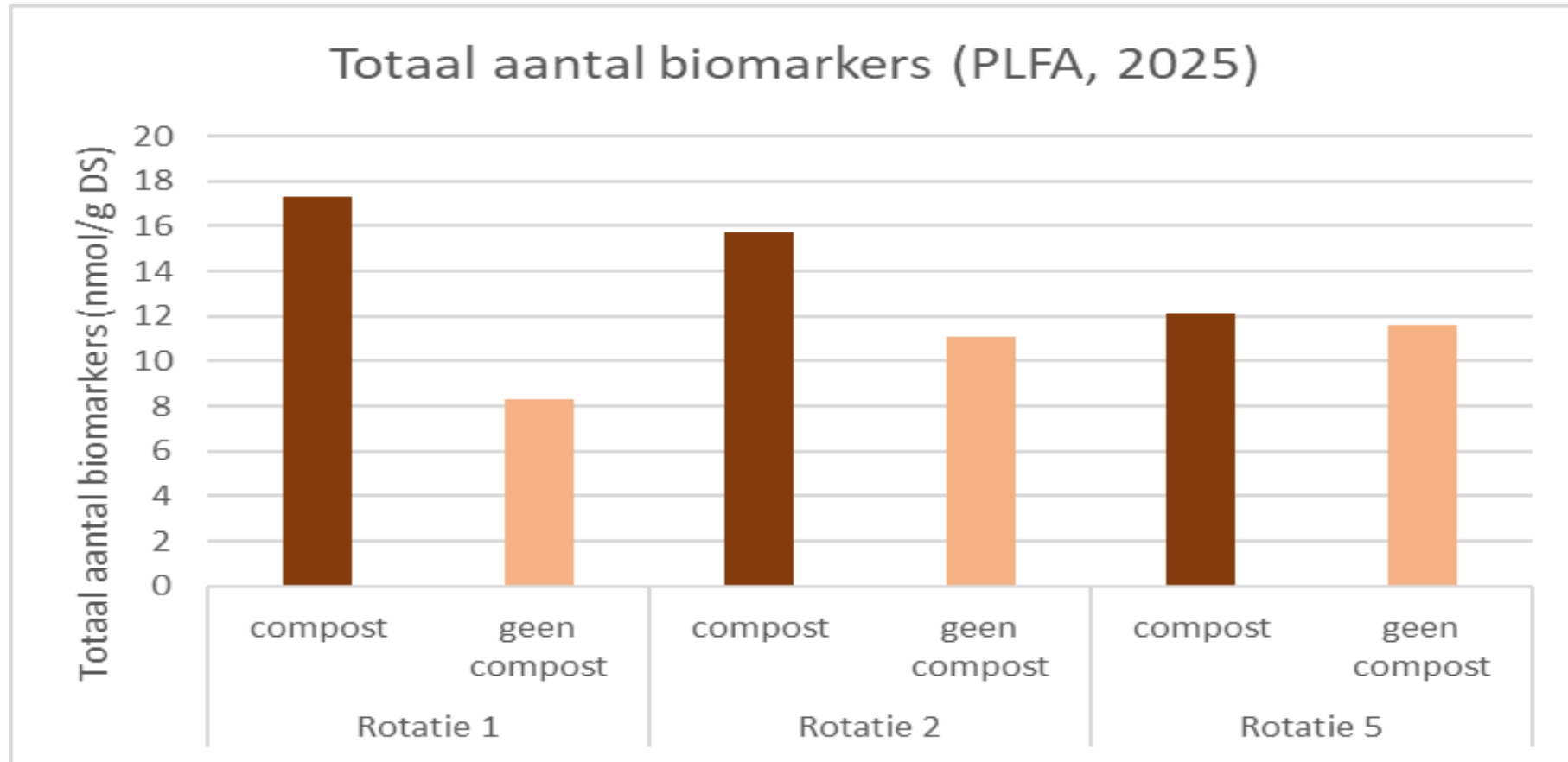
PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Vruchtwisselingsproef Hooibeekhoeve: bodemleven

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO
FOOD
NATURE
**HO
GENT**
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Aan de slag met de vruchtwisselingstool

Marijke Gijbels

Proef- en Vormingscentrum voor de Landbouw

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Binnen het demonstratieproject *'Vruchtwisseling voor een robuust melkveebedrijf'* werd een praktische vruchtwisselingstool ontwikkeld.

Dankzij slimme waarschuwingen en gerichte suggesties helpt deze tool bij het opstellen van een doordachte teeltrotatie over meerdere jaren. Hoewel de tool in eerste instantie werd ontworpen voor melkveehouders, is hij ook geschikt voor andere gebruikers.

 [KLIK HIER VOOR DE TOOL](#)

Handleiding om te downloaden en correct te openen

Klik op **bovenstaande knop** om het bestand op te slaan.

Ga in je **Downloads-map** naar het gedownloade bestand.

Klik met de rechtermuisknop op het bestand en kies **Uitpakken** (of dubbelklik op een .zip-bestand).

Open de uitgepakte map om het bestand te gebruiken.

Voor optimale werking van de tool:

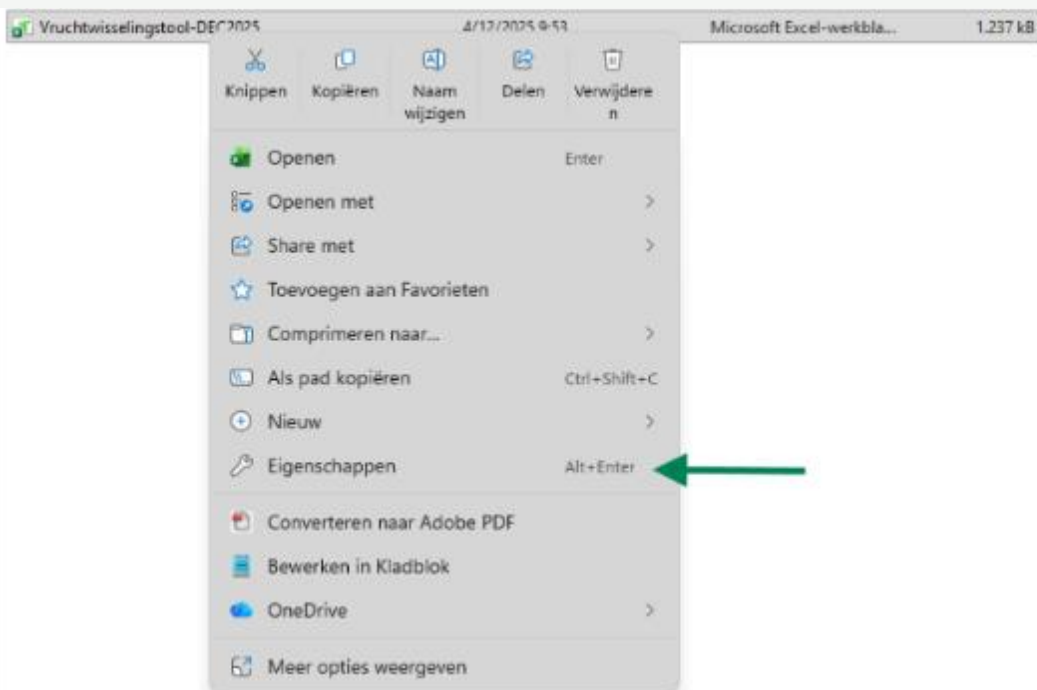
 1 Klik met de rechtermuisknop op het uitgepakte bestand en kies **Eigenschappen**.

2 Vink onder het tabblad **Algemeen** de optie **'Blokkering opheffen'** aan en klik op **OK**.

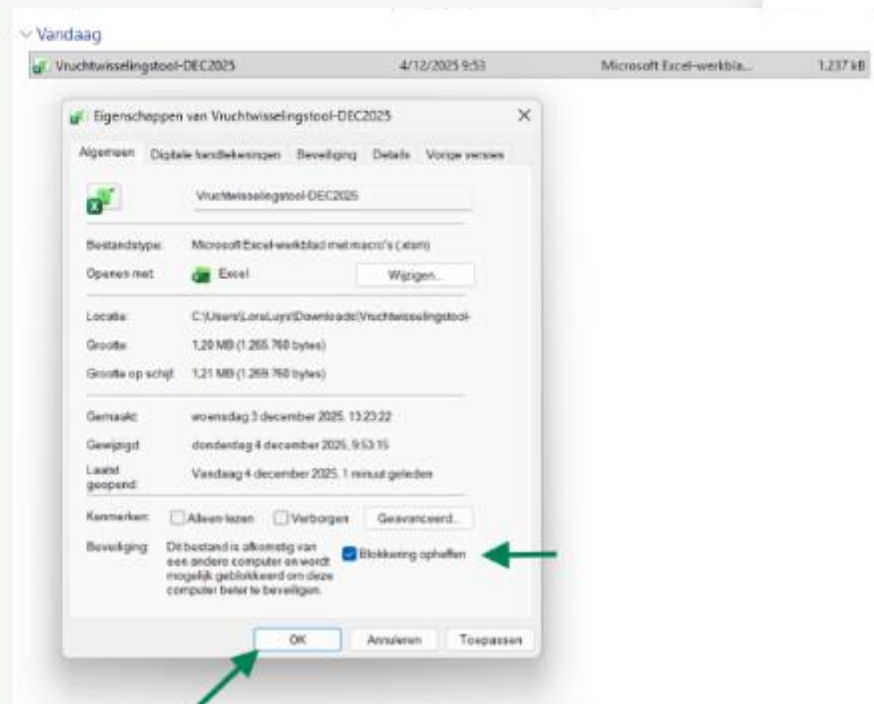
Voor optimale werking van de tool:

1 Klik met de rechtermuisknop op het uitgepakte bestand en kies **Eigenschappen**.

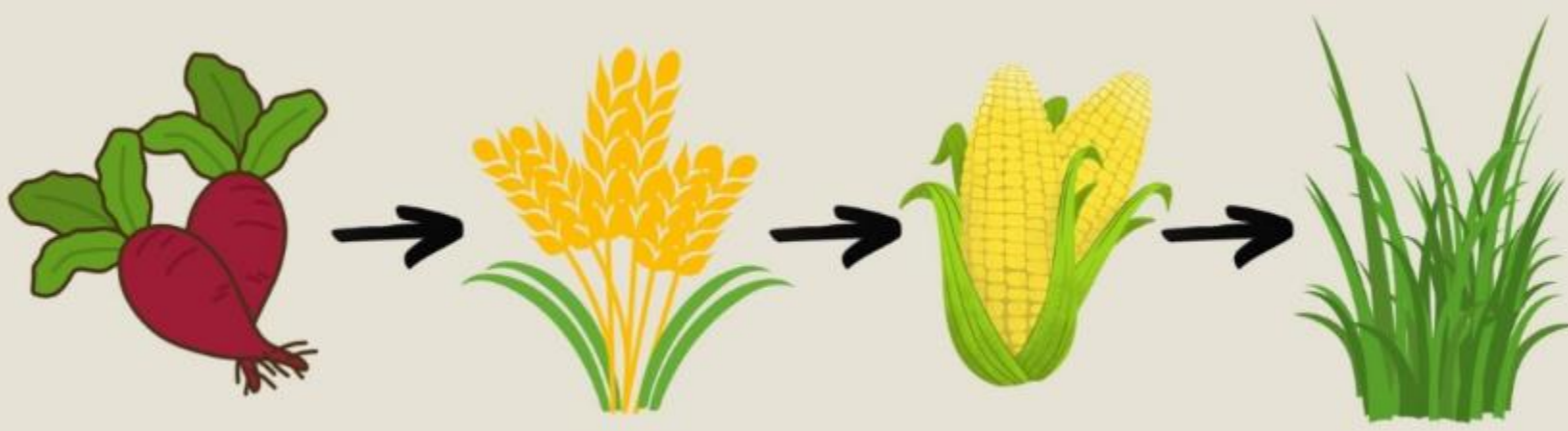
2 Vink onder het tabblad **Algemeen** de optie '**Blokkering opheffen**' aan en klik op **OK**.

Eigenschappen.

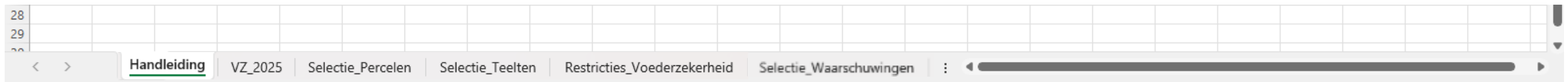

klik op OK.

Tool Vruchtwisseling

- De tool is beschikbaar via [via website PVL en LCV](#)
- De tool is ontwikkeld in Excel
- Opgebouwd uit verschillende tabbladen <-> stappen die doorlopen dienen te worden

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD
NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Tabblad

Handleiding

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Deze vruchtwisselingstool werd ontworpen binnen het demonstratieproject 'Vruchtwisseling voor een robuust melkveebedrijf'. Door middel van waarschuwingen alsook suggesties kan een doordachte teeltrotatie over meerdere jaren worden uitgewerkt. De tool werd in eerste instantie ontworpen voor melkveehouders, maar kan ook door derden worden gebruikt.

Stap 1: Toevoegen percelen

Ga naar je verzamelaanvraag en exporteer je percelen naar Excel:

- 1) Log in op het e-loket van Landbouw en Zeevisserij
- 2) Klik op de tegel verzamelaanvraag
- 3) Open de meest recente verzamelaanvraag
- 4) Klik links boven op het icoon om de verzamelaanvraag te exporteren naar Excel
- 5) Open vervolgens de verzamelaanvraag in Excel (je kan deze terugvinden onder je downloads)
- 6) Kopieer de volledige inhoud van deze Excel (Ctrl+A, Ctrl+C) en plak deze vervolgens in het blauwe vak onder het tabblad 'VZ_2025' (Ctrl+V).

Stap 2: Selectie percelen

Onder het tabblad 'Selectie_Percelen' kan aangegeven worden welke percelen dienen meegenomen te worden in de vruchtwisselingstool. Indien u een perceel wilt verwijderen (vb. loods, woning, stal, ...), verwijdert u het desbetreffende perceelsnummer. Dit perceel zal vervolgens verschijnen in de tabel 'Percelen niet opgenomen'. Tevens kan de volgorde van de percelen worden aangepast (vb. percelen blijvend grasland samen zetten). Nieuwe percelen die niet in de verzamelaanvraag zitten, kunnen onderaan het tabblad worden toegevoegd.

Stap 3: Aangeven teelten

Handleiding

VZ_2025

Selectie_Percelen

Selectie_Teelten

Restricties_Voederzekerheid

Selectie_Waarschuwingen

Invalblad

Legende_Teelsgroepen

Waarschuwingen

Geef onder het tabblad 'Selectie_Teelten' aan welke teelten (hoofd- + nateelten) je wenst op te nemen in je rotaties. Voor granen en bieten dien je bijkomende informatie aan te duiden (met stro ingewerkt/afgevoerd, met blad en kop ingewerkt of volledig afgevoerd). Indien u een bepaald areaal aan contractteelt heeft waar u graag rekening mee houdt of indien het areaal van een bepaalde teelt gekend is, dan kan u deze oppervlakte hier aangeven. Wanneer je naar de teeltarealen van de voorgaande jaren wenst te kijken, kan je best alle teelten invullen, die de voorbije jaren zijn opgenomen in de rotatie.

Stap 4: Invullen rantsoen

Indien u wenst te vertrekken van een minimum areaal aan bepaalde gewassen omwille van voederzekerheid, dan vult u onder het tabblad 'Restricties_Voederzekerheid' de blauwe vakken in. Indien dit niet gewenst is, mag u dit tabblad overslaan. Dit tabblad biedt tevens de mogelijkheid om een veiligheidsmarge op het minimaal areaal aan gewassen in te bouwen. Standaard wordt gewerkt met een percentage van 5%, echter kan naar eigen aanvoelen dit percentage gewijzigd worden.

* Indien u een snede neemt van uw groenbedekker en deze mee in rekening wilt brengen, dan kan u dit doen in het tabblad 'Invulblad'.

Stap 5: Selectie waarschuwingen

Standaard worden alle waarschuwingen geïncorporeerd in de tool meegenomen. Indien gewenst kan onder het tabblad 'Selectie_Waarschuwingen' een selectie in de verschillende waarschuwingen worden gemaakt.

Stap 6: Opstellen vruchtwisseling

Vervolgens kan onder het tabblad 'Invulblad' het teeltplan worden opgesteld.

Stap 6.1: Het tabblad omvat perceelsinformatie van voorgaande 6 teeltjaren. Meer informatie rond kleurcodes gewassen kan u terugvinden onder het tabblad 'Legende_Teeltgroepen'. Indien u graag rekening houdt met de aan- of afwezigheid van knolcyperus (*Cyperus esculentes*) op uw percelen, dan dient u dit manueel in te geven (blauwe vakken onder kolom 'Knolcyperus'). Indien u minder dan 150 percelen bezit, kan u de lege rijen als volgt verwijderen: klik op de pijl boven de kolom 'naam percelen' -> vink het vakje '(lege cellen)' af en druk op ok.

Handleiding

VZ_2025

Selectie_Percelen

Selectie_Teelten

Restricties_Voederzekerheid

Selectie_Waarschuwingen

Invulblad

Legende_Teeltgroepen

Waarschuwingen

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Stap 6.2: Aan de hand van keuzelijsten kan het huidig teeltplan opgesteld worden. Onderstaande punten ondersteunen bij de keuze van het gewas:

- * Een indicatie rond aanvoer effectieve organische koolstof gedurende het huidig teeltjaar alsook toekomstige teeltjaren wordt weergegeven.
- * Er wordt gewerkt met waarschuwingen (vb. niet 4 opeenvolgende jaren teelt van dezelfde teeltgroep, na de teelt van bieten opletten voor bietencystenaaltje, etc.). Meer informatie omtrent de geïncorporeerde waarschuwingen kan teruggevonden worden onder het tabblad 'Waarschuwingen'.

Stap 6.3: Een 1ste snede van uw groenbedekker kan in rekening gebracht worden door in de kolom 'Snede van nateelt' aan te vinken op welke percelen u voorziet een snede te nemen.

Stap 6.4: Het totaal areaal aan elke teelt wordt onderaan de tabel weergegeven. Hier wordt rekening gehouden met de vooropgestelde restricties (Stap 2 en 3) zodoende meteen duidelijk wordt of de beoogde arealen bereikt zijn. Voor grasland wordt zowel het areaal in hoofdteelt als het 'fictief' areaal in nateelt (1ste snede) weergegeven.

Stap 6.5: Indien gekozen werd te voldoen aan de regelgeving rond vruchtwisseling, het percentage geroteerd areaal wordt onderaan de tabel weergegeven. Op deze manier kan ten alle tijden gechecked worden of voldaan werd aan de vooropgestelde percentages.

Stap 6.6: Indien gekozen werd te voldoen aan de regelgeving rond gewasdiversificatie, dan kan dit tevens gechecked worden.

Demonstratieproject 'Vruchtwisseling voor een robuust melkveebedrijf'

Medegefinancierd door de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

Hooibeekhoeve Provincie Antwerpen

[Handleiding](#)

[VZ_2025](#)

[Selectie_Percelen](#)

[Selectie_Teelten](#)

[Restricties_Voederzekerheid](#)

[Selectie_Waarschuwingen](#)

[Invulblad](#)

[Legende_Teeltgroepen](#)

[Waarschuwingen](#)

Medegefinancierd door de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

Hooibeekhoeve Provincie Antwerpen

Tabblad 2

VZ-2025

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														

Medegefinancierd door
de Europese Unie

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

1.

Vlaanderen Agentschap Landbouw & Zeevisserij

AANMELDEN

HULP NODIG

Contact

Over ons

Nieuws

Agenda

Publicaties

in

X

f

yt

NL

AGENTSCHAP
LANDBOUW & ZEEVISSERIJ

Waar ben je naar op zoek?

Zoek

SteunBedrijfsvoeringPlantDierVisserijBeleid

Bedrijfsvoering

E-loket

< Bedrijfsvoering

Verzamelaanvraag

Conditionaliteit en randvoorwaarden

E-loket

Bedrijfsgegevens

Pachtovereenkomst en pachtprizen

Biologische landbouw

E-loket Landbouw en Zeevisserij

Aanmelden op uw e-loket

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

2.

Verzamelaanvraag

Registratie perceelsgebruik en
betalingsaanvragen

Medegefinancierd door
de Europese Unie

AGRO
FOOD
NATURE

HO
GENT

UNIVERSITEIT
GENT

PROEFHOEVE BOTTELARE

PVL

PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

3.

Verzamelaanvraag

Kies een voor wie

Startscherm Berichten Klantgegevens Betalingen Controles Dossiers

VERZAMELAANVRAAG

Verzamelaanvraag zoeken

Zoekvelden

Naam

Klantnummer

Campagne

2025

Gemeente

Lijst van ingediende dossiers met

Selecteer

Weergave

Klantweergave

Uitgebreide zoekvelden tonen

Zoeken

Zoekvelden initialiseren

Zoekresultaat

>

2025 dossier 25/

>

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

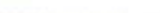
PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

Verzamelaanvraag 2025

Startscherm Berichten Klantgegevens Betalingen Controles Dossiers

 Medegefinancierd door
de Europese Unie

 PROEFHOEVE BOTTELARE
 AGRO FOOD NATURE
HO GENT

 UNIVERSITEIT
GENT

 PVL
 PROEF- EN FORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

 Hooibeeckhoeve
 Provincie Antwerpen

5.

En vervolgens Ctrl C

OF Ctrl A en vervolgens Ctrl C

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	
1	Perceelsn	Perceelsnaam	Schrappin	Reden sch	Reden GL	GLG ande	Klantnumr	Achternaa	Voornaam	Straat	Nummer	Gemeente	Postcode	T
2	1	nonke jos	Nee											
3	2	bruin kot	Nee											
4	3	beneden rechts	Nee											
5	4	beneden links	Ja	SMN - Samenvoeging (automatisch na actie 'samenvoegen')										
6	5	boeken	Nee											
7	6	aant kanaal	Nee											
8	7	beneden links weide	Nee											
9	8	roger	Ja	SMN - Samenvoeging (automatisch na actie 'samenvoegen')										
10	9	fabriekske	Nee											
11	10	weide beneden	Nee											
12	11	bij peter	Nee											
13	12	achter ons 1	Nee											
14	13	achter ons 2	Nee											
15	14	aan het hof	Ja	SMN - Samenvoeging (automatisch na actie 'samenvoegen')										
16	15	achter mestilo	Ja	SMN - Samenvoeging (automatisch na actie 'samenvoegen')										
17	16	spoorweg	Nee											
18	17	mestsilo	Nee											
19	18	jongveestal loods	Nee											
20	19	koeweide straat	Nee											
21	20	rechtover bob	Nee											
22	21	koeweide kanaal	Nee											
23	22	driehoek	Nee											
24	23	rechtover	Nee											
25	24	huis	Nee											
26	25	achter stal	Ja	SMN - Samenvoeging (automatisch na actie 'samenvoegen')										
27	26	melkstal	Nee											
28	27	loods	Nee											
29	28	huis	Nee											
30	29	naast ons	Nee											

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
ACRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

En vervolgens Ctrl V

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														

Handleiding

VZ_2025

Selectie_Percelen

Selectie_Teelten

Restricties_Voederzekerheid

Selectie_Waarschuwingen

Invulblad

Legende_Teeltgroepen

Waarschuwingen

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	
1	Perceelsn	Perceelsnaam	Schrappin	Reden sch	Reden GL	GLG ande	Klantnumr	Achternaa	Voornaam	Straat	Nummer	Gemeente	Postcode	T
2	1	nonke jos	Nee											
3	2	bruin kot	Nee											
4	3	beneden rechts	Nee											
5	4	beneden links	Ja	SMN - Samenvoeging (automatisch na actie 'samenvoegen')										
6	5	boeken	Nee											
7	6	aant kanaal	Nee											
8	7	beneden links weide	Nee											
9	8	roger	Ja	SMN - Samenvoeging (automatisch na actie 'samenvoegen')										
10	9	fabriekske	Nee											
11	10	weide beneden	Nee											
12	11	bij peter	Nee											
13	12	achter ons 1	Nee											
14	13	achter ons 2	Nee											
15	14	aan het hof	Ja	SMN - Samenvoeging (automatisch na actie 'samenvoegen')										
16	15	achter mestilo	Ja	SMN - Samenvoeging (automatisch na actie 'samenvoegen')										
17	16	spoorweg	Nee											
18	17	mestsilo	Nee											
19	18	jongveestal loods	Nee											
20	19	koeweide straat	Nee											
21	20	rechtover bob	Nee											
22	21	koeweide kanaal	Nee											
23	22	driehoek	Nee											
24	23	rechtover	Nee											
25	24	huis	Nee											
26	25	achter stal	Ja	SMN - Samenvoeging (automatisch na actie 'samenvoegen')										
27	26	melkstal	Nee											
28	27	loods	Nee											
29	28	huis	Nee											
30	29	naast ons	Nee											

[Handleiding](#)
[VZ_2025](#)
[Selectie_Percelen](#)
[Selectie_Teelten](#)
[Restricties_Voederzekerheid](#)
[Selectie_Waarschuwingen](#)
[Invulblad](#)
[Legende_Teelsgroepen](#)
[Waarschuwingen](#)

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Tabblad 3

Selectie_Percelen

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	Kies hieronder de percelen die je wenst op te nemen in je rotaties.				Volgende						
2	Reset perceelsnummers		Nieuw perceel toevoegen		Selectie_Teelten						
3	Opgenomen percelen				Percelen niet opgenomen				Percelen dubbel opgenomen		
4	Perceelsnummer	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	Blijvend grasland (BG)	Perceelsnummer	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	Blijvend grasland	Perceelsnummer Naam per		
5	1	nke jos	0,83	Ja	Alle percelen werden opgenomen in het invulblad.				Er werden geen percelen dut		
6	2	bruin kot	0,78	Ja							
7	3	beneden rechts	0,60								
8	4	Geschrapt									
9	5	boeken	0,17								
10	6	aant kanaal	5,50	Ja							
11	7	beneden links weide	0,27	Ja							
12	8	Geschrapt									
13	9	fabriekske	1,45								
14	10	weide beneden	3,79	Ja							
15	11	bij peter	0,66	Ja							
16	12	achter ons 1	0,20	Ja							
17	13	achter ons 2	1,61								
18	14	Geschrapt									
19	15	Geschrapt									
20	16	spoorweg	1,04	Ja							
21	17	mestsilo	0,00								
22	18	jongveestal loods	0,00								
23	19	koeweide straat	2,13	Ja							
24	20	rechtover bob	0,47								
25	21	koeweide kanaal	0,61	Ja							
26	22	driehoek	0,92	Ja							
27	23	rechtover	1,34	Ja							
28	24	huis	0,00								

Handleiding | VZ_2025 | Selectie_Percelen | Selectie_Teelten | Restricties_Voederzekerheid | Selectie_Waarschuwingen | Invulblad | Legende_Teeltgroepen | Waarschuwingen

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	Kies hieronder de percelen die je wenst op te nemen in je rotaties.				Volgende						
2	Reset perceelsnummers	Nieuw perceel toevoegen			Selectie_Teelten						
3	<u>Opgenomen percelen</u>					<u>Percelen niet opgenomen</u>					<u>Percelen dubbel opgenomen</u>
4	<u>Perceelsnummer</u>	<u>Naam perceel</u>	<u>Oppervlakte (ha)</u>	<u>Blijvend grasland (BG)</u>		<u>Perceelsnummer</u>	<u>Naam perceel</u>	<u>Oppervlakte (ha)</u>	<u>Blijvend grasland</u>		<u>Perceelsnummer</u> <u>Naam per</u>
5	1	nonke jos	0,83	Ja		4	Geschrapt				Er werden geen percelen dut
6	2	bruin kot	0,78	Ja		8	Geschrapt				
7	3	beneden rechts	0,60			14	Geschrapt				
8						15	Geschrapt				
9	5	boeken	0,17			17	mestsilo	0			
10	6	aant kanaal	5,50	Ja		18	jongveestal loods	0			
11	7	beneden links weide	0,27	Ja		24	huis	0			
12						25	Geschrapt				
13	9	fabriekske	1,45			26	melkstal	0			
14	10	weide beneden	3,79	Ja		27	loods	0			
15	11	bij peter	0,66	Ja		28	huis	0			
16	12	achter ons 1	0,20	Ja		30	Geschrapt				
17	13	achter ons 2	1,61			45	Geschrapt				
18											
19											
20	16	spoorweg	1,04	Ja							
21											
22											
23	19	koeweide straat	2,13	Ja							
24	20	rechtover bob	0,47								
25	21	koeweide kanaal	0,61	Ja							
26	22	driehoek	0,92	Ja							
27	23	rechtover	1,34	Ja							
28											
29											

	B	C	D		F	G	H	I	J	K	L	
1	Kies hieronder de percelen die je wenst op te nemen in je plan.				Volgende							
2	Reset perceelsnummers	Nieuw perceel toevoegen			Selectie_Teelten							
3	Opgenomen percelen				Percelen niet opgenomen				Percelen dubbel opgenomen			
4	Perceelsnummer	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	Blijvend grasland (BG)	Perceelsnummer	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	Blijvend grasland		Perceelsnummer	Naam per	
5	1	nonke jos	0,83	Ja	4	Geschrapt					Er werden geen percelen dut	
6	2	bruin kot	0,78	Ja	8	Geschrapt						
7	3	beneden rechts	0,60		14	Geschrapt						
8					15	Geschrapt						
9	5	hoeken	0,17		17	mestsilo		n				
155	Nieuwe percelen toevoegen				Terug naar boven							
156	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	Blijvend grasland	Hoofddeelt 2020	Hoofddeelt 2021	Hoofddeelt 2022	Hoofddeelt 2023	Hoofddeelt 2024	Nateelt 2024	Hoofddeelt 2025	Nateelt 2025	Toegekend perceelsnr
158												
159												
160												
161												
162												
163												
164												
165												
166												
167												
22												
23	19	koeweide straat	2,13	Ja								
24	20	rechtover bob	0,47									
25	21	koeweide kanaal	0,61	Ja								
26	22	driehoek	0,92	Ja								
27	23	rechtover	1,34	Ja								
28												
29												

Tabblad 4

Selectie_Teelten

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	
1	Kies hieronder de teelten die je wenst op te nemen in je rotaties alsook het benodigd areaal indien u hier rekening mee wenst te houden.						Vorige	Volgende				
2							Selectie_Percelen	Restricties_Voederzekerheid				
3	Hoofddeelten											
4	Naam teelt		Bijkomend voor granen en bieten	Benodigd ingeschat areaal (ha) indien gekend		Teelten in rotaties vorige jaren						
5	1					Aardappelen						
6	2					Andere						
7	3					Grasklaver						
8	4					Grasland						
9	5					Silomaïs						
10	6					Suikerbieten						
11	7					Voederbieten						
12	8					Wintergerst						
13	9					Winterkoolzaad						
14	10					Wintertarwe						
15	11					Zomerhaver						
16	12											
17	13											
18	14											
19	15											
20	16											
21	17											
22	18											
23	19											
24	20											
25												
26	Nateelten											
27	Naam teelt		Opbrengst indien snede genomen (kg DS/ha)			Teelten in rotaties vorige jaren						
28	1					Grasland						
29	2					Snijrogge						
30	3					Wintergerst						
31	4											

Medegefinancierd door
de Europese Unie

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	Kies hieronder de teelten die je wenst op te nemen in je rotaties alsook het benodigd areaal indien u hier rekening mee wenst te houden.					Vorige	Volgende			
2						Selectie_Percelen	Restricties_Voederzekerheid			
3	Hoofddeelten									
4	Naam teelt		Bijkomend voor granen en bieten	Benodigd ingeschat areaal (ha) indien gekend		Teelten in rotaties vorige jaren				
5	1	Aardappelen		3,5		Aardappelen				
6	2	Silomaïs				Andere				
7	3	Voederbieten	met blad en kop ingewerkt			Grasklaver				
8	4	Suikerbieten	met blad en kop ingewerkt	3		Grasland				
9	5	Grasland				Silomaïs				
10	6	Grasklaver				Suikerbieten				
11	7	Wintertarwe	met stro afgevoerd			Voederbieten				
12	8	Wintergerst	met stro afgevoerd			Wintergerst				
13	9					Winterkoolzaad				
14	10					Wintertarwe				
15	11	Andere niet-vlinderbloemige groenbedekker				Zomerhaver				
16	12	Andere vlinderbloemige groenbedekker								
17	13	Bladrammenas								
18	14	Bloemenmengsel								
19	15	Boekweit								
20	16	Eenjarige klaver								
21	17	Facelia								
22	18	Faunamengsel								
23	19	Gele mosterd								
24	20	Gierst								
25		Grasland								
26	Nat	Italiaans raaigras								
27						Teelten in rotaties vorige jaren				
28	1					Grasland				
29	2					Snijrogge				
30	3					Wintergerst				
31	4									

Handleiding

VZ_2025

Selectie_Percelen

Selectie_Teelten

Restricties_Voederzekerheid

Selectie_Waarschuwingen

Invulblad

Legende_Teeltgroepen

Waarschuwingen

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

Tabblad 5

Restricties_Voederzekerheid

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

	A	B	C	D	E	F	G	H		AE	AF	AG	
1	Vul onderstaand tabblad in indien u wenst te vertrekken van een minimum areaal aan bepaalde gewassen omwille van voederzekerheid.												
2									Vorige		Volgende		
3	Aantal dieren :									Selectie_Teelten	Selectie_Waarschuwingen		
4	Diercategorie	Aantal dieren	GVE-eenheid	Totaal GVE									
5	Melkkoeien in lactatie		1	0									
6	Melkkoeien droogstaand		1	0									
7	Jongvee 0m-6m*		0,4	0									
8	Jongvee 6m-12m*		0,4	0									
9	Jongvee > 1j*		0,6	0									
10	Totaal		0	0									
11	* Voor jongvee zal de GVE-som worden gebruikt bij de berekening van het benodigde areaal.												
12	Hieronder is het enkel noodzakelijk om de voedercomponenten in te geven, die zelf geteeld dienen te worden.												
13													
14	1) Winterrantsoen:	Startdatum:		Einddatum:									
15	Aantal dagen gevoerd:	0									Enkele voorbeelden:		
16	Voedercomponent	kg vers/dag/GVE	% DS	kg DS/dag/GVE	Teelt	Opbrengst voedercomponent (Kg DS/ha teelt)	Benodigde areaal (ha)				Voedercomponent	Teelt	Opbrengst voedercomponent (Kg DS/ha teelt)
17	1a) Melkvee in lactatie										MKS	Korrelmaïs	12000
18											Verse grasklaver stalvoeding	Grasklaver	11000
19											Graskuil	Grasland	10500
20											Vers gras beweiding	Grasland	8925
21											Geplette gerst	Gerst	6000
22											Voederbieten	Voederbieten	17500
26	1b) Melkvee droogstaand										Maïskuil	Silomaïs	16500
27													
28													
29													
30													
31													
35	1c) Jongvee												
36													
37													
38													
39													
40													

Medegefinancierd door
de Europese Unie

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

1

Vul onderstaand tabblad in indien u wenst te vertrekken van een minimum areaal aan bepaalde gewassen omwille van voederzekerheid.

2

44

45

46

2) Zomerrantsoen:

Startdatum:

Einddatum:

Aantal dagen gevoerd:

0

Opbrengst voedercomponent (Kg DS/ha teelt)

Benodigde areaal (ha)

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

40

44						
45	2) Zomerrantsoen:	Startdatum:	Einddatum:			
46	Aantal dagen gevoerd:	0				
	Opbrengst					
75						
76	Samenvatting restricties: (Bij zowel een restrictie via de teeltrestricties als de voederrestrictie zal de grootste van de 2 worden weergegeven.)					
	Teelt	Benodigde areaal (ha)	Veiligheidsmarge (%) (minstens 5%)	Aangepast benodigde areaal (ha)		
78	Aardappelen	3,50	5	3,68		
79	Silomaïs	0,00	5	0,00		
80	Voederbieten	0,00	5	0,00		
81	Suikerbieten	3,00	5	3,15		
82	Grasland	0,00	5	0,00		
83	Grasklaver	0,00	5	0,00		
84	Wintertarwe	0,00	5	0,00		
85	Wintergerst	0,00	5	0,00		
86			5			
87			5			
88			5			
89			5			
90			5			
91			5			
92			5			
93			5			
94			5			
95			5			
96			5			
97			5			
98	Totaal	6,50		6,83		
99						
12						
73						
74						
75						

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE

AGRO
FOOD
NATURE

**HO
GENT**

 UNIVERSITEIT
GENT

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Vul onderstaand tabblad in indien u wenst te vertrekken van een minimum areaal aan bepaalde gewassen omwille van voederzekerheid.

Aantal dieren :				
Diercategorie	Aantal dieren	GVE-eenheid	Totaal GVE	
Melkkoeien in lactatie	103	1	103	
Melkkoeien droogstaand	19	1	19	
Jongvee 0m-6m*	22	0,4	8,8	
Jongvee 6m-12m*	25	0,4	10	
Jongvee > 1j*	31	0,6	18,6	
Totaal	200		159,4	

* Voor jongvee zal de GVE-som worden gebruikt bij de berekening van het benodigde areaal.
Hieronder is het enkel noodzakelijk om de voedercomponenten in te geven, die zelf geteeld dienen te worden.

1) Winterrantsoen:	Startdatum:	16/10/2025	Einddatum:	9/04/2026
Aantal dagen gevoerd:	175			

Voedercomponent	kg vers/dag/GVE	% DS	kg DS/dag/GVE	Teelt	Opbrengst voedercomponent (Kg DS/ha teelt)	Benodigde areaal (ha)
1a) Melkvee in lactatie						
maïs	26	36,2	9,412	Silomaïs	16500	10,28
gras kuil	30	17	4,1	Grasland	10500	7,04
voederbiet	12	15	1,8	Voederbieten	17500	1,85
gerst			1	Wintergerst	6000	3,00
grasklaver kuil	30	17	4,2	Grasklaver	10500	7,21
1b) Melkvee droogstaand						
maïs	26	36,2	6,3	Silomaïs	16500	1,27
graskuil	30	17	3	Grasland	10500	0,95
grasklaver kuil	30	17	3	Grasklaver	10500	0,95
1c) Jongvee						
graskuil	30	17	1,75	Grasland	10500	1,09
grasklaver kuil	30	17	1,75	Grasklaver	10500	1,09

Vorige Selectie_Teelten Volgende Selectie_Waarschuwingen

Enkele voorbeelden:

Voedercomponent	Teelt	Opbrengst voedercomponent (Kg DS/ha teelt)
MKS	Korrelmaïs	12000
Verse grasklaver stalvoeding	Grasklaver	11000
Graskuil	Grasland	10500
Vers gras beweiding	Grasland	8925
Geplette gerst	Gerst	6000
Voederbieten	Voederbieten	17500
Maïskuil	Silomaïs	16500

	A	B	C	D	E	F	G	H	AE	AF	AG
1	Vul onderstaand tabblad in indien u wenst te vertrekken van een minimum areaal aan bepaalde gewassen omwille van voederzekerheid.							Vorige	Volgende		
44											
45	2) Zomerrantsoen:	Startdatum:	10/04/2026	Einddatum:	15/10/2026						
46	Aantal dagen gevoerd:	188									
47	Voedercomponent	kg vers/dag/GVE	% DS	kg DS/dag/GVE	Teelt	Opbrengst voedercomponent (Kg DS/ha teelt)	Benodigde areaal (ha)				
48	2a) Melkvee in lactatie										
49	maïs	26	36,2	9,412	Silomaïs	16500	11,05				
50	gras kuil	30	17	4,1	Grasland	10500	7,56				
51	grasklaver kuil	30	17	4,2	Grasklaver	10500	7,75				
52	gerst			1	Wintergerst	6000	3,23				
53											
54											
55											
56											
57	2b) Melkvee droogstaand										
58	maïs	26	36,2	6,3	Silomaïs	16500	1,36				
59	graskuil	30	17	3	Grasland	10500	1,02				
60	grasklaver kuil	30	17	3	Grasklaver	10500	1,02				
61											
62											
63											
64											
65											
66	2c) Jongvee										
67	graskuil	30	17	1,9	Grasland	10500	1,27				
68	grasklaver kuil	30	17	1,9	Grasklaver	10500	1,27				
69											
70											
71											
72											
73											
74											
75											
39											
40											

Tabblad 6

Selectie_Waarschuwingen

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	Vink hieronder de waarschuwingen aan die je wenst op te nemen in de tool.				Vorige		Volgende					
2	Vink alles aan		Vink alles af		Restricties_Voederzekerheid		Invulblad					
3	☒	Niet 4 opeenvolgende jaren een teelt van dezelfde teeltgroep										
4	☒	Opgelet niet geroteerd										
5	☒	Opgelet knolcyperus aanwezig										
6	☒	Slechts 1 X om de 3 jaar aardappelen										
7	☒	Slechts 1 X om de 4 jaar gecertificeerde pootaardappelen										
8	☒	Opgelet blijvend grasland										
9	☒	Opgelet voor hoge nitraatvrijgave bij scheuren grasland										
10	☒	Opgelet voor ritnaalden										
11	☒	Opgelet voor aardappelcysteaaltje										
12	☒	Opgelet voor bietencysteaaltje										
13	☒	Opgelet voor fusarium										
14	☒	Opgelet voor rhizoctonia										
15	☒	Enkel teeltgroepen maïs en gras in rotatie (Hoofddeelt)										
16	☒	Opgelet best geen vlinderbloemigen na scheuren grasland										
17	☒	Opgelet best geen vlinderbloemigen na vlinderbloemigen										
18												
19												
20												
21												
22												
23												
24												
25												
26												
27												
28												
29												

Tabblad 7

Invulblad

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

	A	B	C	E	F	G	N	V	AD	AL	BV	BW	DH	D
1	Restricties voederzekerheid	Waarschuwingen	Legende Teeltgroepen				2020	2021	2022	2023	2024		2025	
2	Nr perceel	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	BG	Knolcyperus	Opmerkingen	Hoofddeelt	Hoofddeelt	Hoofddeelt	Hoofddeelt	Hoofddeelt	Nateelt	Hoofddeelt	Nateelt
3	1	nonke jos	0,83	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
4	2	bruin kot	0,78	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
5	3	beneden rechts	0,6				Silomais	Wintertarwe	Grasklaver	Grasklaver	Grasklaver		Grasklaver	
6	5	boeken	0,17				Grasland	Grasland	Grasklaver	Grasklaver	Winterkoolzaad		Grasklaver	
7	6	aant kanaal	5,5	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
8	7	beneden links weide	0,27	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
9	9	fabriekske	1,45				Silomais	Wintertarwe	Grasland	Wintergerst	Grasland		Zomerhaver	Wintergerst
10	10	weide beneden	3,79	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
11	11	bij peter	0,66	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
12	12	achter ons 1	0,2	Ja			Grasland	Grasland	Grasklaver	Grasklaver	Grasklaver		Grasklaver	
13	13	achter ons 2	1,61				Voederbieten	Wintertarwe	Grasland	Wintergerst	Grasland		Zomerhaver	Wintergerst
14	16	spoorweg	1,04	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
15	19	koeweide straat	2,13	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
16	20	rechtover bob	0,47				Silomais	Wintertarwe	Grasklaver	Grasklaver	Grasklaver		Grasklaver	
17	21	koeweide kanaal	0,61	Ja			Grasklaver	Grasland	Grasklaver	Grasklaver	Grasklaver		Grasklaver	
18	22	driehoek	0,92	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
19	23	rechtover	1,34	Ja			Grasklaver	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
20	29	naast ons	0,59				Silomais	Wintertarwe	Silomais	Wintergerst	Grasland		Grasland	
21	31	van vos	0,91				Silomais	Wintertarwe	Andere	Andere	Aardappelen		Suikerbieten	Snijrogge
22	32	achter jan	0,38	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
23	33	bosstraat 1	0,95				Silomais	Wintertarwe	Grasklaver	Grasklaver	Grasklaver		Grasklaver	
24	34	bosstraat 2	0,33	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
25	35	johnny	0,2	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
26	36	aant bos	0,32	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasklaver	Grasklaver		Grasklaver	
27	37	nat stuk	0,46	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
28	38	grote rechthoek	1,75	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
29	39	martineke	0,57	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
30	40	langs spoor	0,43				Silomais	Wintertarwe	Wintergerst	Silomais	Zomerhaver		Wintergerst	Grasland
31	41	de put	0,19				Silomais	Wintertarwe	Winterkoolzaad	Silomais	Zomerhaver		Wintergerst	Grasland
32	42	voetbalplein	0,4				Silomais	Wintertarwe	Wintergerst	Silomais	Zomerhaver		Wintergerst	Grasland
33	43	stort 1	0,42				Silomais	Wintertarwe	Silomais	Wintergerst	Grasland		Zomerhaver	Wintergerst
34	44	winkel	1,25				Silomais	Wintertarwe	Silomais	Wintergerst	Grasland		Zomerhaver	Wintergerst
35	46	de christus	0,04				Silomais	Wintertarwe	Wintergerst	Silomais	Zomerhaver		Wintergerst	Grasland
36	47	voetbalplein	0,87				Aardappelen	Wintertarwe	Wintergerst	Silomais	Zomerhaver		Wintergerst	Grasland
37														
38														
39														
40														

[Handleiding](#)
[VZ_2025](#)
[Selectie_Percelen](#)
[Selectie_Teelten](#)
[Restricties_Voederzekerheid](#)
[Selectie_Waarschuwingen](#)
[Invulblad](#)
[Legende_Teeltgroepen](#)
[Waarschuwingen](#)

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

A		B	C	E	F	G	N	V	AD	AL	BV	BW	DH	D
Restricties voederzekerheid		Waarschuwingen	Legende Teeltgroepen				2020	2021	2022	2023	2024		2025	
Nr perceel	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	BG	Knolcyperus	Opmerkingen		Hoofddeelt	Hoofddeelt	Hoofddeelt	Hoofddeelt	Hoofddeelt	Nateelt	Hoofddeelt	Nateelt
1		0,83	Ja				Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
2		0,78	Ja				Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
3		0,6					Silomais	Wintertarwe	Grasklaver	Grasklaver	Grasklaver		Grasklaver	
4		0,17					Grasland	Grasland	Grasklaver	Grasklaver	Winterkoolzaad		Grasklaver	
5		5,5	Ja				Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
6		0,27	Ja				Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
7		1,45					Silomais	Wintertarwe	Grasland	Wintergerst	Grasland		Zomerhaver	Wintergerst
8		3,79	Ja				Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
9		0,66	Ja				Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
10		0,2	Ja				Grasland	Grasland	Grasklaver	Grasklaver	Grasklaver		Grasklaver	
11		1,61					Voederbieten	Wintertarwe	Grasland	Wintergerst	Grasland		Zomerhaver	Wintergerst
12		1,04	Ja				Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
13		2,13	Ja				Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
14		0,47					Silomais	Wintertarwe	Grasklaver	Grasklaver	Grasklaver		Grasklaver	
15		0,61	Ja				Grasklaver	Grasland	Grasklaver	Grasklaver	Grasklaver		Grasklaver	
16		0,92	Ja				Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
17		1,34	Ja				Grasklaver	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
18		0,59					Silomais	Wintertarwe	Silomais	Wintergerst	Grasland		Grasland	
19		0,91					Silomais	Wintertarwe	Andere	Andere	Aardappelen		Suikerbieten	Snijrogge
20		0,38	Ja				Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
21		0,95					Silomais	Wintertarwe	Grasklaver	Grasklaver	Grasklaver		Grasklaver	
22		0,33	Ja				Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
23		0,2	Ja				Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
24		0,32	Ja				Grasland	Grasland	Grasland	Grasklaver	Grasklaver		Grasklaver	
25		0,46	Ja				Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
26		1,75	Ja				Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
27		0,57	Ja				Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
28		0,43					Silomais	Wintertarwe	Wintergerst	Silomais	Zomerhaver		Wintergerst	Grasland
29		0,19					Silomais	Wintertarwe	Winterkoolzaad	Silomais	Zomerhaver		Wintergerst	Grasland
30		0,4					Silomais	Wintertarwe	Wintergerst	Silomais	Zomerhaver		Wintergerst	Grasland
31		0,42					Silomais	Wintertarwe	Silomais	Wintergerst	Grasland		Zomerhaver	Wintergerst
32		1,25					Silomais	Wintertarwe	Silomais	Wintergerst	Grasland		Zomerhaver	Wintergerst
33		0,04					Silomais	Wintertarwe	Wintergerst	Silomais	Zomerhaver		Wintergerst	Grasland
34		0,87					Aardappelen	Wintertarwe	Wintergerst	Silomais	Zomerhaver		Wintergerst	Grasland
35														
36														
37														
38														
39														
40														

	A	B	C	E	F	G	N	V	AD	AL	BV	BW	DH	D
1	Restricties voederzekerheid	Waarschuwingen	Legende Teeltgroepen				2020	2021	2022	2023	2024		2025	
2	Nr perceel	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	BG	Knolcyperus	Opmerkingen	Hoofddeelt	Hoofddeelt	Hoofddeelt	Hoofddeelt	Hoofddeelt	Nateelt	Hoofddeelt	Nateelt
3	1	nonke jos	0,83	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
4	2	bruin kot	0,78	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
5	3	beneden rechts	0,6				Silomais	Wintertarwe	Grasklaver	Grasklaver	Grasklaver		Grasklaver	
6	5	boeken	0,17				Grasland	Grasland	Grasklaver	Grasklaver	Winterkoolzaad		Grasklaver	
7	6	aant kanaal	5,5	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
8	7	beneden links weide	0,27	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
9	9	fabriekske	1,45				Silomais	Wintertarwe	Grasland	Wintergerst	Grasland		Zomerhaver	Wintergerst
10	10	weide beneden	3,79	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
11	11	bij peter	0,66	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
12	12	achter ons 1	0,2	Ja			Grasland	Grasland	Grasklaver	Grasklaver	Grasklaver		Grasklaver	
13	13	achter ons 2	1,61				Voederbieten	Wintertarwe	Grasland	Wintergerst	Grasland		Zomerhaver	Wintergerst
14	16	spoorweg	1,04	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
15	19	koeweide straat	2,13	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
16	20	rechtover bob	0,47				Silomais	Wintertarwe	Grasklaver	Grasklaver	Grasklaver		Grasklaver	
17	21	koeweide kanaal	0,61	Ja			Grasklaver	Grasland	Grasklaver	Grasklaver	Grasklaver		Grasklaver	
18	22	driehoek	0,92	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
19	23	rechtover	1,34	Ja			Grasklaver	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
20	29	naast ons	0,59				Silomais	Wintertarwe	Silomais	Wintergerst	Grasland		Grasland	
21	31	van vos	0,91				Silomais	Wintertarwe	Andere	Andere	Aardappelen		Suikerbieten	Snijrogge
22	32	achter jan	0,38	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
23	33	bosstraat 1	0,95				Silomais	Wintertarwe	Grasklaver	Grasklaver	Grasklaver		Grasklaver	
24	34	bosstraat 2	0,33	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
25	35	johnny	0,2	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
26	36	aant bos	0,32	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasklaver	Grasklaver		Grasklaver	
27	37	nat stuk	0,46	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
28	38	grote rechthoek	1,75	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
29	39	martineke	0,57	Ja			Grasland	Grasland	Grasland	Grasland	Grasland		Grasland	
30	40	langs spoor	0,43				Silomais	Wintertarwe	Wintergerst	Silomais	Zomerhaver		Wintergerst	Grasland
31	41	de put	0,19				Silomais	Wintertarwe	Winterkoolzaad	Silomais	Zomerhaver		Wintergerst	Grasland
32	42	voetbalplein	0,4				Silomais	Wintertarwe	Wintergerst	Silomais	Zomerhaver		Wintergerst	Grasland
33	43	stort 1	0,42				Silomais	Wintertarwe	Silomais	Wintergerst	Grasland		Zomerhaver	Wintergerst
34	44	winkel	1,25				Silomais	Wintertarwe	Silomais	Wintergerst	Grasland		Zomerhaver	Wintergerst
35	46	de christus	0,04				Silomais	Wintertarwe	Wintergerst	Silomais	Zomerhaver		Wintergerst	Grasland
36	47	voetbalplein	0,87				Aardappelen	Wintertarwe	Wintergerst	Silomais	Zomerhaver		Wintergerst	Grasland
153		Totaal areaal aangegeven (ha):	32,43											

	A	B	C	E	F	G	GI	GJ	GK	GO	GP	GQ	JQ	JR	JS				
1	Restricties voederzekerheid		Waarschuwingen		Legende Teeltgroepen		2026												2
2	Nr perceel	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	BG	Knolcyperus	Opmerkingen	Snede van nateelt	Waarschuwingen	Hoofddeelt	Nateelt	Aanvoer EOC dit jaar	Snede van nateelt	Waarschuwingen	Hoofddeelt					
3	1	nonke jos	0,83	Ja			☐					☐							
4	2	bruin kot	0,78	Ja			☐					☐							
5	3	beneden rechts	0,6				☐					☐							
6	5	boeken	0,17				☐					☐							
7	6	aant kanaal	5,5	Ja			☐					☐							
8	7	beneden links weide	0,27	Ja			☐					☐							
9	9	fabriekske	1,45				☐					☐							
10	10	weide beneden	3,79	Ja			☐					☐							
11	11	bij peter	0,66	Ja			☐					☐							
12	12	achter ons 1	0,2	Ja			☐					☐							
13	13	achter ons 2	1,61				☐				☐								
14	16	spoorweg	1,04	Ja			☐				☐								
15	19	koeweide straat	2,13	Ja			☐				☐								
16	20	rechtover bob	0,47				☐				☐								
17	21	koeweide kanaal	0,61	Ja			☐				☐								
18	22	driehoek	0,92	Ja			☐				☐								
19	23	rechtover	1,34	Ja			☐				☐								
20	29	naast ons	0,59				☐				☐								
21	31	van vos	0,91				☐				☐								
22	32	achter jan	0,38	Ja			☐				☐								
23	33	bosstraat 1	0,95				☐				☐								
24	34	bosstraat 2	0,33	Ja			☐				☐								
25	35	johnny	0,2	Ja			☐				☐								
26	36	aant bos	0,32	Ja			☐				☐								
27	37	nat stuk	0,46	Ja			☐				☐								
28	38	grote rechthoek	1,75	Ja			☐				☐								
29	39	martineke	0,57	Ja			☐				☐								
30	40	langs spoor	0,43				☐				☐								
31	41	de put	0,19				☐				☐								
32	42	voetbalplein	0,4				☐				☐								
33	43	stort 1	0,42				☐				☐								
34	44	winkel	1,25				☐				☐								
35	46	de christus	0,04				☐				☐								
36	47	voetbalplein	0,87				☐				☐								
153	Totaal areaal aangegeven (ha):		32,43																

	A	B	C	E	F	G	JQ	JR	JS	JW	JX	JY	MY	MZ	NA	NI	
1	Restricties voederzekerheid		Waarschuwingen		Legende Teeltgroepen		2027								2028		
2	Nr perceel	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	BG	Knolcyperus	Opmerkingen	Snede van nateelt	Waarschuwingen	Hoofddeelt	Nateelt	Aanvoer EOC dit jaar	Snede van nateelt	Waarschuwingen	Hoofddeelt			
3	1	nonke jos	0,83	Ja			☐					☐					
4	2	bruin kot	0,78	Ja			☐					☐					
5	3	beneden rechts	0,6				☐					☐					
6	5	boeken	0,17				☐					☐					
7	6	aant kanaal	5,5	Ja			☐					☐					
8	7	beneden links weide	0,27	Ja			☐					☐					
9	9	fabriekske	1,45				☐					☐					
10	10	weide beneden	3,79	Ja			☐					☐					
11	11	bij peter	0,66	Ja			☐					☐					
12	12	achter ons 1	0,2	Ja			☐					☐					
13	13	achter ons 2	1,61				☐				☐						
14	16	spoorweg	1,04	Ja			☐				☐						
15	19	koeweide straat	2,13	Ja			☐				☐						
16	20	rechtover bob	0,47				☐				☐						
17	21	koeweide kanaal	0,61	Ja			☐				☐						
18	22	driehoek	0,92	Ja			☐				☐						
19	23	rechtover	1,34	Ja			☐				☐						
20	29	naast ons	0,59				☐				☐						
21	31	van vos	0,91				☐				☐						
22	32	achter jan	0,38	Ja			☐				☐						
23	33	bosstraat 1	0,95				☐				☐						
24	34	bosstraat 2	0,33	Ja			☐				☐						
25	35	johnny	0,2	Ja			☐				☐						
26	36	aant bos	0,32	Ja			☐				☐						
27	37	nat stuk	0,46	Ja			☐				☐						
28	38	grote rechthoek	1,75	Ja			☐				☐						
29	39	martineke	0,57	Ja			☐				☐						
30	40	langs spoor	0,43				☐				☐						
31	41	de put	0,19				☐				☐						
32	42	voetbalplein	0,4				☐				☐						
33	43	stort 1	0,42				☐				☐						
34	44	winkel	1,25				☐				☐						
35	46	de christus	0,04				☐				☐						
36	47	voetbalplein	0,87				☐				☐						
153	Totaal areaal aangegeven (ha):		32,43														

[Handleiding](#)
[VZ_2025](#)
[Selectie_Percelen](#)
[Selectie_Teelten](#)
[Restricties_Voederzekerheid](#)
[Selectie_Waarschuwingen](#)
[Invulblad](#)
[Legende_Teeltgroepen](#)
[Waarschuwingen](#)

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

		BV	BW	DH	DI	GI	GJ	GK	GO	GP	GQ		
		2024		2025		2026							
A													Nr
1	Restricties voe												20
2	Nr perceel Naam												Hoofdtelt
3	1 nonke	Teelt	Totaal areaal (ha)	Teelt	Totaal areaal (ha)			Areaal (ha)	Opbrengst (kg DS)	Graslandequivalent (ha)			
4	2 bruin k	Aardappelen	0,91	Aardappelen	0,00	Snedes nateelt		0,00	0,00	0,00			
5	3 bened	Silomaïs	0,00	Silomaïs	0,00	Teelt		Totaal areaal (ha)	Tekort/teveel (ha)	+ snedes nateelt			
6	5 boeke	Voederbieten	0,00	Voederbieten	0,00	Aardappelen		0,00	-3,68				
7	6 aant k	Suikerbieten	0,00	Suikerbieten	0,91	Silomaïs		0,00	-25,16				
8	7 bened	Grasland	26,27	Grasland	21,54	Voederbieten		0,00	-1,95				
9	9 fabriek	Grasklaver	3,15	Grasklaver	3,32	Suikerbieten		0,00	-3,15				
10	10 weide	Wintertarwe	0,00	Wintertarwe	0,00	Grasland		0,00	-19,88	-19,88			
11	11 bij pet	Wintergerst	0,00	Wintergerst	1,93	Grasklaver		0,00	-20,25				
12	12 achter	Totaal	30,33	Totaal	27,70	Wintertarwe		0,00	0,00				
13	13 achter					Wintergerst		0	-6,543075				
14	16 spoon					Totaal		0,00					
15	19 koewe					Areaal in aanmerking voor rotatie			0				
16	20 rechto					Areaal blijvend grasland			0				
17	21 koewe					Areaal tijdelijk grasland (incl. grasklaver, graskruiden,...)			0				
18	22 drieho					Areaal bouwland			0				
19	23 rechto					Areaal geroteerd			0				
20	29 naast					% geroteerd			#DELING.DOOR.0!				
21	31 van vo					Gewasdiversificatie							
22	32 achter					Teelt	ha (excl. Blijvend grasland)	% van bouwland (excl. Blijvend grasland)	Waarschuwingen				
23	33 bosstr					Aardappelen	0,00	#DELING.DOOR.0!					
24	34 bosstr					Silomaïs	0,00	#DELING.DOOR.0!					
25	35 johnny					Voederbieten	0,00	#DELING.DOOR.0!					
26	36 aant b					Suikerbieten	0,00	#DELING.DOOR.0!					
27	37 nat stu					Grasland	0,00	#DELING.DOOR.0!					
28	38 grote i					Grasklaver	0,00	#DELING.DOOR.0!					
29	39 martin					Wintertarwe	0,00	#DELING.DOOR.0!					
30	40 langs					Wintergerst	0,00	#DELING.DOOR.0!					
31	41 de put												
32	42 voetba												
33	43 stort 1												
34	44 winkel												
35	46 de chr												
36	47 voetba												
153	Totaal												

<

	A	B	C	E	G	DH	DI	GI	GJ	GK	GO	GP	GQ
1	Restricties voederzekerheid		Waarschuwingen	Legende Teeltgroepen		2025		2026					
2	Nr perceel	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	BG	Knolcyperus	Opmerkingen	Hoofddeelt	Nateelt	Sneede van nateelt	Waarschuwingen	Hoofddeelt	Nateelt	Aanvoer EOC dit jaar
3	1	nonke jos	0,83	Ja			Grasland		☐				
4	2	bruin kot	0,78	Ja			Grasland		☐				
5	3	beneden rechts	0,6				Grasklaver		☐				
6	5	boeken	0,17				Grasklaver		☐				
7	6	aant kanaal	5,5	Ja			Grasland		☐				
8	7	beneden links weide	0,27	Ja			Grasland		☐				
9	9	fabriekske	1,45				Zomerhaver	Wintergerst	☐				
10	10	weide beneden	3,79	Ja			Grasland		☐				
11	11	bij peter	0,66	Ja			Grasland		☐				
12	12	achter ons 1	0,2	Ja			Grasklaver		☐				
13	13	achter ons 2	1,61				Zomerhaver	Wintergerst	☐				
14	16	spoorweg	1,04	Ja			Grasland		☐				
15	19	koeweide straat	2,13	Ja			Grasland		☐				
16	20	rechtover bob	0,47				Grasklaver		☐				
17	21	koeweide kanaal	0,61	Ja			Grasklaver		☐				
18	22	driehoek	0,92	Ja			Grasland		☐				
19	23	rechtover	1,34	Ja			Grasland		☐				
20	29	naast ons	0,59				Grasland		☐				
21	31	van vos	0,91				Suikerbieten	Snijrogge	☐				
22	32	achter jan	0,38	Ja			Grasland		☐				
23	33	bosstraat 1	0,95				Grasklaver		☐				
24	34	bosstraat 2	0,33	Ja			Grasland		☐				
25	35	johnny	0,2	Ja			Grasland		☐				
26	36	aant bos	0,32	Ja			Grasklaver		☐				
27	37	nat stuk	0,46	Ja			Grasland		☐				
28	38	grote rechthoek	1,75	Ja			Grasland		☐				
29	39	martineke	0,57	Ja			Grasland		☐				
30	40	langs spoor	0,43				Wintergerst	Grasland	☐				
31	41	de put	0,19				Wintergerst	Grasland	☐				
32	42	voetbalplein	0,4				Wintergerst	Grasland	☐				
33	43	stort 1	0,42				Zomerhaver	Wintergerst	☐				
34	44	winkel	1,25				Zomerhaver	Wintergerst	☐				
35	46	de christus	0,04				Wintergerst	Grasland	☐				
36	47	voetbalplein	0,87				Wintergerst	Grasland	☐				
153	Totaal areaal aangegeven (ha):		32,43										

[Handleiding](#)
[VZ_2025](#)
[Selectie_Percelen](#)
[Selectie_Teelten](#)
[Restricties_Voederzekerheid](#)
[Selectie_Waarschuwingen](#)
[Invulblad](#)
[Legende_Teeltgroepen](#)
[Waarschuwingen](#)

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

	A	B	C	E		DH	DI	GI	GJ	GK	GO	GP	GQ
1	Restricties voederzekerheid		Waarschuwingen	Legende Teeltgroepen		2025		2026					
2	Nr perceel	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	BG	Knolcyperus	Opmerkingen	Hoofddeelt	Nateelt	Snede van nateelt	Waarschuwingen	Hoofddeelt	Nateelt	Aanvoer EOC dit jaar
3	1	nonke jos	0,83	Ja			Grasland		☐				
4	2	bruin kot	0,78	Ja	Ja		Grasland		☐				
5	3	beneden rechts	0,6		Nee		Grasklaver		☐				
6	5	boeken	0,17				Grasklaver		☐				
7	6	aant kanaal	5,5	Ja			Grasland		☐				
8	7	beneden links weide	0,27	Ja			Grasland		☐				
9	9	fabriekske	1,45				Zomerhaver	Wintergerst	☐				
10	10	weide beneden	3,79	Ja			Grasland		☐				
11	11	bij peter	0,66	Ja			Grasland		☐				
12	12	achter ons 1	0,2	Ja			Grasklaver		☐				
13	13	achter ons 2	1,61				Zomerhaver	Wintergerst	☐				
14	16	spoorweg	1,04	Ja			Grasland		☐				
15	19	koeweide straat	2,13	Ja			Grasland		☐				
16	20	rechtover bob	0,47				Grasklaver		☐				
17	21	koeweide kanaal	0,61	Ja			Grasklaver		☐				
18	22	driehoek	0,92	Ja			Grasland		☐				
19	23	rechtover	1,34	Ja			Grasland		☐				
20	29	naast ons	0,59				Grasland		☐				
21	31	van vos	0,91				Suikerbieten	Snijrogge	☐				
22	32	achter jan	0,38	Ja			Grasland		☐				
23	33	bosstraat 1	0,95				Grasklaver		☐				
24	34	bosstraat 2	0,33	Ja			Grasland		☐				
25	35	johnny	0,2	Ja			Grasland		☐				
26	36	aant bos	0,32	Ja			Grasklaver		☐				
27	37	nat stuk	0,46	Ja			Grasland		☐				
28	38	grote rechthoek	1,75	Ja			Grasland		☐				
29	39	martineke	0,57	Ja			Grasland		☐				
30	40	langs spoor	0,43				Wintergerst	Grasland	☐				
31	41	de put	0,19				Wintergerst	Grasland	☐				
32	42	voetbalplein	0,4				Wintergerst	Grasland	☐				
33	43	stort 1	0,42				Zomerhaver	Wintergerst	☐				
34	44	winkel	1,25				Zomerhaver	Wintergerst	☐				
35	46	de christus	0,04				Wintergerst	Grasland	☐				
36	47	voetbalplein	0,87				Wintergerst	Grasland	☐				
153	Totaal areaal aangegeven (ha):		32,43										

	A	B	C	E	F	G	DH	DI	GI	GJ	GK	GO	GP	GQ
1	Restricties voederzekerheid		Waarschuwingen	Legende Teeltgroepen			2025		2026					
2	Nr perceel	Naam perceel	↓ Oppervlakte (ha)	BG	Knolcyperus	Opmerkingen	Hoofddeelt	Nateelt	Sneede van nateelt	Waarschuwingen	Hoofddeelt	Nateelt	Aanvoer EOC dit jaar	
3	1	nonke jos	0,83	Ja			Grasland		☐					
4	2	bruin kot	0,78	Ja			Grasland		☐					
5	3	beneden rechts	0,6				Grasklaver		☐					
6	5	boeken	0,17				Grasklaver		☐					
7	6	aant kanaal	5,5	Ja			Grasland		☐					
8	7	beneden links weide	0,27	Ja			Grasland		☐					
9	9	fabriekske	1,45				Zomerhaver	Wintergerst	☐					
10	10	weide beneden	3,79	Ja			Grasland		☐					
11	11	bij peter	0,66	Ja			Grasland		☐					
12	12	achter ons 1	0,2	Ja			Grasklaver		☐					
13	13	achter ons 2	1,61				Zomerhaver	Wintergerst	☐					
14	16	spoorweg	1,04	Ja			Grasland		☐					
15	19	koeweide straat	2,13	Ja			Grasland		☐					
16	20	rechtover bob	0,47				Grasklaver		☐					
17	21	koeweide kanaal	0,61	Ja			Grasklaver		☐					
18	22	driehoek	0,92	Ja			Grasland		☐					
19	23	rechtover	1,34	Ja			Grasland		☐					
20	29	naast ons	0,59				Grasland		☐					
21	31	van vos	0,91				Suikerbieten	Snijrogge	☐					
22	32	achter jan	0,38	Ja			Grasland		☐					
23	33	bosstraat 1	0,95				Grasklaver		☐					
24	34	bosstraat 2	0,33	Ja			Grasland		☐					
25	35	johnny	0,2	Ja			Grasland		☐					
26	36	aant bos	0,32	Ja			Grasklaver		☐					
27	37	nat stuk	0,46	Ja			Grasland		☐					
28	38	grote rechthoek	1,75	Ja			Grasland		☐					
29	39	martineke	0,57	Ja			Grasland		☐					
30	40	langs spoor	0,43				Wintergerst	Grasland	☐					
31	41	de put	0,19				Wintergerst	Grasland	☐					
32	42	voetbalplein	0,4				Wintergerst	Grasland	☐					
33	43	stort 1	0,42				Zomerhaver	Wintergerst	☐					
34	44	winkel	1,25				Zomerhaver	Wintergerst	☐					
35	46	de christus	0,04				Wintergerst	Grasland	☐					
36	47	voetbalplein	0,87				Wintergerst	Grasland	☐					
153	Totaal areaal aangegeven (ha):		32,43											

[Handleiding](#)
[VZ_2025](#)
[Selectie_Percelen](#)
[Selectie_Teelten](#)
[Restricties_Voederzekerheid](#)
[Selectie_Waarschuwingen](#)
[Invulblad](#)
[Legende_Teeltgroepen](#)
[Waarschuwingen](#)

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

	A	B	C	E	F	G	DH	DI	GI	GJ	GK		GP	GQ	JQ
1	Restricties voederzekerheid	Waarschuwingen	Legende Teeltgroepen				2025			2026					
2	Nr perceel	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	BG	Knolcyperus	Opmerkingen	Hoofddeelt	Nateelt	Sned	van nateelt	Waarschuwingen	Hoofddeelt	Nateelt	Aanvoer EOC dit jaar	Sned
3	1	nonke jos	0,83	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
4	2	bruin kot	0,78	Ja			Grasland		☐			Aardappelen		Goed	☐
5	3	beneden rechts	0,6				Grasklaver		☐			Grasklaver		Matig	☐
6	5	boeken	0,17				Grasklaver		☐			Grasland		Goed	☐
7	6	aant kanaal	5,5	Ja			Grasland		☐			Silomais		Goed	☐
8	7	beneden links weide	0,27	Ja			Grasland		☐			Suikerbieten		Goed	☐
9	9	fabriekske	1,45				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Voederbieten		Slecht	☐
10	10	weide beneden	3,79	Ja			Grasland		☐			Wintergerst		Goed	☐
11	11	bij peter	0,66	Ja			Grasland		☐			Wintergerst		Goed	☐
12	12	achter ons 1	0,2	Ja			Grasklaver		☐			Wintergerst		Goed	☐
13	13	achter ons 2	1,61				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Zomerhaver		Slecht	☐
14	16	spoorweg	1,04	Ja			Grasland		☐					Goed	☐
15	19	koeweide straat	2,13	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
16	20	rechtover bob	0,47				Grasklaver		☐			Silomais		Slecht	☐
17	21	koeweide kanaal	0,61	Ja			Grasklaver		☐			Grasklaver		Goed	☐
18	22	driehoek	0,92	Ja			Grasland		☐			Grasklaver		Goed	☐
19	23	rechtover	1,34	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
20	29	naast ons	0,59				Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
21	31	van vos	0,91				Suikerbieten	Snijrogge	☐			Silomais		Slecht	☐
22	32	achter jan	0,38	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
23	33	bosstraat 1	0,95				Grasklaver		☐			Voederbieten		Matig	☐
24	34	bosstraat 2	0,33	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
25	35	johnny	0,2	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
26	36	aant bos	0,32	Ja			Grasklaver		☐			Grasklaver		Goed	☐
27	37	nat stuk	0,46	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
28	38	grote rechthoek	1,75	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
29	39	martineke	0,57	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
30	40	langs spoor	0,43				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland		Goed	☐
31	41	de put	0,19				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland		Goed	☐
32	42	voetbalplein	0,4				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland		Goed	☐
33	43	stort 1	0,42				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Silomais		Slecht	☐
34	44	winkel	1,25				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Silomais		Slecht	☐
35	46	de christus	0,04				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland		Goed	☐
36	47	voetbalplein	0,87				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland		Goed	☐
153	Totaal areaal aagegeven (ha):		32,43												

	A	B	C	E	F	G	DH	DI	GI	GJ	GK	GO	GP		JQ
1	Restricties voederzekerheid	Waarschuwingen	Legende Teeltgroepen				2025					2026			
2	Nr perceel	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	BG	Knolcyperus	Opmerkingen	Hoofddeelt	Nateelt		Snedes van nateelt	Waarschuwingen	Hoofddeelt	Nateelt	Aanvoer EOC dit jaar	Snedes
3	1	nonke jos	0,83	Ja			Grasland					Grasland		Goed	
4	2	bruin kot	0,78	Ja			Grasland					Grasland		Goed	
5	3	beneden rechts	0,6				Grasklaver					Voederbieten		Matig	
6	5	boeken	0,17				Grasklaver					Grasklaver		Goed	
7	6	aant kanaal	5,5	Ja			Grasland					Grasland		Goed	
8	7	beneden links weide	0,27	Ja			Grasland					Grasland		Goed	
9	9	fabriekske	1,45				Zomerhaver	Wintergerst				Silomais		Slecht	
10	10	weide beneden	3,79	Ja			Grasland					Grasland		Goed	
11	11	bij peter	0,66	Ja			Grasland					Grasland		Goed	
12	12	achter ons 1	0,2	Ja			Grasklaver					Grasklaver		Goed	
13	13	achter ons 2	1,61				Zomerhaver	Wintergerst				Silomais		Slecht	
14	16	spoorweg	1,04	Ja			Grasland					Grasland		Goed	
15	19	koeweide straat	2,13	Ja			Grasland					Grasland		Goed	
16	20	rechtover bob	0,47				Grasklaver					Silomais		Slecht	
17	21	koeweide kanaal	0,61	Ja			Grasklaver					Grasklaver		Goed	
18	22	driehoek	0,92	Ja			Grasland					Grasklaver		Goed	
19	23	rechtover	1,34	Ja			Grasland					Grasland		Goed	
20	29	naast ons	0,59				Grasland					Grasland		Goed	
21	31	van vos	0,91				Suikerbieten	Snijrogge				Silomais		Slecht	
22	32	achter jan	0,38	Ja			Grasland					Grasland		Goed	
23	33	bosstraat 1	0,95				Grasklaver					Voederbieten		Matig	
24	34	bosstraat 2	0,33	Ja			Grasland					Grasland		Goed	
25	35	johnny	0,2	Ja			Grasland					Grasland		Goed	
26	36	aant bos	0,32	Ja			Grasklaver					Grasklaver		Goed	
27	37	nat stuk	0,46	Ja			Grasland					Grasland		Goed	
28	38	grote rechthoek	1,75	Ja			Grasland					Grasland		Goed	
29	39	martineke	0,57	Ja			Grasland					Grasland		Goed	
30	40	langs spoor	0,43				Wintergerst	Grasland				Grasland		Goed	
31	41	de put	0,19				Wintergerst	Grasland				Grasland		Goed	
32	42	voetbalplein	0,4				Wintergerst	Grasland				Grasland		Goed	
33	43	stort 1	0,42				Zomerhaver	Wintergerst				Silomais		Slecht	
34	44	winkel	1,25				Zomerhaver	Wintergerst				Silomais		Slecht	
35	46	de christus	0,04				Wintergerst	Grasland				Grasland		Goed	
36	47	voetbalplein	0,87				Wintergerst	Grasland				Grasland		Goed	
153	Totaal areaal aagegeven (ha):		32,43												

[Handleiding](#)
[VZ_2025](#)
[Selectie_Percelen](#)
[Selectie_Teelten](#)
[Restricties_Voederzekerheid](#)
[Selectie_Waarschuwingen](#)
[Invulblad](#)
[Legende_Teeltgroepen](#)
[Waarschuwingen](#)

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

	A	B	C	E	F	G	DH	DI	GI	GJ	GK	GO	GP	GQ	JQ
1	Restricties voederzekerheid	Waarschuwingen	Legende Teeltgroepen				2025		2026						
2	Nr perceel	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	BG	Knolcyperus	Opmerkingen	Hoofddeelt	Nateelt	Snedes van nateelt	Waarschuwingen	Hoofddeelt	Nateelt	Aanvoer EOC dit jaar	Snedes	
3	1	nonke jos	0,83	Ja			Grasland		☐		Grasland		Goed		☐
4	2	bruin kot	0,78	Ja			Grasland		☐				Goed		☐
5	3	beneden rechts	0,6				Grasklaver		☐		Opgelet blijvend grasland Opgelet voor ritnaalden Enkel teeltgroepen mais en gras in rotatie (Hoofddeelt)		Matig		☐
6	5	boeken	0,17				Grasklaver		☐				Goed		☐
7	6	aant kanaal	5,5	Ja			Grasland		☐				Goed		☐
8	7	beneden links weide	0,27	Ja			Grasland		☐				Goed		☐
9	9	fabriekske	1,45				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Silomais	Slecht		☐
10	10	weide beneden	3,79	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed		☐
11	11	bij peter	0,66	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed		☐
12	12	achter ons 1	0,2	Ja			Grasklaver		☐			Grasklaver	Goed		☐
13	13	achter ons 2	1,61				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Silomais	Slecht		☐
14	16	spoorweg	1,04	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed		☐
15	19	koeweide straat	2,13	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed		☐
16	20	rechtover bob	0,47				Grasklaver		☐			Silomais	Slecht		☐
17	21	koeweide kanaal	0,61	Ja			Grasklaver		☐			Grasklaver	Goed		☐
18	22	driehoek	0,92	Ja			Grasland		☐			Grasklaver	Goed		☐
19	23	rechtover	1,34	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed		☐
20	29	naast ons	0,59				Grasland		☐			Grasland	Goed		☐
21	31	van vos	0,91				Suikerbieten	Snijrogge	☐			Silomais	Slecht		☐
22	32	achter jan	0,38	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed		☐
23	33	bosstraat 1	0,95				Grasklaver		☐			Voederbieten	Matig		☐
24	34	bosstraat 2	0,33	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed		☐
25	35	johnny	0,2	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed		☐
26	36	aant bos	0,32	Ja			Grasklaver		☐			Grasklaver	Goed		☐
27	37	nat stuk	0,46	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed		☐
28	38	grote rechthoek	1,75	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed		☐
29	39	martineke	0,57	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed		☐
30	40	langs spoor	0,43				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland	Goed		☐
31	41	de put	0,19				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland	Goed		☐
32	42	voetbalplein	0,4				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland	Goed		☐
33	43	stort 1	0,42				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Silomais	Slecht		☐
34	44	winkel	1,25				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Silomais	Slecht		☐
35	46	de christus	0,04				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland	Goed		☐
36	47	voetbalplein	0,87				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland	Goed		☐
153	Totaal areaal aangegeven (ha):		32,43												

	A	B	C	E	F	G	DH	DI	GI	GJ	GK	GO		GQ	JQ
1	Restricties voederzekerheid		Waarschuwingen	Legende Teeltgroepen			2025		2026						
2	Nr perceel	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	BG	Knolcyperus	Opmerkingen	Hoofddeelt	Nateelt	Snedes van nateelt	Waarschuwingen	Hoofddeelt	Nateelt	Aanvoer EOC dit jaar	Snedes	
3	1	nonke jos	0,83	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
4	2	bruin kot	0,78	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
5	3	beneden rechts	0,6				Grasklaver		☐			Voederbieten	Grasland	tig	☐
6	5	boeken	0,17				Grasklaver		☐			Grasklaver	Grasland		☐
7	6	aant kanaal	5,5	Ja			Grasland		☐			Grasland	Snijrogge, gemaaid en afgevoerd in voorjaar		☐
8	7	beneden links weide	0,27	Ja			Grasland		☐			Grasland			☐
9	9	fabriekske	1,45				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig	☐
10	10	weide beneden	3,79	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
11	11	bij peter	0,66	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
12	12	achter ons 1	0,2	Ja			Grasklaver		☐			Grasklaver	Goed	☐	
13	13	achter ons 2	1,61				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig	☐
14	16	spoorweg	1,04	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
15	19	koeweide straat	2,13	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
16	20	rechtover bob	0,47				Grasklaver		☐			Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig	☐
17	21	koeweide kanaal	0,61	Ja			Grasklaver		☐			Grasklaver	Goed	☐	
18	22	driehoek	0,92	Ja			Grasland		☐			Grasklaver	Goed	☐	
19	23	rechtover	1,34	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
20	29	naast ons	0,59				Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
21	31	van vos	0,91				Suikerbieten	Snijrogge	☐			Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig	☐
22	32	achter jan	0,38	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
23	33	bosstraat 1	0,95				Grasklaver		☐			Voederbieten	Grasland	Matig	☐
24	34	bosstraat 2	0,33	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
25	35	johnny	0,2	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
26	36	aant bos	0,32	Ja			Grasklaver		☐			Grasklaver	Goed	☐	
27	37	nat stuk	0,46	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
28	38	grote rechthoek	1,75	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
29	39	martineke	0,57	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
30	40	langs spoor	0,43				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland	Goed	☐	
31	41	de put	0,19				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland	Goed	☐	
32	42	voetbalplein	0,4				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland	Goed	☐	
33	43	stort 1	0,42				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig	☐
34	44	winkel	1,25				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Silomais	Snijrogge volledig ingev	tig	☐
35	46	de christus	0,04				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland	Goed	☐	
36	47	voetbalplein	0,87				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland	Goed	☐	
153	Totaal areaal aangegeven (ha):		32,43												

Handleiding

VZ_2025

Selectie_Percelen

Selectie_Teelten

Restricties_Voederzekerheid

Selectie_Waarschuwingen

Invalblad

Legende_Teeltgroepen

Waarschuwingen

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

	A	B	C	E	F	G	DH	DI	GI	GJ	GK	GO		GQ	JQ
1	Restricties voederzekerheid		Waarschuwingen	Legende Teeltgroepen			2025		2026						
2	Nr perceel	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	BG	Knolcyperus	Opmerkingen	Hoofddeelt	Nateelt	Snedes van nateelt	Waarschuwingen	Hoofddeelt	Nateelt	Aanvoer EOC dit jaar	Snedes	
3	1	nonke jos	0,83	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
4	2	bruin kot	0,78	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
5	3	beneden rechts	0,6				Grasklaver		☐			Voederbieten	Grasland	Matig	☐
6	5	boeken	0,17				Grasklaver		☐			Grasklaver	Goed	☐	
7	6	aant kanaal	5,5	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
8	7	beneden links weide	0,27	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
9	9	fabriekske	1,45				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig	☐
10	10	weide beneden	3,79	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
11	11	bij peter	0,66	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
12	12	achter ons 1	0,2	Ja			Grasklaver		☐			Grasklaver	Goed	☐	
13	13	achter ons 2	1,61				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig	☐
14	16	spoorweg	1,04	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
15	19	koeweide straat	2,13	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
16	20	rechtover bob	0,47				Grasklaver		☐			Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig	☐
17	21	koeweide kanaal	0,61	Ja			Grasklaver		☐			Grasklaver	Goed	☐	
18	22	driehoek	0,92	Ja			Grasland		☐			Grasklaver	Goed	☐	
19	23	rechtover	1,34	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
20	29	naast ons	0,59				Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
21	31	van vos	0,91				Suikerbieten	Snijrogge	☐			Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig	☐
22	32	achter jan	0,38	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
23	33	bosstraat 1	0,95				Grasklaver		☐			Voederbieten	Grasland	Matig	☐
24	34	bosstraat 2	0,33	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
25	35	johnny	0,2	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
26	36	aant bos	0,32	Ja			Grasklaver		☐			Grasklaver	Goed	☐	
27	37	nat stuk	0,46	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
28	38	grote rechthoek	1,75	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
29	39	martineke	0,57	Ja			Grasland		☐			Grasland	Goed	☐	
30	40	langs spoor	0,43				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland	Goed	☐	
31	41	de put	0,19				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland	Goed	☐	
32	42	voetbalplein	0,4				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland	Goed	☐	
33	43	stort 1	0,42				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig	☐
34	44	winkel	1,25				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig	☐
35	46	de christus	0,04				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland	Goed	☐	
36	47	voetbalplein	0,87				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland	Goed	☐	
153	Totaal areaal aangegeven (ha):		32,43												

[Handleiding](#)
[VZ_2025](#)
[Selectie_Percelen](#)
[Selectie_Teelten](#)
[Restricties_Voederzekerheid](#)
[Selectie_Waarschuwingen](#)
[Invulblad](#)
[Legende_Teeltgroepen](#)
[Waarschuwingen](#)

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

	A	B	C	E	F	G	DH	DI	GI	GJ	GK	GO	GP	GQ	JQ
1	Restricties voederzekerheid	Waarschuwingen	Legende Teeltgroepen				2025				2026				
2	Nr perceel	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	BG	Knolcyperus	Opmerkingen	Hoofddeelt	Nateelt	Snede van nateelt	Waarschuwingen	Hoofddeelt	Nateelt	Aanvoer EOC dit jaar		
3	1	nonke jos	0,83	Ja			Grasland		☐		Grasland		Goed		
4	2	bruin kot	0,78	Ja			Grasland		☐		Grasland		Goed		
5	3	beneden rechts	0,6				Grasklaver		☐		Voederbieten	Grasland	Matig		
6	5	boeken	0,17				Grasklaver		☐		Grasklaver		Goed		
7	6	aant kanaal	5,5	Ja			Grasland		☐		Grasland		Goed		
8	7	beneden links weide	0,27	Ja			Grasland		☐		Grasland		Goed		
9	9	fabriekske	1,45				Zomerhaver	Wintergerst	☐		Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig		
10	10	weide beneden	3,79	Ja			Grasland		☐		Grasland		Goed		
11	11	bij peter	0,66	Ja			Grasland		☐		Grasland		Goed		
12	12	achter ons 1	0,2	Ja			Grasklaver		☐		Grasklaver		Goed		
13	13	achter ons 2	1,61				Zomerhaver	Wintergerst	☐		Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig		
14	16	spoorweg	1,04	Ja			Grasland		☐		Grasland		Goed		
15	19	koeweide straat	2,13	Ja			Grasland		☐		Grasland		Goed		
16	20	rechtover bob	0,47				Grasklaver		☐		Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig		
17	21	koeweide kanaal	0,61	Ja			Grasklaver		☐		Grasklaver		Goed		
18	22	driehoek	0,92	Ja			Grasland		☐		Grasklaver		Goed		
19	23	rechtover	1,34	Ja			Grasland		☐		Grasland		Goed		
20	29	naast ons	0,59				Grasland		☐		Grasland		Goed		
21	31	van vos	0,91				Suikerbieten	Snijrogge	☒	2026	Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig		
22	32	achter jan	0,38	Ja			Grasland		☐		Grasland		Goed		
23	33	bosstraat 1	0,95				Grasklaver		☐		Voederbieten	Grasland	Matig		
24	34	bosstraat 2	0,33	Ja			Grasland		☐		Grasland		Goed		
25	35	johnny	0,2	Ja			Grasland		☐		Grasland		Goed		
26	36	aant bos	0,32	Ja			Grasklaver		☐		Grasklaver		Goed		
27	37	nat stuk	0,46	Ja			Grasland		☐		Grasland		Goed		
28	38	grote rechthoek	1,75	Ja			Grasland		☐		Grasland		Goed		
29	39	martineke	0,57	Ja			Grasland		☐		Grasland		Goed		
30	40	langs spoor	0,43				Wintergerst	Grasland	☐		Grasland		Goed		
31	41	de put	0,19				Wintergerst	Grasland	☐		Grasland		Goed		
32	42	voetbalplein	0,4				Wintergerst	Grasland	☐		Grasland		Goed		
33	43	stort 1	0,42				Zomerhaver	Wintergerst	☐		Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig		
34	44	winkel	1,25				Zomerhaver	Wintergerst	☐		Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig		
35	46	de christus	0,04				Wintergerst	Grasland	☐		Grasland		Goed		
36	47	voetbalplein	0,87				Wintergerst	Grasland	☐		Grasland		Goed		
153	Totaal areaal aangegeven (ha):		32,43												

[Handleiding](#)
[VZ_2025](#)
[Selectie_Percelen](#)
[Selectie_Teelten](#)
[Restricties_Voederzekerheid](#)
[Selectie_Waarschuwingen](#)
[Invulblad](#)
[Legende_Teeltgroepen](#)
[Waarschuwingen](#)

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

	A	B	C	E	F	G	DH
1	Restricties voederzekerheid		Waarschuwingen	Legende Teeltgroepen			
2	Nr perceel	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	BG	Knolcyperus	Opmerkingen	Hoofddeelt
3	1	nonke jos	0,83	Ja			Grasland
4	2	bruin kot	0,78	Ja			Grasland
5	3	beneden rechts	0,6				Grasklaver
6	5	boeken	0,17				Grasklaver
7	6	aant kanaal	5,5	Ja			Grasland
8	7	beneden links weide	0,27	Ja			Grasland
9	9	fabriekske	1,45				Zomerhaver
10	10	weide beneden	3,79	Ja			Grasland
11	11	bij peter	0,66	Ja			Grasland
12	12	achter ons 1	0,2	Ja			Grasklaver
13	13	achter ons 2	1,61				Zomerhaver
14	16	spoorweg	1,04	Ja			Grasland
15	19	koeweide straat	2,13	Ja			Grasland
16	20	rechtover bob	0,47				Grasklaver
17	21	koeweide kanaal	0,61	Ja			Grasklaver
18	22	driehoek	0,92	Ja			Grasland
19	23	rechtover	1,34	Ja			Grasland
20	29	naast ons	0,59				Grasland
21	31	van vos	0,91				Suikerbieten
22	32	achter jan	0,38	Ja			Grasland
23	33	bosstraat 1	0,95				Grasklaver
24	34	bosstraat 2	0,33	Ja			Grasland
25	35	johnny	0,2	Ja			Grasland
26	36	aant bos	0,32	Ja			Grasklaver
27	37	nat stuk	0,46	Ja			Grasland
28	38	grote rechthoek	1,75	Ja			Grasland
29	39	martineke	0,57	Ja			Grasland
30	40	langs spoor	0,43				Wintergerst
31	41	de put	0,19				Wintergerst
32	42	voetbalplein	0,4				Wintergerst
33	43	stort 1	0,42				Zomerhaver
34	44	winkel	1,25				Zomerhaver
35	46	de christus	0,04				Wintergerst
36	47	voetbalplein	0,87				Wintergerst
153	Totaal areaal aangegeven (ha):		32,43				

2026			
	Areaal (ha)	Opbrengst (kg DS)	Graslandequivalent (ha)
Snedes nateelt	0,91	2730,00	0,26
Teelt	Totaal areaal (ha)	Tekort/teveel (ha)	+ snedes nateelt
Aardappelen	0,00	-3,68	
Silomais	6,11	-19,05	
Voederbieten	1,55	-0,40	
Suikerbieten	0,00	-3,15	
Grasland	22,55	2,67	2,93
Grasklaver	2,22	-18,03	
Wintertarwe	0,00	0,00	
Wintergerst	0	-6,543075	
Totaal	32,43		
Areaal in aanmerking voor rotatie		7,57	
Areaal blijvend grasland		22,08	
Areaal tijdelijk grasland (incl. grasklaver, graskruiden,...)		2,69	
Areaal bouwland		10,35	
Areaal geroteerd		7,57	
% geroteerd		100,00	

Gewasdiversificatie

Teelt	ha (excl. Blijvend grasland)	% van bouwland (excl. Blijvend grasland)	Waarschuwingen
Silomais	6,11	59,03	
Grasland	2,52	24,35	
Voederbieten	1,55	14,98	
Grasklaver	0,17	1,64	
Aardappelen	0,00	0,00	
Suikerbieten	0,00	0,00	
Wintertarwe	0,00	0,00	
Wintergerst	0,00	0,00	

Gewasrotatie regel 2025:

Voldaan aan teeltrotatie op alle percelen

Handleiding

VZ_2025

Selectie_Percelen

Selectie_Teelten

Restricties_Voe

Medegefinancierd door
de Europese Unie

2026			
	Areaal (ha)	Opbrengst (kg DS)	Graslandequivalent (ha)
Snedes nateelt	0,91	2730,00	0,26
Teelt	Totaal areaal (ha)	Tekort/teveel (ha)	+ snedes nateelt
Aardappelen	0,00	-3,68	
Silomaïs	6,11	-19,05	
Voederbieten	1,55	-0,40	
Suikerbieten	0,00	-3,15	
Grasland	22,55	2,67	2,93
Grasklaver	2,22	-18,03	
Wintertarwe	0,00	0,00	
Wintergerst	0	-6,543075	
Totaal	32,43		
Areaal in aanmerking voor rotatie			
		7,57	
Areaal blijvend grasland			
		22,08	
Areaal tijdelijk grasland (incl. grasklaver, graskruiden,...)			
		2,69	
Areaal bouwland			
		10,35	
Areaal geroteerd			
		7,57	
% geroteerd			
		100,00	

Gewasdiversificatie

Teelt	ha (excl. Blijvend grasland)	% van bouwland (excl. Blijvend grasland)	Waarschuwingen
Silomaïs	6,11	59,03	
Grasland	2,52	24,35	
Voederbieten	1,55	14,98	
Grasklaver	0,17	1,64	
Aardappelen	0,00	0,00	
Suikerbieten	0,00	0,00	
Wintertarwe	0,00	0,00	
Wintergerst	0,00	0,00	

Gewasrotatie regel 2025:
Voldaan aan teeltrotatie op alle percelen

	A	B	C	E	F	G	DH	DI	GI	GJ	GK	GO	GP	GQ	JQ
1	Restricties voederzekerheid	Waarschuwingen	Legende Teeltgroepen				2025					2026			
2	Nr perceel	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	BG	Knolcyperus	Opmerkingen	Hoofddeelt	Nateelt	Sned	van nateelt	Waarschuwingen	Hoofddeelt	Nateelt	Aanvoer EOC dit jaar	Sn
3	1	nonke jos	0,83	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
4	2	bruin kot	0,78	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
5	3	beneden rechts	0,6				Grasklaver		☐			Voederbieten	Grasland	Matig	☐
6	5	boeken	0,17				Grasklaver		☐			Grasklaver		Goed	☐
7	6	aant kanaal	5,5	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
8	7	beneden links weide	0,27	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
9	9	fabriekske	1,45				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig	☐
10	10	weide beneden	3,79	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
11	11	bij peter	0,66	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
12	12	achter ons 1	0,2	Ja			Grasklaver		☐			Grasklaver		Goed	☐
13	13	achter ons 2	1,61				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Zomerhaver	Snijrogge volledig ingev	Matig	☐
14	16	spoorweg	1,04	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
15	19	koeweide straat	2,13	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
16	20	rechtover bob	0,47				Grasklaver		☐			Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig	☐
17	21	koeweide kanaal	0,61	Ja			Grasklaver		☐			Grasklaver		Goed	☐
18	22	driehoek	0,92	Ja			Grasland		☐			Grasklaver		Goed	☐
19	23	rechtover	1,34	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
20	29	naast ons	0,59				Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
21	31	van vos	0,91				Suikerbieten	Snijrogge	☒	2026		Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig	☐
22	32	achter jan	0,38	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
23	33	bosstraat 1	0,95				Grasklaver		☐			Voederbieten	Grasland	Matig	☐
24	34	bosstraat 2	0,33	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
25	35	johnny	0,2	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
26	36	aant bos	0,32	Ja			Grasklaver		☐			Grasklaver		Goed	☐
27	37	nat stuk	0,46	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
28	38	grote rechthoek	1,75	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
29	39	martineke	0,57	Ja			Grasland		☐			Grasland		Goed	☐
30	40	langs spoor	0,43				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland		Goed	☐
31	41	de put	0,19				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland		Goed	☐
32	42	voetbalplein	0,4				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland		Goed	☐
33	43	stort 1	0,42				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig	☐
34	44	winkel	1,25				Zomerhaver	Wintergerst	☐			Silomais	Snijrogge volledig ingev	Matig	☐
35	46	de christus	0,04				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland		Goed	☐
36	47	voetbalplein	0,87				Wintergerst	Grasland	☐			Grasland		Goed	☐
153	Totaal areaal aangegeven (ha):		32,43												

[Handleiding](#)
[VZ_2025](#)
[Selectie_Percelen](#)
[Selectie_Teelten](#)
[Restricties_Voederzekerheid](#)
[Selectie_Waarschuwingen](#)
[Invulblad](#)
[Legende_Teeltgroepen](#)
[Waarschuwingen](#)

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

	A	B	C	E	F	G	DH
1	Restricties voederzekerheid	Waarschuwingen	Legende Teeltgroepen				
2	Nr perceel	Naam perceel	Oppervlakte (ha)	BG	Knolcyperus	Opmerkingen	Hoofddeelt
3	1	nonke jos	0,83	Ja			Grasland
4	2	bruin kot	0,78	Ja			Grasland
5	3	beneden rechts	0,6				Grasklaver
6	5	boeken	0,17				Grasklaver
7	6	aant kanaal	5,5	Ja			Grasland
8	7	beneden links weide	0,27	Ja			Grasland
9	9	fabriekske	1,45				Zomerhaver
10	10	weide beneden	3,79	Ja			Grasland
11	11	bij peter	0,66	Ja			Grasland
12	12	achter ons 1	0,2	Ja			Grasklaver
13	13	achter ons 2	1,61				Zomerhaver
14	16	spoorweg	1,04	Ja			Grasland
15	19	koeweide straat	2,13	Ja			Grasland
16	20	rechtover bob	0,47				Grasklaver
17	21	koeweide kanaal	0,61	Ja			Grasklaver
18	22	driehoek	0,92	Ja			Grasland
19	23	rechtover	1,34	Ja			Grasland
20	29	naast ons	0,59				Grasland
21	31	van vos	0,91				Suikerbieten
22	32	achter jan	0,38	Ja			Grasland
23	33	bosstraat 1	0,95				Grasklaver
24	34	bosstraat 2	0,33	Ja			Grasland
25	35	johnny	0,2	Ja			Grasland
26	36	aant bos	0,32	Ja			Grasklaver
27	37	nat stuk	0,46	Ja			Grasland
28	38	grote rechthoek	1,75	Ja			Grasland
29	39	martineke	0,57	Ja			Grasland
30	40	langs spoor	0,43				Wintergerst
31	41	de put	0,19				Wintergerst
32	42	voetbalplein	0,4				Wintergerst
33	43	stort 1	0,42				Zomerhaver
34	44	winkel	1,25				Zomerhaver
35	46	de christus	0,04				Wintergerst
36	47	voetbalplein	0,87				Wintergerst
153	Totaal areaal aangegeven (ha):		32,43				

Handleiding

VZ_2025

Selectie_Percelen

Selectie_Teelten

Restricties_Voed

Medegefinancierd door
de Europese Unie

L

2026						GQ	JQ
	Areaal (ha)	Opbrengst (kg DS)	Graslandequivalent (ha)				
Snedes nateelt	0,91	2730,00	0,26	C dit jaar	Sn		
Teelt	Totaal areaal (ha)	Tekort/teveel (ha)	+ snedes nateelt				
Aardappelen	0,00	-3,68					
Silomais	4,50	-20,66					
Voederbieten	1,55	-0,40					
Suikerbieten	0,00	-3,15					
Grasland	22,55	2,67	2,93				
Grasklaver	2,22	-18,03					
Wintertarwe	0,00	0,00					
Wintergerst	0	-6,543075					
Totaal	32,43						
Areaal in aanmerking voor rotatie		7,57					
Areaal blijvend grasland		22,08					
Areaal tijdelijk grasland (incl. grasklaver, graskruiden,...)		2,69					
Areaal bouwland		10,35					
Areaal geroteerd		5,96					
% geroteerd		78,73					
Gewasdiversificatie							
Teelt	ha (excl. Blijvend grasland)	% van bouwland (excl. Blijvend grasland)	Waarschuwingen				
Silomais	4,50	43,48					
Grasland	2,52	24,35					
Zomerhaver	1,61	15,56					
Voederbieten	1,55	14,98					
Grasklaver	0,17	1,64					
Aardappelen	0,00	0,00					
Suikerbieten	0,00	0,00					
Wintertarwe	0,00	0,00					
Gewasrotatie regel 2025:							
Niet voldaan aan gewasrotatie op volgende perce(e)l(en):							

ve
en

2026				
		Areaal (ha)	Opbrengst (kg DS)	Graslandequivalent (ha)
	Snedes nateelt	0,91	2730,00	0,26
	Teelt	Totaal areaal (ha)	Tekort/teveel (ha)	+ snedes nateelt
	Aardappelen	0,00	-3,68	
	Silomaïs	4,50	-20,66	
	Voederbieten	1,55	-0,40	
	Suikerbieten	0,00	-3,15	
	Grasland	22,55	2,67	2,93
	Grasklaver	2,22	-18,03	
	Wintertarwe	0,00	0,00	
	Wintergerst	0	-6,543075	
	Totaal	32,43		
	Areaal in aanmerking voor rotatie			7,57
	Areaal blijvend grasland		22,08	
	Areaal tijdelijk grasland (incl. grasklaver, graskruiden,...)			2,69
	Areaal bouwland		10,35	
	Areaal geroteerd			5,96
	% geroteerd		78,73	
Gewasdiversificatie				
	ha (excl. Blijvend grasland)	% van bouwland (excl. Blijvend grasland)	Waarschuwingen	
Teelt				
Silomaïs	4,50	43,48		
Grasland	2,52	24,35		
Zomerhaver	1,61	15,56		
Voederbieten	1,55	14,98		
Grasklaver	0,17	1,64		
Aardappelen	0,00	0,00		
Suikerbieten	0,00	0,00		
Wintertarwe	0,00	0,00		

Handleiding | VZ_2025 | Selectie_Percelen | Selectie_Teelten | Restricties_Voed

Medegefinancierd door
de Europese Unie

Gewasrotatie regel 2025:

Niet voldaan aan gewasrotatie op volgende perce(e)(en):

13) achter ons 2

ve
in

Tabblad 8

Legende_Teeltgroepen

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Legende van de verschillende teeltgroepen die doorheen de vruchtwisselingstool werden gebruikt				Legende Teeltgroepen Nateelt			
Legende Teeltgroepen Hoofdeelt				Legende Teeltgroepen Nateelt			
Teeltgroep	Omschrijving hoofdeelt	Teeltcode	Teeltgroep vruchtwisselingstool	Teeltgroep	Omschrijving nateelt	Teeltcode	Teeltgroep vrucht
Aardappelen	Aardappelen (geplande oogst vanaf '19)	901	Aardappelen	Andere subsidiabele akkerbouwgewassen	Andere niet-vlinderbloemige groenbedekker	647	Andere niet-vlinderblo
Aardappelen	Aardappelen (geplande oogst voor '19)	904	Aardappelen	Andere subsidiabele akkerbouwgewassen	Andere vlinderbloemige groenbedekker	648	Andere vlinderbloemig
Aardappelen	Aardappelen (hoevepootgoed)	908	Aardappelen	Andere subsidiabele akkerbouwgewassen	Mengsel met 1 of meer vlinderbloemige groenbedekkers	658	Mengsel met 1 of meer
Aardappelen	Aardappelen (gecertificeerd pootgoed)	907	Aardappelen (gecertificeerd pootgoed)	Andere subsidiabele akkerbouwgewassen	mengsel met 1 of meerdere vlinderbloemigen	749	mengsel met 1 of meer
Andere subsidiabele akkerbouwgewassen	Mengteelt wintertarwe of triticale en winterteelt vlinderbloemige	395	Méteil (winterteelt)	Andere subsidiabele akkerbouwgewassen	mengsel met overwegend japanse haver en vlinderbloemigen	634	mengsel met overweg
Andere subsidiabele akkerbouwgewassen	Mengteelt andere wintergranen en winterteelt vlinderbloemige	391	Méteil (winterteelt)	Andere subsidiabele akkerbouwgewassen	mengsel met overwegend japanse haver zonder vlinderbloemigen	635	mengsel met overweg
Andere subsidiabele akkerbouwgewassen	Mengteelt andere granen en zomerteelt vlinderbloemige	392	Méteil (zomerteelt)	Andere subsidiabele akkerbouwgewassen	Mengsel van niet-vlinderbloemige groenbedekkers	659	Mengsel van niet-vlind
Bielen	Suikerbielen	91	Suikerbielen	Andere subsidiabele akkerbouwgewassen	Mengteelt van zomergranen met vlinderbloemige zomerteelt (voedererwten of	392	Mengteelt van zomergr
Bielen	Voederbielen	71	Voederbielen	Boekweit	Boekweit	37	Boekweit
Braak	Braakliggend land met onderhoud	82	Braak	Braak	Bloemenmengsel	9831	Bloemenmengsel
Braak	Faunamengsel	98	Faunamengsel	Braak	Faunamengsel	98	Faunamengsel
Braak	Bloemenmengsel	9831	Bloemenmengsel	Facelia	Facelia	645	Facelia
Braak	Voorjaarsbraak	83	Braak	Gele mosterd	Gele mosterd	643	Gele mosterd
Cichoreiachtigen	Cichorei (inuline)	9811	Cichorei	Grassen	Grasland_1ste jaar aanliggen	60	Grasland_1ste jaar aan
Erwten	Voedererwten (winterteelt) - niet menselijke consumptie	511	Wintererwten	Grassen	Italiaans raagras	xx	Italiaans raagras
Erwten	Voedererwten (zomerteelt) - niet menselijke consumptie	512	Zomererwten	Haver	Japanse haver	34	Japanse haver
Gerst	Brouwergerst	323	Gerst	Klaver	Eenjarige klaver	721	Eenjarige klaver
Gerst	Zomergerst	322	Gerst	Klaver	Rode klaver	723	Rode klaver
Gerst_winter	Wintergerst	321	Wintergerst	Komkommerkruid	Komkommerkruid	652	Komkommerkruid
Grassen	Grasklaver	700	Grasklaver	Koolachtigen	Voederkool (bladkool)	741	Voederkool (bladkool)
Grassen	Graskruiden	63	Graskruiden	Lupinen	Lupinen	644	Lupinen
Grassen	Grasluzerne	660	Grasluzerne	Mosterd	Sareptamosterd	655	Sareptamosterd
Grassen	Festulolium	638	Grasland	Nyger	Nyger	649	Nyger
Grassen	Grasland	60	Grasland	Panicum	Gierst	383	Gierst
Grassen	Natuurlijk grasland met minimumactiviteit	9828	Grasland	Phalaris	Kanariezaad	384	Kanariezaad
Grassen	Weiland met oogstbare hoogstam bomen (> 100 bomen/ha)	9827	Grasland	Quinoa	Quinoa	382	Quinoa
Grassen	Mengsel van gras en vlinderbloemigen (andere dan grasklaver of grasluzerne)	745	Mengsel van gras en vlinderbloemigen (andere dan grasklaver of	Raapachtigen	Nootzoetraapzaad	651	Nootzoetraapzaad
Haver	Zomerhaver	342	Zomerhaver	Radisachtigen1	Bladrammenas	656	Bladrammenas
Haver	Japanse haver	34	Andere	Rogge	Snijrogge volledig ingewerkt	639	Snijrogge volledig ing
Haver_winter	Winterhaver	341	Winterhaver	Rogge	Snijrogge, gemaaid en afgevoerd in voorjaar	xxx	Snijrogge, gemaaid er
Hennep	Andere hennep dan vezelhennep (niet voor menselijke consumptie)	872	Hennep	Rogge_winter	Winterrogge	331	Winterrogge
Hennep	Vezelhennep (bestemd voor vezelproductie)	922	Hennep	Sorghum	Soedangras	653	Soedangras
Klaver	Eénjarige klaver	721	Klaver	Sorghum	Sorghum	381	Sorghum
Klaver	Meerjarige klaver	722	Klaver	Tagetes (Afrikaantje)	Tagetes (Afrikaantje)	646	Tagetes (Afrikaantje)
Klaver	Rode klaver	723	Rode klaver	Vlinderbloemigen	Mengsel van vlinderbloemigen	744	Mengsel van vlinderbl
Koolzaad	Zomerkoolzaad	4121	Zomerkoolzaad	Wikken	Wikke	747	Wikke
Koolzaad_winter	Winterkoolzaad	4111	Winterkoolzaad	Zwaardherik	Zwaardherik	654	Zwaardherik
Luzerne	Eénjarige luzerne	731	Luzerne				
Luzerne	Meerjarige luzerne	732	Luzerne				
Mais	Korrelmais	202	Korrelmais				
Mais	Silomais	201	Silomais				

Tabblad 9

Waarschuwingen

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

1	Regels/waarschuwingen geïncorporeerd in de vruchtwisselingstool:	Invulblad	
2	Beschrijving waarschuwing	Toelichting	
3	Niet 4 opeenvolgende jaren een teelt van dezelfde teeltgroep	De norm gewasrotatie dient nageleefd te worden op twee niveaus (bedrijfs- en perceelsniveau). Op perceelsniveau zorgt u er voor dat u nooit 4 jaar na elkaar dezelfde hoofdteelt aanhoudt. Deze voorwaarde geldt niet voor percelen die in het voorgaande jaar meerjarige gewassen, grassen en andere kruidachtige voedergewassen of braakliggend land als teelt hadden. Een hoofdteelt verschilt van de hoofdteelt van het voorgaande jaar wanneer deze teelt tot een andere gewasgroep behoort (deze opdeling kan teruggevonden worden in de tabel 'Gewasgroepen gewasrotatie' op de webpagina van Agentschap Landbouw en Zeevisserij ⁵).	
4	Opgelet niet geroteerd	De norm gewasrotatie dient nageleefd te worden op twee niveaus (bedrijfs- en perceelsniveau). Op bedrijfsniveau zorgt u ervoor dat u elk jaar op minimaal een derde van uw bouwlandareaal, gewasrotatie toepast door: - Ofwel het telen van een hoofdteelt die behoort tot een andere gewasgroep dan de gewasgroep waartoe de hoofdteelt van het voorgaande jaar behoort; - Ofwel, indien aan de voorgaande voorwaarde niet is voldaan, na de hoofdteelt van het voorgaande jaar een nateelt aan te houden die minstens twaalf weken op het perceel aanwezig blijft. De nateelt behoort tot een andere gewasgroep dan de hoofdteelt van het betrokken jaar; - Aangezien bouwlandpercelen met meerjarig gewassen, grassen en andere kruidachtige voedergewassen of braakliggend land niet hoeven te roteren, worden de percelen met deze teelten in het voorgaande jaar niet meegeteld voor het bepalen van het bouwlandareaal waarop gewasrotatie moet plaatsvinden ⁵ .	
5	Opgelet knolcyperus aanwezig	Knolcyperus (<i>Cyperus esculentes</i>) is een plant uit de cypergrassenfamilie (<i>Cyperaceae</i>). Het is een meerjarige plant die zich in hoofdzaak voortplant via ondergrondse knollen. In de landbouw wordt knolcyperus gekarakteriseerd als een probleemkruid omwille van de snelle verspreiding, de moeilijke bestrijding en de concurrentie met andere gewassen. De aanwezigheid van knolcyperus betekent vanuit IPM een verbod op het telen van wortel-, knol- en bolgewassen op besmette percelen. Sinds 2023 is dit verbod op besmette percelen ook opgenomen in de conditionaliteit van het GLB. Indien knolcyperus aanwezig is op uw perceel, dient u extra aandacht te besteden aan het reinigen van uw machines, dit om de verspreiding van de knolletjes tegen te gaan ² .	
6	Slechts 1X om de 3 jaar aardappelen	Op een perceel waar u aardappelen teelt, moet u minstens twee jaar een ander gewas telen alvorens u opnieuw aardappelen op dat perceel kan telen. Deze verplichting geldt niet voor de teelt van aardappelen onder niet verplaatsbare serres. Om fytosanitaire redenen mag er voor de nieuw aangelegde percelen aardappelen geen overlap zijn met percelen waar in de voorgaande jaren aardappelen werden geteeld ⁵ .	
7	Slechts 1X om de 4 jaar gecertificeerde pootaardappelen	Bij de teelt van gecertificeerd pootgoed moet u minstens drie jaar een ander gewas telen alvorens u opnieuw aardappelen op dat perceel kan telen. Om fytosanitaire redenen mag er voor de nieuw aangelegde percelen aardappelen geen overlap zijn met percelen waar in de voorgaande jaren aardappelen werden geteeld ⁵ .	
8	Opgelet blijvend grasland	Indien u over blijvend grasland beschikt, dan mag u dit perceel niet scheuren ⁵ .	
9	Opgelet voor hoge nitraatvrijgave bij scheuren grasland	Bij het scheuren van grasland bestaat het risico op een te hoog nitraatresidu en dus een potentiële negatieve invloed op de waterkwaliteit. Dit komt doordat er na het scheuren van het grasland veel organisch materiaal in de bodem aanwezig is dat begint te mineraliseren. Deze mineralisatie gebeurt geleidelijk aan, gaat gepaard met het vrijkomen van nutriënten en kan doorlopen tot laat in het seizoen. Na het scheuren van grasland kan dan ook best gekozen worden voor een volgteelt zoals voederbieten. Voederbieten kennen een lange ontwikkeling waarbij ze de vrijgekomen stikstof over een lange periode opnemen. Zo spoelt er minder stikstof uit in het najaar. Let hierbij wel op voor Rhizoctonia. Kies altijd voor een Rhizoctonia-tolerant ras ² .	

10	Opgelet voor ritnaalden	Ritnaalden of koperwormen zijn de larven van de kniptor. Ze leven ondergronds waar ze zich voeden met de ondergrondse delen van diverse planten. De soorten die in Vlaanderen schade aanrichten, ontwikkelen gedurende drie tot vijf jaar in de bodem. Tijdens deze meerjarige groeifase kunnen ze tal van gewassen aantasten. Schade door ritnaalden wordt hoofdzakelijk vastgesteld op teelten na het scheuren van gras. Ook op percelen met een enge rotatie met mais worden vaak problemen vastgesteld. Mogelijks speelt de keuze rond groenbedekkers hierin een rol. Bij een late oogst, zoals bij mais, wordt er dikwijls gekozen voor een graan of gras als groenbedekker. Dit heeft als gevolg dat het perceel continu bedekt is door een grasachtige. Een kruisbloemige groenbedekker geniet de voorkeur op percelen met een grote ritnaaldendruk. Indien er vroeg gezaaid kan worden, bijvoorbeeld na granen, dan is er een ruime keuze zoals gele mosterd, bladrammenas, etc. Na een late oogst, zoals vaak het geval is bij mais, kan gekozen worden voor een winterbladkool ⁵ .
11	Opgelet voor aardappelvysteaaltje	Het aardappelvysteaaltje is een microscopisch klein aaltje (nematode) dat leeft in de bodem en schade veroorzaakt aan aardappelgewassen. Er bestaan twee soorten: <i>Globodera rostochiensis</i> en <i>Globodera pallida</i> . De aaltjes dringen de wortels van aardappelplanten binnen, wat leidt tot slechte groei, gele verkleuring en uiteindelijk opbrengstverlies. De schade kan aanzienlijk zijn, vooral bij zware besmetting. Het aaltje vormt cysten die jarenlang in de grond kunnen overleven, waardoor besmette percelen langdurig problemen kunnen geven. Bestrijding gebeurt onder andere door het telen van resistente aardappelrassen en een goede vruchtwisseling (geen aardappelen telen op hetzelfde perceel gedurende meerdere jaren) ⁸ .
12	Opgelet voor bietencysteaaltje	Het bietencystenaaltje (<i>Heterodera schachtii</i>) is een schadelijk aaltje dat in de bodem leeft en vooral suikerbieten aantast. Het dringt de wortels binnen en belemmert de opname van water en voedingsstoffen. Dit leidt tot groeivertraging, vergeling en soms flinke opbrengstverliezen tot wel 50% bij ernstige besmetting. De cysten (eivormige omhulsels) kunnen jarenlang in de bodem overleven, waardoor herbesmetting een blijvend risico vormt. Bestrijding gebeurt via een ruime vruchtwisseling (1 keer bieten per 4–5 jaar), het vermijden van waardplanten zoals spinazie of kool, het inzaaien van speciale vanggewassen zoals bladrammenas en het gebruik van resistente bietensoorten ⁹ .
13	Opgelet voor Fusarium	Fusarium is een schimmel die bij granen vroegtijdig verblekende korrels veroorzaakt, vaak met zichtbaar roze/oranje mycelium. Dit leidt niet alleen tot opbrengstverlies, maar ook tot de vorming van mycotoxinen, schadelijk voor mens en dier. Bij mais kan Fusarium stengelrot veroorzaken, wat vroegtijdige legering en bij late oogst ook witroze schimmel op de korrel geeft, opnieuw met risico op mycotoxinen. Vruchtwisseling beïnvloedt sterk de aanwezigheid van Fusarium. Maisresten vormen een ideale voedingsbodem voor de schimmel. Ook tarwe na tarwe verhoogt het risico. Daarnaast zijn veel grassen (zoals windhalm, straatgras en duist) waardplanten en potentiële besmettingsbronnen voor tarwe. Een kerende grondbewerking beperkt de aanwezigheid van aarfusarium aanzienlijk, zeker bij gevoelige voorvruchten. Aardappelen of bieten telen kan eveneens helpen de cyclus te doorbreken. Door gewasresten onder te werken, daalt de sporenvorming sterk: schimmels hebben zuurstof nodig om te groeien. Zo neemt het aantal sporen op maisresten met zo'n 95% af na één jaar onderwerken. Kuilmais, met minder resten dan korrelmais, vormt dan ook een kleiner risico ^{1,3} .
14	Opgelet voor Rhizoctonia	<i>Rhizoctonia solani</i> is een bodemschimmel die schade kan veroorzaken in vreschillende teelten (suiker- en voederbieten, aardappelen en diverse groenten zoals wortelen, sla en uien). Symptomen variëren van kiemval tot blad-, stengel- en wortelrot. In tegenstelling tot <i>Fusarium</i> verspreidt <i>Rhizoctonia</i> zich niet via sporen, maar overleeft het jarenlang in de bodem via scleroten (tot 5 jaar latent). Aantasting is vaak pleksgewijs, vooral op kopakkers met slechte bodemstructuur. De anastomosegroep 2-2 IIIb, schadelijk voor bieten, gebruikt ook mais en gras als waardplanten. Hierdoor vormen rotaties met veel mais en gras een risico omdat de schimmel zich ongemerkt kan opbouwen. Een ruimere vruchtwisseling, met graangewassen of luzerne, helpt dit te voorkomen al is luzerne niet altijd makkelijk te vestigen, zeker zonder gras. Op percelen met zware aantasting door <i>Rhizoctonia</i> is echter een zorgvuldige keuze van groenbedekker cruciaal. Facelia, Tagetes, Engels en Italiaans raaigras zijn af te raden. Japanse haver, bladrammenas en bladkool zijn betere alternatieven ⁴ .
15	Enkel teeltgroepen mais en gras in rotatie (hoofddeelt)	Een te nauwe rotatie van alleen gras en mais is niet ideaal voor bodemgezondheid en plaagbeheersing. Deze beperkte afwisseling kan de opbouw van specifieke bodemziekten en plagen, zoals ritnaalden (larven van de kniptor), bevorderen. Door bredere rotatie met andere gewassen wordt het bodemleven gestimuleerd en de ziektedruk verlaagd.
16	Opgelet best geen vlinderbloemigen na scheuren grasland	Bij het scheuren van grasland komt er veel stikstof vrij. Bij voorkeur wordt er een volgteelt gekozen die deze stikstof goed benut. Vlinderbloemigen kunnen aan stikstoffixatie doen, waardoor de noodzaak van stikstof uit de bodem kleiner is. Bij sommige vlinderbloemigen zal er door een hoge stikstof voorraad in de bodem extra loofgroei worden gestimuleerd in plaats van peulvorming.
17	Opgelet best geen vlinderbloemigen na vlinderbloemigen	Heel wat vlinderbloemigen zijn vatbaar voor dezelfde plagen en ziekten, wat maakt dat een vruchtwisseling met korte opeenvolging van vlinderbloemigen het risico hierop verhoogt. Denk zo aan de bonenkever, bladrandkever,....

de Europese Unie

Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

19	Toelichting tool	
20	Restricties percelen	Indien gewenst kan een selectie van uw percelen worden meegenomen. Zo kunnen vb. percelen worden verwijderd die niet bijdragen aan uw teeltrotatie (vb. loods, stal, bos, etc.). Tevens kan de volgorde van de percelen worden aangepast wat zorgt dat vb. gelijkende percelen kunnen worden gebundeld (vb. percelen met blijvend grasland).
21	Restricties teelten	U kan een selectie maken van welke teelten voor uw bedrijf van toepassing zijn. Indien u een bepaald areaal aan contractteelt heeft waar u graag rekening mee houdt, dan kan het aantal ha hier worden ingevuld. Later in het 'Invulblad' wordt meteen duidelijk of aan de vooropgestelde restrictie werd voldaan of niet.
22	Restrictie voedergewassen voor rantsoen	Indien u wenst te vertrekken van een minimum areaal aan bepaalde gewassen omwille van voederzekerheid, dan kan het tabblad 'Restrictie_Voederzekerheid' worden ingevuld. Verderop in het tabblad 'Invulblad' wordt meteen duidelijk of aan de vooropgestelde restricties werd voldaan of niet. Het aantal ha te veel/te weinig van een bepaalde teelt wordt weergegeven in respectievelijk groen of rood.
23	Mogelijkheid tot inbouwen veiligheidsmarge op het minimaal areaal aan gewassen	Een veiligheidsmarge op het minimaal areaal aan gewassen kan worden ingebouwd. Op deze manier kan rekening gehouden worden met mogelijke tegenslagen in oogst, kuilverliezen, etc. Standaard wordt er gewerkt met een percentage van 5%. Het percentage kan echter manueel worden bijgesteld naar eigen aanvoelen.
24	Restricties waarschuwingen	Er kan gekozen worden welke waarschuwingen in de tool worden meegenomen. Op deze manier kan er vb. specifiek gefocust worden op bepaalde problematieken.
25	Scoring aanvoer effectieve organische stof	Een indicatie rond aanvoer effectieve organische koolstof in het huidig teeltjaar alsook de toekomstige teeltjaren wordt weergegeven. Op deze manier kan een idee verkregen worden welke percelen goed en welke percelen minder goed scoren qua organische koolstofopbouw ^{6,7} .
26	Mogelijkheid om na te gaan of er voldaan werd aan de regelgeving rond gewasrotatie	De norm gewasrotatie dient nageleefd te worden op twee niveaus (bedrijfs- en perceelsniveau). Op bedrijfsniveau zorgt u ervoor dat u elk jaar op minimaal een derde van uw bouwlandareaal, gewasrotatie toepast door: - Ofwel het telen van een hoofdteelt die behoort tot een andere gewasgroep dan de gewasgroep waartoe de hoofdteelt van het voorgaande jaar behoort; - Ofwel, indien aan de voorgaande voorwaarde niet is voldaan, na de hoofdteelt van het voorgaande jaar een nateelt aan te houden die minstens twaalf weken op het perceel aanwezig blijft. De nateelt behoort tot een andere gewasgroep dan de hoofdteelt van het betrokken jaar; - Aangezien bouwlandpercelen met meerjarig gewassen, grassen en andere kruidachtige voedergewassen of braakliggend land niet hoeven te roteren, worden de percelen met deze teelten in het voorgaande jaar niet meegeteld voor het bepalen van het bouwlandareaal waarop gewasrotatie moet plaatsvinden ⁵ .
27	Mogelijkheid om na te gaan of er voldaan werd aan de regelgeving rond gewasdiversificatie	Als het bouwlandareaal van uw bedrijf: - meer dan 10 en niet meer dan 30 hectare bedraagt, moet u op dat bouwland minstens 2 verschillende hoofdteelten telen. De omvangrijkste teelt mag daarbij niet meer dan 75% van het areaal bouwland innemen. - meer dan 30 hectare bedraagt, moet u op dat bouwland minstens 3 verschillende hoofdteelten telen. De omvangrijkste teelt mag niet meer dan 75% van het areaal bouwland beslaan en de twee omvangrijkste gewassen samen niet meer dan 95% ⁵ .
14	Opgelet voor Rhizoctonia	als waardplanten. Hierdoor vormen rotaties met veel maïs en gras een risico omdat de schimmel zich ongemerkt kan opbouwen. Een ruimere vruchtwisseling, met graangewassen of luzerne, helpt dit te voorkomen al is luzerne niet altijd makkelijk te vestigen, zeker zonder gras. Op percelen met zware aantasting door <i>Rhizoctonia</i> is echter een zorgvuldige keuze van groenbedekker cruciaal. Facelia, Tagetes, Engels en Italiaans raaigras zijn af te raden. Japanse haver, bladrammenas en bladkool zijn betere alternatieven ⁴ .
15	Enkel teeltgroepen maïs en gras in rotatie (hoofdteelt)	Een te nauwe rotatie van alleen gras en maïs is niet ideaal voor bodemgezondheid en plaagbeheersing. Deze beperkte afwisseling kan de opbouw van specifieke bodemziekten en plagen, zoals ritnaalden (larven van de kniptor), bevorderen. Door bredere rotatie met andere gewassen wordt het bodemleven gestimuleerd en de ziektedruk verlaagd.
16	Opgelet best geen vlinderbloemigen na scheuren grasland	Bij het scheuren van grasland komt er veel stikstof vrij. Bij voorkeur wordt er een volgteelt gekozen die deze stikstof goed benut. Vlinderbloemigen kunnen aan stikstoffixatie doen, waardoor de noodzaak van stikstof uit de bodem kleiner is. Bij sommige vlinderbloemigen zal er door een hoge stikstof voorraad in de bodem extra loofgroei worden gestimuleerd in plaats van peulvorming.
17	Opgelet best geen vlinderbloemigen na vlinderbloemigen	Heel wat vlinderbloemigen zijn vatbaar voor dezelfde plagen en ziekten, wat maakt dat een vruchtwisseling met korte opeenvolging van vlinderbloemigen het risico hierop verhoogt. Denk zo aan de bonenkever, bladrandkever,....

de Europese Unie

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO
FOOD
NATURE
**HO
GENT**
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

Te onthouden!

- Vruchtwisseling zorgt voor een stabielere opbrengst, zeker bij lage mestgiften.
- Via beredeneerde vruchtwisseling kan je kunstmest sparen (o.a. met grasklaver)
- Vruchtwisseling en compost zorgen voor een verbeterde bodemkwaliteit.
- Vruchtwisseling kan een sleutelrol spelen bij IPM.
- Economisch: kijk naar het geheel!

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD
NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT
GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

 Hooibeekhoeve
Provincie Antwerpen

Wat volgt?

- Presentatie en opname: via mail en website LCV
- Tool beschikbaar [via website PVL en LCV](#)
- Vruchtwisselingsfiches [beschikbaar via website LCV](#)
- 2 netwerkmomenten
 - 27/1 – Geel: Wat bieden méteils en hakselgranen voor de teeltrotatie en het melkveerantsoen? (Hooibeeekhoeve)
 - 25/02 – Bocholt: Knolcyperus + aaltjes in relatie tot het teeltplan + toepassing van de vruchtwisselingstool (Proef- en Vormingscentrum voor de Landbouw)

Last but not least : woord van dank aan alle landbouwers die participeerden in de netwerkmomenten!

Medegefinancierd door
de Europese Unie

Hooibeeekhoeve
Provincie Antwerpen

LCV winterstudievergaderingen

TONGEREN	Avond	27/01/2026
SINT-NIKLAAS	Namiddag	28/01/2026
POPERINGE	Avond	28/01/2026
GLABBEEK	Avond	2/02/2026
HOOGST RATEN	Namiddag	3/02/2026
EEKLO	Avond	3/02/2026
OUDENAARDE	Namiddag	5/02/2026

OOSTKAMP	Avond	9/02/2026
BOCHOLT	Avond	9/02/2026
GEEL	Avond	10/02/2026
LEERBEEK	Avond	10/02/2026
WAARLOOS	Namiddag	11/02/2026
WEBINAR	Avond	17/02/2026
OOSTROZEBEKE	Avond	19/02/2026

<https://www.lcvvzw.be/>

Medegefinancierd door
de Europese Unie

PROEFHOEVE BOTTELARE
AGRO FOOD NATURE
HO GENT
UNIVERSITEIT GENT

PVL
PROEF- EN VORMINGSCENTRUM VOOR DE LANDBOUW

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

Bedankt!

Demonstratieproject 'Vruchtwisseling voor een robuust melkveebedrijf'

Hooibeeckhoeve
Provincie Antwerpen

Medegefinancierd door
de Europese Unie

